

ĢENERĀLADVOKĀTA FILIPA LEŽĒ [*PHILIPPE LÉGER*]

SECINĀJUMI,

sniegti 2005. gada 22. novembrī¹

Satura rādītājs

I —	Prāvas priekšvēsture	I - 4726
II —	Abu lietu atbilstošās tiesību normas	I - 4729
	A — Līgums par Eiropas Savienību	I - 4729
	B — Eiropas Kopienas dibināšanas līgums	I - 4730
	C — Eiropas tiesības personas datu aizsardzības jomā	I - 4731
III —	Apstrīdētie lēmumi	I - 4739
	A — Lēmums par atbilstību	I - 4739
	B — Padomes lēmums	I - 4742
IV —	Parlamenta norādītie pamati abās lietās	I - 4744
V —	Par prasību atcelt Lēmumu par atbilstību (lieta C-318/04)	I - 4745
	A — Par pamatu, kas balstīts uz to, ka Komisija ir pārsniegusi pilnvaras, pieņemot Lēmumu par atbilstību	I - 4745
	1) Lietas dalībnieku argumenti	I - 4745
	2) Vērtējums	I - 4747
	B — Par pamatiem, kas ir balstīti uz pamattiesību un samērīguma principa pārkāpumu	I - 4753

¹ — Originalvaloda — franču.

VI — Par prasību atcelt Padomes lēmumu (lieta C-317/04)	I - 4755
A — Par pamatu, kas ir balstīts uz EKL 95. panta kļūdaino izvēli par Padomes lēmuma juridisko pamatu	I - 4755
1) Lietas dalībnieku argumenti	I - 4755
2) Vērtējums	I - 4757
B — Par pamatu, kas ir balstīts uz EKL 300. panta 3. punkta otrās daļas pārkāpumu sakarā ar Direktīvas 95/46 grozījumiem	I - 4766
1) Lietas dalībnieku argumenti	I - 4766
2) Vērtējums	I - 4769
C — Par pamatiem, kas ir balstīti uz tiesību uz personas datu aizsardzību un samērīguma principa pārkāpšanu	I - 4772
1) Lietas dalībnieku argumenti	I - 4772
2) Vērtējums	I - 4777
a) Par iejaukšanās privātajā dzīvē pastāvēšanu	I - 4778
b) Par iejaukšanās privātajā dzīvē pamatojumu	I - 4778
i) Vai iejaukšanās ir paredzēta ar likumu?	I - 4779
ii) Vai iejaukšanās notiek ar leģitīmu mērķi?	I - 4780
iii) Vai iejaukšanās ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu šo mērķi?	I - 4781
D — Par pamatu, kas ir balstīts uz Padomes lēmuma nepietiekamo pamatotību	I - 4790
E — Par pamatu, kas ir balstīts uz lojālas sadarbības principa, ko paredz EKL 10. pants, pārkāpumu	I - 4791
VII — Par tiesāšanās izdevumiem	I - 4793
VIII — Secinājumi	I - 4794

1. Eiropas Parlaments atbilstoši EKL 230. pantam, vēršas Tiesā ar divām prasībām atcelt tiesību aktus. Lietā C-317/04 Parlaments/Padome prasība attiecas uz Padomes 2004. gada 17. maija lēmumu par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu, ko aviopārvadātāji veic ASV Nacionālās drošības ministrijas Muitas un robežsardzes departamentam². Lietā C-318/04 Parlaments/Komisija Parlaments pieprasa atcelt Komisijas 2004. gada 14. maija lēmumu par pietiekamu aizsardzību *Passenger Name Records* iekļautajiem lidmašīnu pasažieru personas datiem, kas nosūtīti Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežsardzes birojam³.

tiesību jomā kā terorisma un citu smagu noziegumu novēršana un apkarošana⁴.

3. Šo divu lietu pirmsākumi ir meklējami kādā notikumu virknē, kurus es turpinājumā izklāstīšu. Es detalizēti aplūkošu atbilstošās tiesību normas, kas attiecas uz šīm lietām.

I — Prāvas priekšvēsture

2. Šajās divās lietās Tiesai ir jālemj par problēmu, kas attiecas uz lidmašīnu pasažieru personas datu aizsardzību, kad, lai pamatotu to pārsūtīšanu un apstrādāšanu trešajā valstī, šajā gadījumā Amerikas Savienotajās Valstīs, tiek minēti iemesli, kas izriet no valsts drošības un ietilpst tādā krimināl-

4. Nākošajā dienā pēc 2001. gada 11. septembra teroristu uzbrukumiem Amerikas Savienotās Valstis pieņēma likumu, kas paredz, ka gaisa pārvadājumu uzņēmumiem, kas nodrošina lidojumus uz, no vai pāri Amerikas Savienoto Valstu teritorijai, ir pienākums Amerikas muitas dienestiem dot pieeju to automatiskās reģistrācijas un izlidojumu kontroles datubāzes, ko sauc par *Passenger Name Records* (PNR), elektroniskajiem datiem⁵. Pilnībā atzīstot, ka uz spēles likta drošības interešu legimitātē, Eiropas

2 — Lēmums 2004/496/EK (OV L 183, 83. lpp.; turpmāk tekstā — "Padomes lēmums").

3 — Lēmums 2004/535/CE (OV L 235, 11. lpp.; turpmāk tekstā — "Lēmums par atbilstību").

4 — Šī problēma vienlīdz attiecas arī uz Eiropas Kopienas attiecībām ar citām trešām valstīm. Tādējādi es norādu uz to, ka līdzīgs nolīgums tam, kāds tiek minēts lietā C-317/04, 2005. gada 3. oktobrī ir noslēgts starp Eiropas Kopienu un Kanādu.

5 — Skat. 2001. gada 19. novembra *Aviation and Transportation Security Act* (ATSA) (*Public Law 107-71, 107th Congress*, ASV Kodeksa 49. sadaļas 44909(c)(3). iedaļa). Šis likums tika papildināts ar īstenošanas noteikumiem, ko pieņēma ASV Muitas un robežsardzes birojs, piemēram, "Passenger and Crew Manifests Required for Passengers Flights in Foreign Air Transportation to the United States", publicēti *Federal Register* (ASV Federālais reģistrs) 2001. gada 31. decembrī, un "Passenger Name Record Information Required for Passengers on Flights in Foreign Air Transportation to or from the United States", publicēta *Federal Register* 2002. gada 25. jūnijā (*Code of Federal Regulations*, 19. sadaļas 122.49.b iedaļa).

Kopienų Komisija pēc 2002. gada jūnija informēja ASV varas iestādes, ka šie noteikumi var izrādīties pretrunā ar Kopienas un tās dalībvalstu tiesību aktiem, kas attiecas uz personas datu aizsardzību, kā arī ar vairākiem regulas par datorizētās rezervēšanas sistēmas (DRS)⁶ izmantošanu noteikumiem. ASV iestādes atlika jauno noteikumu stāšanās spēkā, bet tās atteicās nepiemērot šīs sankcijas tām gaisa pārvadājumu kompānijām, kas pēc 2003. gada 5. marta neievēros iepriekš minētos noteikumus. Tāpēc vairākas lielas dalībvalstu gaisa pārvadājumu kompānijas deva ASV iestādēm pieeju saviem PNR.

attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti 25. panta 6. punktu⁷.

6. 2003. gada 13. jūnijā tā saucamā "29. panta"⁸ darba grupa sniedza savu atzinumu par datu aizsardzību, kurā tā pauda savas šaubas par attiecīgo datu aizsardzības līmeni, ko paredz šīs saistības⁹. Grupa savas šaubas atkārtoti pauda 2004. gada 29. janvāra atzinumā¹⁰.

7. 2004. gada 1. martā Komisija iesniedza Eiropas Parlamentam Lēmuma par atbilstību projektu, papildinot to ar paziņojumu par Muitas un robežapsardzes biroja saistībām.

5. Komisija uzsāka ar ASV iestādēm sarunas, kuru rezultātā tika izstrādāts dokuments, kas ietvēra Muitas un robežapsardzes biroja saistības, lai Komisija pieņemtu lēmumu, kura priekšmets būtu konstatēt atbilstošu personas datu aizsardzības līmeni, kādu piedāvā ASV, pamatojoties uz Eiropas Parlamenta un Padomes 1995. gada 24. oktobra Direktīvas 95/46/EK par personu aizsardzību

7 — OV L 281, 31. lpp., direktīva, kas grozīta ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 29. septembra Regulu (EK) Nr. 1882/2003, ar ko Padomes Lēmumam 1999/468/EK pielāgo noteikumus par komitejām, kuras palīdz Komisijai īstenot tai piešķirtās ieviešanas pilnvaras, kas noteiktas dokumentos, uz kuriem attiecas EK L 251. panta minētā procedūra (OV L 284, 1. lpp.).

8 — Šī grupa tika izveidota, pamatojoties uz Direktīvas 95/46 29. pantu. Tas ir neatkarīgs, konsultatīvs orgāns, kas darbojas personu aizsardzības attiecībā uz personas datu apstrādi jomā. Grupas uzdevumi ir noteikti minētās direktīvas 30. pantā, kā arī 15. panta 3. punktā Eiropas Parlamenta un Komisijas 2002. gada 12. jūlija Direktīvā 2002/58/EK par personas datu apstrādi un privātas dzīves aizsardzību elektronisko komunikāciju nozarē (direktīva par privāto dzīvi un elektronisko komunikāciju) (OV L 201, 37. lpp.).

9 — Atzinums 4/2003 par aizsardzības līmeni, kuru Amerikas Savienotajās Valstīs nodrošina attiecībā uz pasažieru personas datu pārsūtīšanu. Skat. timeklā vietnē: http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2003_fr.htm.

10 — Atzinums 2/2004 par atbilstošu pasažieru personas datu (PNR), kas nosūtīti Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežapsardzes birojam (US CBP), aizsardzības līmeni. Skat. timeklā vietnē: http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2004_fr.htm.

6 — Padomes 1989. gada 24. jūlija Regula (EKK) Nr. 2299/89 par rīcības kodeksu attiecībā uz datorizētām rezervācijas sistēmām (OV L 220, 1. lpp.), grozīta ar Padomes 1999. gada 8. februāra Regulu (EK) Nr. 323/1999 (OV L 40, 1. lpp.).

8. 2004. gada 17. martā Komisija, vēloties sākt EKL 300. panta 3. punkta pirmajā daļā paredzēto apspriedi, nosūtīja Parlamentam Eiropas Savienības Padomes lēmuma priekšlikumu par nolīguma slēgšanu starp Eiropas Kopienu un ASV. 2004. gada 25. marta vēstulē, atsaucoties uz Eiropas Parlamenta Reglamenta 112. pantā (jaunajā redakcijā — 134. pants) minēto steidzamības procedūru, Padome lūdza Parlamentam sniegt savu atzinumu saistībā ar šo priekšlikumu vēlākais līdz 2004. gada 22. aprīlim. Šajā vēstulē Padome uzsver, ka “cīņa pret terorismu, kas pamato piedāvātos pasākumus, ir būtiska Eiropas Savienības prioritāte. Pašlaik avio-pārvadātāji un pasažieri atrodas nenoteiktības stāvoklī, kas steidzami jānovērš, [un ka] turklāt ir jāaizsargā attiecīgo pušu finanšu intereses”.

9. 2004. gada 31. martā, piemērojot Padomes 1999. gada 28. jūnija lēmuma 8. pantu, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību¹¹, Parlaments pieņēma rezolūciju, kurā bija izteikti vairāki juridiski iebildumi par iesniegto priekšlikumu. Konkrētāk runājot, Parlaments uzskatīja, ka Lēmuma par atbilstību projekts pārsniedza pilnvaras, ko Komisijai piešķīra Direktīvas 95/46/EK 25. pants. Tas aicināja noslēgt atbilstošu starptautisku nolīgumu, noteiktos rezolūcijā minētos jautājumos ievērojot pamattiesības, un aicināja Komisiju

tam iesniegt jaunu lēmuma projektu. Turklāt Parlaments sev paturēja tiesības vērsties Tiesā, lai pārbaudītu paredzētā starptautiskā nolīguma likumību un it īpaši tā atbilstību tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību.

10. 2004. gada 21. aprīlī Parlaments pēc priekšsēdētāja lūguma apstiprināja Juridiskās un iekšējā tirgus komisijas ieteikumu saskaņā ar EKL 300. panta 6. punktu pieprasīt Tiesas atzinumu par to, vai paredzētais nolīgums ir saderīgs ar Līguma noteikumiem. Šī procedūra tika uzsākta tajā pašā dienā. Parlaments tajā pašā dienā arī nolēma nosūtīt komisijai ziņojumu par Padomes lēmuma priekšlikumu, tādā veidā šajā stadijā netieši noraidot lūgumu izskatīt steidzamības kārtā Padomes 2004. gada 25. martā iesniegto priekšlikumu.

11. 2004. gada 28. aprīlī Padome atbilstoši EKL 300. panta 3. punkta pirmajai daļai nosūtīja Parlamentam vēstuli, lūdzot to līdz 2004. gada 5. maijam sniegt atzinumu par Nolīguma noslēgšanu. Lai pamatotu šī lūguma steidzamību, Padome atkārtoja 2004. gada 25. marta vēstulē minētos iemeslus¹².

11 — Lēmums 1999/468/CE (OV L 184, 23. lpp.).

12 — Skat. šo secinājumu 8. punktu.

12. 2004. gada 30. aprīlī Tiesas sekretārs informēja Parlamentu, ka lietā par atzinumu 1/04 Tiesa ir noteikusi, ka dalībvalstīm, Padomei un Komisijai ir jāiesniedz apsvērumi līdz 2004. gada 4. jūnijam.

16. 2004. gada 9. jūlija vēstulē Parlaments informēja Tiesu par sava lūguma sniegt atzinumu Nr. 1/04¹⁴ atsaukšanu. Tad Parlaments nolēma Tiesas ceļā risināt savas domstarpības ar Padomi un Komisiju.

13. 2004. gada 4. maijā Parlaments noraidīja lūgumu steidzamības kārtā izskatīt Padomes 28. aprīlī iesniegto priekšlikumu¹³. Pēc divām dienām Parlaments vērsās pie Padomes un Komisijas, lai tiem lūgtu neturpināt procedūru, kamēr Tiesa nebūs iesniegusi savu atzinumu, kas tika lūgts 2004. gada 21. aprīlī.

II — Abu lietu atbilstošās tiesību normas

A — Līgums par Eiropas Savienību

14. 2004. gada 14. maijā Komisija atbilstoši Direktīvas 95/46/EK 25. panta 6. punktam pieņēma lēmumu par pietiekamu aizsardzību *Passenger Name Records* iekļautajiem lidmašīnu pasažieru personas datiem, kas nosūtīti Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežapsardzes birojam.

17. Atbilstoši LES 6. pantam:

“1. Savienība ir dibināta, ievērojot dalībvalstu kopīgos principus — brīvības, demokrātijas, cilvēktiesību un pamatbrīvību respektēšanas principu un tiesiskuma principu.

15. 2004. gada 17. maijā Padome pieņēma lēmumu par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu, ko aviopārvadātāji veic ASV Nacionālās drošības ministrijas Muitas un robežsardzes departamentam.

2. Savienība kā Kopienas tiesību vispārēju principu ievēro pamattiesības, ko nodrošina 1950. gada 4. novembrī Romā parakstītā Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aiz-

13 — Savos dokumentos Parlaments attaisno savu noraidījumu ar faktu, ka tā rīcībā nav Padomes lēmuma priekšlikuma redakcijas visās valodās.

14 — Šis lūgums sniegt atzinumu tika izslēgts no Tiesas reģistra 2004. gada 16. decembrī ar Tiesas priekšsēdētāja rīkojumu.

sardzības konvencija un kas izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitūcio-nālajām tradīcijām.

Padome pēc Komisijas priekšlikuma ar kvalificētu balsu vairākumu pieņem lēmumus par nolīgumu parakstīšanu [...]”.

[..]”

20. 300. panta 3. punkta redakcija ir šāda:

B — Eiropas Kopienas dibināšanas līgums

18. EKL 95. panta 1. punkts paredz:

“Padome slēdz līgumus, apspriedusies ar Eiropas Parlamentu, izņemot nolīgumus, kas minēti 133. panta 3. punktā, tostarp gadījumos, kad nolīgums attiecas uz jomu, attiecībā uz kuru jāievēro 251. vai 252. pantā paredzētā procedūra, lai pieņemtu iekšējus noteikumus. Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, kuru Padome nosaka atbilstīgi jautājuma steidzamībai. Ja atzinums noteiktajā termiņā nav sniegts, Padome ir tiesīga pieņemt lēmumu.

“Atkāpjoties no 94. panta un ja vien šis Līgums neparedz ko citu, turpmāk norādītos noteikumus piemēro, lai sasniegtu 14. pantā izvirzītos mērķus. Padome saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, apspriedusies ar Ekonomikas un sociālo lietu komiteju, paredz pasākumus, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.”

Atkāpjoties no šā punkta iepriekšējās daļas, 310. pantā minētos nolīgumus, kas, izvērsot sadarbību, izveido īpašu iestāžu sistēmu, nolīgumus, kas būtiski ietekmē Kopienas budžetu, kā arī nolīgumus, kuru dēļ jāizdara grozījumi kādā aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, slēdz tikai pēc tam, kad saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana.

19. Runājot par Kopienas starptautisko līgumu slēgšanu, EKL 300. panta 2. punkta pirmajā daļā ir paredzēts, ka, “ievērojot pilnvaras, kas Komisijai piešķirtas šajā jomā,

Steidzamos gadījumos Padome un Eiropas Parlaments vienojas par termiņu, kurā šī piekrišana jāsaņem.”

C — Eiropas tiesības personas datu aizsardzības jomā

21. Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 8. pants nosaka:

“1. Ikvienam ir tiesības uz savas privātās un ģimenes dzīves, dzīvokļa un sarakstes neaizskaramību.

2. Publiskās institūcijas nedrīkst traucēt nevienam baudīt šīs tiesības, izņemot gadījumus, kas ir paredzēti likumā un ir nepieciešami demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību, vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības.”

22. Eiropas personas datu aizsardzības tiesības pirmām kārtām pastāv Eiropas Padomes ietvaros. Konvencija par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu automātisko apstrādi tika nodota Eiropas Padomes dalīb-

valstīm parakstīšanai 1981. gada 28. janvārī¹⁵. Šīs konvencijas mērķis ir ikvienas Līgumslēdzējas puses teritorijā nodrošināt jebkurai fiziskai personai neatkarīgi no pilsonības vai dzīves vietas tās tiesību un pamatbrīvību, it īpaši privātās dzīves jomā, ievērošanu attiecībā uz personisko datu automātisko apstrādi.

23. Runājot par Eiropas Savienību, bez 7. panta, kas attiecas uz tiesībām uz privāto un ģimenes dzīvi, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas¹⁶ 8. pants ir īpaši veltīts personas datu aizsardzībai. Tā redakcija ir šāda:

“1. Ikvienai personai ir tiesības uz savu personas datu aizsardzību.

15 — Eiropas līgumu kopums Nr. 108 (turpmāk tekstā — “konvencija Nr. 108”). Šī konvencija stājās spēkā 1985. gada 1. oktobrī. Tās labojumus 1999. gada 15. jūnijā ir pieņēmusi Eiropas Padomes Ministru komiteja, lai lautu Eiropas Kopienu pievienošanos (šos grozījumus pašreiz vēl nav pieņēmušas visas konvencijas Nr. 108 līgumslēdzējas valstis). Šajā sakarā skat. arī konvencijas Nr. 108 papildprotokolu, kas attiecas uz kontroles iestādēm datu pārrobežu pļūsmām, kas nodots parakstīšanai 2001. gada 8. novembrī un stājies spēkā 2004. gada 1. jūlijā (Eiropas līgumu kopums Nr. 181).

16 — OV 2000, C 364, 1. lpp. Šo hartu parakstīja un pasludināja Parlamenta, Padomes un Komisijas priekšsēdētāji Eiropadomes sēdē Nicā 2000. gada 7. decembrī, un tā ir iekļauta Līguma par Konstitūciju Eiropai, kas vēl nav stājies spēkā, otrajā daļā (OV 2004, C 310, 41. lpp.) Kā uzsvera Eiropas Kopienu Pirmās instances tiesa, “ kaut arī tai nav juridiski saistoša spēka, [Eiropas Savienības pamattiesību harta] rāda tajā minēto tiesību nozīmīgumu Kopieniu tiesību sistēmā”. Skat. 2003. gada 15. janvāra spriedumu apvienotajās lietās T-377/00, T-379/00, T-380/00, T-260/01 un T-272/01 *Philip Morris International u.c./Komisija* (Recueil, II-1. lpp., 122. punkts).

2. Šie dati ir jāapstrādā godprātīgi, noteiktiem mērķiem un ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu leģitīmu pamatojumu, kas paredzēts likumā. Ikvienam ir pieejas tiesības datiem, kas par viņu savākti, un tiesības ieviest labojumus šajos datos.

3. Atbilstību šiem noteikumiem kontrolē neatkarīga iestāde.”

24. Kas attiecas uz primārajām Kopienas tiesībām, EKL 286. panta 1. punktā paredzēts, ka “no 1999. gada 1. janvāra Kopienas tiesību aktus par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti piemēro iestādēm un struktūrām, kas izveidotas ar šo Līgumu vai pamatojoties uz to”¹⁷.

25. Atvasinātajās Kopienas tiesībās attiecīgajā jomā pamata akts ir Direktīva 95/46/EK¹⁸.

17 — Kas attiecas uz EKL 286. panta 2. punktu, tad tā redakcija ir šāda:

“Padome līdz 1. punktā minētajai dienai saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru nodibina neatkarīgu pārraudzības struktūru, kuras uzdevums ir uzraudzīt šādu Kopienas tiesību aktu piemērošanu attiecībā uz Kopienas iestādēm, un vajadzības gadījumā pieņemt citus attiecīgus noteikumus.”

Pamatojoties uz EKL 286. pantu, tika pieņemta Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 45/2001 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Kopienas iestādēs un struktūrās un par šādu datu brīvu apriti (OV 2001, L 8, 1. lpp.).

18 — Lai detalizētāk izprastu vispārējo kontekstu, kādā tika izstrādāta šī direktīva un tās noteikumi, skat. Boulanger M.-H., Terwangne, C., Léonard, T., Louveaux, S., Moreau, D., un Pouillet, Y., “La protection des données à caractère personnel en droit communautaire”, *JTDE*, 1997, Nr. 40, 41 un 42. Skat. arī Simitis S., “Data Protection in the European Union — the Quest for Common Rules”, *Collected Courses of the Academy of European Law*, VIII Sējums, I Grāmata, 2001, 95. lpp. Es uzsvēru, ka kāda speciāla direktīva, proti, Direktīva 2002/58, ir pieņemta, lai regulētu elektronisko komunikāciju sektoru.

Tās saistība ar tekstiem, ko pieņēmusi Eiropas Padome, ir skaidri minēta direktīvas desmitajā un vienpadsmitajā apsvērumā. Tās desmitais apsvēruma noteikums, ka, “tā kā valstu likumu par personas datu apstrādi mērķis ir aizsargāt pamattiesības un brīvības, īpaši privātās dzīves neaizskaramības tiesības, ko atzīst gan [ECTK] 8. pants, gan Kopienas tiesību vispārīgie principi; tā kā šā iemesla dēļ valstu likumu tuvināšanas rezultāts nedrīkst būt jebkādas to sniegtās aizsardzības samazinājums, bet gan tieši pretēji, tiem jācenšas nodrošināt Kopienā augstu aizsardzības līmeni”. Turklāt Direktīvas 95/46/EK vienpadsmitajā apsvērumā tiek norādīts, ka “šajā direktīvā iekļautie personas tiesību un brīvību, jo īpaši privātās dzīves neaizskaramības tiesību, aizsardzības principi būtisko un paplašina Konvencijā [Nr. 108] par personas aizsardzību attiecībā uz personas datu automatizēto apstrādi iekļautos principus”.

26. Pamatojoties uz Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 100.a pantu (jaunajā redakcijā pēc grozījumiem — EKL 95. pants), Direktīvas 95/46/EK pirmsākumi ir meklējami idejā, kas ir izklāstīta tās trešajā apsvērumā, kurš nosaka: “iekšējā tirgus [...] izveide un darbība prasa, lai tiktu nodrošināta ne tikai personas datu brīva plūsma no vienas

dalībvalsts uz citu, bet arī tiktu garantētas personu pamatbrīvības”. Konkrētāk runājot, Kopienu likumdevējs ir vadījies no konstatējuma, ka: “atšķirība personas tiesību un brīvību, jo īpaši tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību, aizsardzības līmeņos attiecībā uz dalībvalstis sniegto personas datu apstrādi var aizkavēt šo datu pārsūtīšanu no vienas dalībvalsts teritorijas uz otru”¹⁹ un tādēļ šīs atšķirības var radīt šķērsli, lai iesaistītos darbībās Kopienas līmenī, un radīt konkurences traucējumus. Tāpat Kopienu likumdevējs ir uzskatījis, ka “lai likvidētu šķēršļus personu datu plūsmām, personas tiesību un brīvību aizsardzības līmenim attiecībā uz šādu datu apstrādi jābūt visās dalībvalstīs vienādam”²⁰. Šādas pieejas rezultātā, “saņemot līdzvērtīgu aizsardzību, kas izriet no valstu likumu tuvināšanas, dalībvalstis vairs nevarēs kavēt personas datu brīvu apriti starp tām, pamatojoties uz personas tiesību un brīvību aizsardzību un jo sevišķi uz privātās dzīves neaizskaramības tiesībām”²¹.

“1. Saskaņā ar šo direktīvu dalībvalstis aizsargā fizisku personu pamattiesības un brīvības un jo īpaši viņu tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību attiecībā uz personas datu apstrādi.

2. Dalībvalstis neierobežo un neaizliedz personas datu brīvu plūsmu starp dalībvalstīm, pamatojoties uz 1. punktā paredzēto aizsardzību.”

28. Minētās direktīvas 2. pants definē jēdzienus “personas dati”, “personu datu apstrāde” un “personas datu apstrādātājs”.

27. Direktīvas 95/46/EK pirmais pants “Direktīvas mērķis”, šo pieeju īsteno šādi:

29. Tādējādi direktīvas 95/46 2. panta a) punkts noteic, ka personas dati ir “jebkura informācija attiecībā uz identificētu vai identificējamu fizisku personu [...]; identificējama persona ir tā, kuru var identificēt tieši vai netieši, norādot reģistrācijas numuru vai vienu vai vairākus šai personai raksturīgus fiziskās, fizioloģiskās, garīgās, ekonomiskās, kultūras vai sociālās identitātes faktoros”.

19 — Septītais apsvērums.

20 — Astotais apsvērums.

21 — Devītais apsvērums.

30. “Personu datu apstrāde”, kā to paredz šīs pašas direktīvas 2. panta b) punkts, ir “jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums ar vai bez automatizētiem līdzekļiem — kā vākšana, reģistrēšana, organizēšana, uzglabāšana, piemērošana vai pārveidošana, labošana, konsultēšana, izmantošana, atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai darot tos pieejamus citādā veidā, grupēšana vai savienošana, piekļuves noslēgšana, dzēšana vai iznīcināšana”.

“Šī direktīva neattiecas uz personas datu apstrādi:

- tādu pasākumu gaitā, uz kur[iem] neattiecas Kopienas tiesību akti, kā Līguma par Eiropas Savienību V un VI sadaļā paredzētie pasākumi un, jebkurā gadījumā, uz apstrādes operācijām attiecībā uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja apstrādes operācija attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā;

31. Direktīvas 95/46 2. panta d) punktā definēts, ka “personas datu apstrādātājs ir fiziska vai juridiska persona, valsts iestāde, aģentūra vai jebkura cita institūcija, kura viena pati vai kopīgi ar citām nosaka personas datu apstrādes nolūkus un līdzekļus [..]”.

32. Kas attiecas uz Direktīvas 95/46 materiālo piemērošanas jomu, tās 3. panta 1. punkts paredz, ka “šī direktīva attiecas uz personas datu apstrādi pilnībā vai daļēji ar automatizētiem līdzekļiem un uz personas datu, kuri veido daļu no kartotēkas vai ir paredzēti, lai veidotu daļu no kartotēkas, apstrādi, kura netiek veikta ar automatizētiem līdzekļiem”.

[..].”

33. Minētās direktīvas 3. panta 2. punkts ļauj noteikt tās materiālās piemērošanas jomas robežas, jo tā noteic, ka:

34. Direktīvas 95/46 otrā nodaļa tiek veltīta “vispārīgiem noteikumiem par personas datu apstrādes likumību”. Šīs nodaļas 1. iedaļā tiek runāts par “principiem, kas attiecas uz datu kvalitāti”. Šīs iedaļas 6. pants uzskaita

personas datu apstrādes godīguma, likumības, atbilstības mērķiem, samērīguma un precizitātes principus. Tā redakcija ir šāda:

nepieciešams nolūkiem, kuriem datus vāc vai kuriem tos turpmāk apstrādā [...].

“Dalībvalstis nosaka to, ka personas datiem jābūt:

2. Personas datu apstrādātājam jānodrošina 1. punkta izpilde.”

a) apstrādātiem godīgi un likumīgi;

35. Minētās direktīvas otrās nodaļas 2. iedaļa ir veltīta “kritērijiem datu apstrādes atzīšanai par likumīgu”. Šīs iedaļas 7. pants ir šāds:

b) vāktiem konkrētiem, precīzi formulētiem un likumīgiem nolūkiem un tos nedrīkst tālāk apstrādāt ar šiem nolūkiem nesavienojamā veidā [...];

“Dalībvalstis paredz to, ka personas datus var apstrādāt tikai, ja:

c) adekvātiem, attiecīgiem un ne pārmērīgā apjomā attiecībā uz nolūkiem, kādiem tie savākti un/vai tālāk apstrādāti;

a) datu subjekts nepārprotami devis savu piekrišanu

vai

d) precīziem un nepieciešamības gadījumā atjauninātiem [...];

b) apstrāde vajadzīga līguma, kurā datu subjekts ir līgumslēdzēja puse, izpildei vai pasākumu veikšanai pēc datu subjekta pieprasījuma pirms līguma noslēgšanas,

e) saglabātiem veidā, kas pieļauj datu subjektu identifikāciju ne ilgāk, kā tas

vai

11. panta 1. punktā, 12. pantā un 21. pantā paredzēto pienākumu un tiesību jomu, ja šāds ierobežojums ir nepieciešams aizsargpasākums:

c) apstrāde vajadzīga, lai izpildītu uz personas datu apstrādātāju attiecināmas juridiskas saistības

a) valsts drošībai,

[..].”

b) aizsardzībai,

36. Kas attiecas uz personas datiem, kas tiek klasificēti kā “sensitīvi”, tad 8. panta 1. punkts principā aizliedz tādu personas datu apstrādi. Tas paredz, ka “dalībvalstis aizliedz tādu personas datu apstrādi, kas atklāj rasi vai etnisko izcelsmi, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību, dalību arodbiedrībās, kā arī uz veselību vai seksuālo dzīvi attiecināmu datu apstrādi”. Šim aizlieguma principam ir arī vairāki izņēmumi, kuru saturs un režīms ir izklāstīti šī paša panta nākošajos punktos.

c) sabiedrības drošībai,

d) kriminālsodāmu noziedzīgu nodarījumu vai reglamentētu profesiju ētikas pārkāpumu profilaksei, izziņai, atklāšanai un kriminālvajāšanai,

37. Atbilstoši direktīvas 95/46 13. panta “Atbrīvojumi un ierobežojumi” 1. punktam:

e) dalībvalsts vai Eiropas Savienības svarīgās ekonomiskās vai finansiālās intereses, ieskaitot monetāros, budžeta un nodokļu jautājumus,

“Dalībvalstis var pieņemt tiesību aktus, lai ierobežotu 6. panta 1. punktā, 10. pantā,

f) ar oficiālo pilnvaru realizāciju c), d) un e) apakšpunktā minētajos gadījumos pat laiku pa laikam saistītajai uzraudzībai, pārbaudei un reglamentējošām funkcijām,

- g) datu subjekta aizsardzībai vai citu personu tiesību un brīvību aizsardzībai.”

“1. Dalībvalstis paredz to, ka personas datu, kuri atrodas apstrādē vai ir paredzēti apstrādei pēc pārsūtīšanas, pārsūtīšana var notikt tikai tad, ja, neierobežojot atbildību attiecīgās valsts noteikumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šīs direktīvas pārējiem noteikumiem, attiecīgā trešā valsts nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni.

38. Kopienų likumdevējs ir arī vēlējies, lai šis izveidotais datu aizsardzības režīms netiktu pārkapts, līdzko personas dati tiek nodoti ārpus Kopienas teritorijas. Patiešām tika konstatēts, ka informācijas plūsmas starptautiskā dimensija²² padarītu šo regulējumu par nepietiekamu vai pat nelietderīgu, ja tās piemērošanas joma attiektos tikai uz vienu teritoriju. Tāpēc Kopienų likumdevējs ir izvēlējies sistēmu, kas pieprasa, ka, ja personas dati tiek nodoti trešai valstij, tad šai valstij ir jānodrošina “pietiekams personas datu aizsardzības līmenis”.

2. Trešās valsts sniegtās aizsardzības līmeņa pietiekamība jānovērtē, paturot prātā visus ar datu pārsūtīšanas darbību vai datu pārsūtīšanas darbību kopumu cieši saistītos apstākļus; jo īpaši jāapsver datu raksturs, ierosinātās apstrādes darbības vai darbību nolūks un ilgums, izcelsmes valsts un valsts, kura ir galamērķis, attiecīgajā trešā valstī spēkā esošās gan vispārējo, gan nozaru tiesību normas un šajā valstī ievērotie profesionālie noteikumi un drošības pasākumi.

39. Kopienų likumdevējs tādējādi uzstāda noteikumu, ka “personu datu pārvedums uz trešo valsti, kura nenodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni, jāaizliedz”²³.

3. Dalībvalstis un Komisija informē viena otru par gadījumiem, kad tās uzskata, ka trešā valsts nenodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni 2. punkta nozīmē.

40. Lai to sasniegtu, Direktīvas 95/46 25. pants nosaka principus, kādiem tiek pakļauti personas datu pārvedumi uz trešām valstīm:

4. Ja Komisija saskaņā ar 31. panta 2. punktā paredzēto procedūru konstatē, ka trešā valsts nenodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni šā panta 2. punkta nozīmē, dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus, lai aizkavētu jebkādu

22 — Kā piemēru var minēt to datu plūsmu, kas ir saistīta ar personu pārvietošanos, ar e-komerciju un ar pārsūtīšanu vienas uzņēmumu grupas robežās.

23 — Direktīvas 95/46 piedesmit septītais apsvērumš.

tāda paša tipa datu pārsūtīšanu uz attiecīgo trešo valsti.

5. Atbilstīgā laikā Komisija sāk sarunas ar nolūku labot situāciju, kura izriet no secinājumiem, kas iegūti saskaņā ar 4. punktu.

6. Saskaņā ar 31. panta 2. punktā minēto procedūru Komisija var konstatēt, ka trešā valsts nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni šā panta 2. punkta nozīmē, pamatojoties uz savas valsts tiesībām vai uz starptautiskajām saistībām, kuras tā noslēgusi, jo īpaši uz 5. punktā minēto sarunu par personu privātās dzīves un pamatbrīvību un tiesību aizsardzību atzinumu.

Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai izpildītu Komisijas lēmumu.”

41. Visbeidzot, ir jānorāda, ka Līguma par ES VI sadaļas, kas attiecas uz policijas un tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās, kontekstā personas datu aizsardzība ir reglamentēta dažādos īpašos dokumentos. It īpaši dokumentos, ar kuriem izveido kopējas informācijas sistēmas Eiropas līmenī, piemēram, Konvencijā, ar kuru īsteno 1990. gada

Šēngenas līgumu²⁴, kurā ietverti īpaši datu aizsardzības noteikumi, kas piemērojami atbilstoši Šēngenas informācijas sistēmai (SIS)²⁵; Konvencijā, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K.3 pantu, par Eiropas Policijas biroja izveidi²⁶; Padomes Lēmumā par *Eurojust* izveidošanu²⁷ un *Eurojust* personas datu apstrādes un aizsardzības reglamentā²⁸; Konvencijā, kas pieņemta, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienību K.3 pantu, par informācijas tehnoloģiju izmantošanu muitas jomā, kurā ir ietverti personas datu aizsardzības noteikumi, kas piemērojami Muitas informācijas sistēmai²⁹, un Konvencijā par Eiropas Savienības dalībvalstu savstarpējo palīdzību krimināllietās³⁰.

42. 2005. gada 4. oktobrī Komisija iesniedza Padomes pamatlēmuma projektu attiecībā uz

24 — 1985. gada 14. jūnija Šēngenas līguma īstenošanas konvencija starp Beniluksa Ekonomikas savienības valstu vadībām, Vācijas Federatīvās Republikas vadību un Francijas Republikas vadību par pakāpenisku kontroles atcelšanu pie kopīgajām robežām, parakstīta Šēngēnā, 1990. gada 19. jūnija (OV 2000, L 239, 19. lpp.).

25 — Skat. šīs konvencijas 102.–118. pantu. Attiecībā uz otrās paaudzes Šēngenas informācijas sistēmu (SIS II) Komisija ir iesniegusi priekšlikumus attiecībā uz Padomes lēmuma pieņemšanu [COM(2005) 230, galīgā redakcija] un divām regulām [COM(2005) 236, galīgā redakcija, un COM(2005) 237, galīgā redakcija].

26 — OV 1995, C 316, 2. lpp.; turpmāk tekstā — “*Europol* konvencija”.

27 — 2002. gada 28. februāra Lēmums 2002/187/TI, ar ko izveido *Eurojust*, lai pastiprinātu cīņu pret smagiem noziegumiem (OV L 63, 1. lpp.; turpmāk tekstā — “*Eurojust* lēmums”). Skat. minētā lēmuma 14. un turpmākos pantus.

28 — OV 2005, C 68, 1. lpp.

29 — OV 1995, C 316, 34. lpp. Skat. it īpaši minētās konvencijas 13.–15. 17. un 18. pantu.

30 — 2000. gada 29. maija Padomes akts, ar ko atbilstoši Līguma par Eiropas Savienību 34. pantam izveido šo konvenciju (OV 2000, C 197, 1. lpp.). Skat. it īpaši šīs konvencijas 23. pantu.

personas datu aizsardzību policijas un tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās ietvaros³¹.

minēts, ka “tādā gadījumā personas datus no dalībvalstīm var nosūtīt bez papildu garantijām”.

III — Apstrīdētie lēmumi

43. Es aplūkošu abus apstrīdētos lēmumus to pieņemšanas hronoloģiskā kārtībā.

A — Lēmums par atbilstību

44. Lēmumu par atbilstību Komisija ir pieņēmusi, pamatojoties uz Direktīvas 95/46 25. panta 6. punktu, kas, kā mēs atceramies, ļauj tai atzīt, ka kāda trešā valsts nodrošina atbilstošu personas datu aizsardzības līmeni³². Šī lēmuma otrajā apsvērumā tiek

45. Minētā lēmuma vienpadsmitajā apsvērumā Komisija ir norādījusi, ka “CBP apstrādā tam pārsūtītos lidmašīnu pasažieru PNR iekļautos personas datus atbilstoši noteikumiem, kas ir paredzēti 2004. gada 11. maija “Paziņojumā par Valsts drošības dienesta Muitas un robežapsardzes biroja iesaistīšanos”, un ASV tiesību aktiem, ievērojot paziņojumā par iesaistīšanos paredzētos nosacījumus”. Tāpat Komisija šī paša lēmuma četrpadsmitajā apsvērumā ir konstatējusi, ka “standarti, atbilstīgi kuriem CBP apstrādās pasažieru PNR datus, pamatojoties uz ASV tiesību aktiem un Paziņojumu par iesaistīšanos, atbilst pamatprincipiem, kas nepieciešami, lai nodrošinātu pietiekamu fizisko personu aizsardzības līmeni”.

46. Lēmuma par atbilstību 1. pants attiecīgi nosaka:

31 — COM(2005) 475, galīgā redakcija. Šis pamatlēmuma projekts ir pamatots ar IES 30. un 31. pantu un 34. panta 2. punkta b) apakšpunktu. Tajā ir noteikts viens no pasākumiem, ko paredz Padomes un Komisijas rīcības plāns, ar ko īsteno Hāgas programmu brīvības, drošības un tiesiskuma stiprināšanai Eiropas Savienībā (OV 2005, C 198, 1. lpp., 3.1. punkts).

32 — Attiecībā uz Direktīvas 95/46 izpildes pasākumu Lēmums par atbilstību tika pieņemts, pamatojoties uz procedūru, kas paredzēta šīs direktīvas 31. panta 2. punktā, kas nosaka Lēmuma 1999/468 4., 7. un 8. panta piemērošanu. Tādējādi, ja Komisija uzsāk kādu no šīs direktīvas izpildes pasākumiem, tai palīdz komiteja, ko veido dalībvalstu pārstāvji un ko vada Komisijas pārstāvis. Runa ir par komiteju, kas tiek saukta par “31. pantu”.

“Atbilstoši Direktīvas 95/46/EK 25. panta 2. punktam tiek uzskatīts, ka [CBP] nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni no Kopienas tam pārsūtītajiem PNR datiem par

lidojumiem uz ASV vai no ASV saskaņā ar pielikumā iekļauto paziņojumu par iesaistīšanos.”

47. Turklāt Lēmuma par atbilstību 3. pants noteic, ka datu nodošana *CBP* var tikt pārtraukta pēc dalībvalstu kompetento iestāžu iniciatīvas šādos gadījumos:

“1. Neierobežojot dalībvalstu kompetento iestāžu pilnvaras veikt pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību valsts tiesību aktiem, kuri ir pieņemti saskaņā ar noteikumiem, kas nav Direktīvas 95/46/EK 25. panta noteikumi, šīs iestādes var īstenot savas pašreizējās pilnvaras, lai apturētu datu plūsmu uz *CBP* nolūkā aizsargāt individuus attiecībā uz viņu personas datu apstrādi kādā no šiem gadījumiem:

- a) ja kompetenta ASV iestāde ir konstatējusi, ka *CBP* neievēro piemērojamos aizsardzības standartus;
- b) ja pastāv reāla iespēja, ka pielikumā norādītie aizsardzības standarti netiek

ievēroti un ka ir pamats uzskatīt, ka *CBP* neveic vai neveiks atbilstošus un savlaicīgus pasākumus, lai atrisinātu attiecīgo jautājumu, ka turpmāka pārsūtīšana varētu radīt reālus būtiska kaitējuma draudus attiecīgām personām un ka dalībvalstu kompetentās iestādes šajos apstākļos ir pielikušas attiecīgās pūles, lai informētu *CBP* un dotu tam iespēju attiecīgi reaģēt.

2. Apturēšanu atceļ, tiklīdz ir nodrošināti aizsardzības standarti un par to ir paziņots attiecīgo dalībvalstu kompetentajām iestādēm.”

48. Dalībvalstīm ir jāinformē Komisija par pasākumiem, kas veikti saskaņā ar Lēmuma par atbilstību 3. pantu. Turklāt, pamatojoties uz šī lēmuma 4. panta 2. punktu, dalībvalstis un Komisija viena otru informē par jebkādām izmaiņām aizsardzības standartos un par gadījumiem, kad šo iestāžu darbība nenodrošina šādu standartu ievērošanu. Atsaucoties uz šīm izmaiņām, Lēmuma par atbilstību 4. panta 3. punkts noteic, ka tad, “ja informācija, kas ir apkopota atbilstīgi 3. pantam un šā panta 1. un 2. punktam, apliecina, ka vairs netiek ievēroti vajadzīgie pamatprincipi, lai nodrošinātu pietiekamu aizsardzības līmeni fiziskām personām, vai arī ka jebkura iestāde, kas ir atbildīga par to, lai nodroši-

nātu, ka *CBP* ievēro pielikumā norādītos aizsardzības standartus, neefektīvi pilda savu uzdevumu, *CBP* ir jāinformē un vajadzības gadījumā jāpiemēro Direktīvas 95/46/EK 31. panta 2. punktā paredzētā procedūra, lai atceltu vai apturētu šo lēmumu”.

nevienai privātai vai publiskai personai vai organizācijai”³³.

49. Turklāt Lēmuma par atbilstību 5. pants paredz, ka lēmuma pieņemšana tiks izvērtēta, un noteic, ka “atbilstīgs konstatējums tiks nodots komitejai, kas izveidota, pamatojoties uz Direktīvas 95/46/EK 31. pantu”.

52. Analīzes gaitā es būtībā norādīšu uz atbilstošo saistību būtību prāvas risinājumam.

53. Visbeidzot, Lēmumam par atbilstību ir pielikums “A”, kurā tiek uzskaitītas 34 *PNR* datu grupas, ko *CBP* pieprasa gaisa pārvadājumu sabiedrībām³⁴.

50. Turklāt Lēmuma par atbilstību 7. pantā ir norādīts, ka šī lēmuma “darbības termiņš beidzas pēc trīs gadiem un sešiem mēnešiem pēc tā paziņošanas, ja vien šo termiņu nepagarina atbilstīgi kārtībai, kas noteikta Direktīvas 95/46/EK 31. panta 2. punktā”.

54. Šis Komisijas lēmums ir papildināts ar Padomes lēmumu par starptautiska līguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm.

51. Minētā lēmuma pielikumā ir pievienots *CBP* paziņojums par iesaistīšanos, kura ievadā tiek precizēts, ka tā mērķis ir “atbalstīt Komisijas projektu”, kas vērsts uz pietiekama personas datu, kas nodoti *CBP*, aizsardzības līmeņa esamības atzīšanu. Tādējādi šis paziņojums, kurā kopumā ir 48 punkti, “nerada un nepiešķir nekādas tiesības vai labumu

33 — Skat. Paziņojuma par iesaistīšanos 47. punktu.

34 — Runa ir par šādām datu grupām: “1) pasažiera *PNR* rezervācijas kods; 2) rezervācijas datums; 3) paredzētā ceļojuma datums (-i); 4) vārds; 5) citi vārdi *PNR*; 6) adrese; 7) visa veida maksājumu informācija; 8) reķinu piedaides adrese; 9) kontaktālrunu numuri; 10) viss ceļojuma maršruts konkrētam *PNR* datu subjektam; 11) *Frequent flyer* informācija (tikai nolidotās jūdzes un galamērķi); 12) ceļojumu aģentūra; 13) ceļojuma aģents; 14) *PNR* dati, ja daļu no maršruta veic cits pārvadātājs; 15) pasažiera lidojumu statuss; 16) *PNR* dati par atdalītajām rezervācijām; 17) e-pasta adrese; 18) dati par biļetes izdošanu; 19) vispārīgas piezīmes; 20) biļetes numurs; 21) sēdvietas numurs; 22) biļetes izdošanas datums; 23) dati par neierašanos (*no show*); 24) bagāžas talonu numuri; 25) dati par ierašanos pēdējā brīdī bez reģistrācijas (*go show*); 26) *OSI* [“Other Service Information”] piezīmes; 27) *SSI/SSR* [“Special Service Request”] piezīmes; 28) informācija par sūtītāju; 29) visas izmaiņas *PNR* vēsturē; 30) ceļotāju skaits rezervācijā; 31) informācija par sēdvietu; 32) vienvirziena biļetes; 33) jebkāda apkopotā papildu informācija (*APIS* — “Advanced Passenger Information System”); 34) dati, kas sūtīti ar rindu palīdzību (*ATFQ* — “Automatic Ticketing Fare Quote”)

B — Padomes lēmums

55. Padomes lēmums ir pieņemts, pamatojoties uz EKL 95. pantu saistībā ar tā 300. panta 2. punkta pirmās daļas pirmo teikumu.

56. Tā pirmajā apsvērumā ir noteikts, ka “2004. gada 23. februārī Padome deva atļauju Komisijai Kopienas vārdā vest sarunas par nolīgumu ar Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu [CBP] departamentam, ko veic aviopārvadātāji”³⁵. Šī paša lēmuma otrajā apsvērumā ir minēts, ka “Eiropas Parlaments nav iesniedzis savu atzinumu Padomes noteiktajā termiņā, ievērojot Līguma 300. panta 3. punkta pirmo daļu, ņemot vērā steidzamo nepieciešamību mainīt neskaidro situāciju, kas radusies aviosabiedrībām un pasažieriem, kā arī lai aizsargātu iesaistīto personu finanšu intereses”.

57. Atbilstoši Padomes lēmuma 1. pantam nolīgums ir apstiprināts Kopienas vārdā. Turklāt minētā lēmuma 2. pantā Padomes priekšsēdētājs ir pilnvarots izraudzīties personas, kas būtu tiesīgas parakstīt nolīgumu Kopienas vārdā.

35 — Turpmāk tekstā — “nolīgums”.

58. Nolīguma teksts ir pievienots Padomes lēmumam. Minētā nolīguma 7. pants paredz, ka tas stājas spēkā kopš tā parakstīšanas brīža. Pamatojoties uz šo pantu, nolīgums, kas tika parakstīts 2004. gada 28. maijā Vašingtonā, tajā pašā dienā ir stājies spēkā³⁶.

59. Nolīguma preambulā Kopiena un Amerikas Savienotās Valstis atzīst, “ka svarīgi ir ievērot pamattiesības un brīvības, it īpaši privātās dzīves neaizskaramību, kā arī to, ka svarīgi šīs vērtības ir ievērot, vienlaikus novēršot terorismu un ar to saistītus noziegumus, kā arī citus smagus pārobežu rakstura noziegumus, tostarp organizēto noziedzību”.

60. Nolīguma preambulā ir minēti šādi dokumenti: Direktīva 95/46 un it īpaši tās 7. panta c) punkts, saistības, ko uzņēmiens CBP, kā arī Lēmums par atbilstību³⁷.

36 — Skat. informāciju, kas attiecas uz nolīgumu starp Eiropas Kopieni un Amerikas Savienotajām Valstīm par personas datu apstrādi un pārsūtīšanu ASV Valsts drošības departamenta Muitas un robežapsardzes departamentam, ko veic aviopārvadātāji (OV 2004, C 158, 1. lpp.).

37 — Šajā sakarā jānorāda, ka nolīguma preambulā ir minēta kļūdaina atsaucē uz Lēmumu par atbilstību. Istenībā runa ir par 2004. gada 14. maija Lēmumu 2004/535/EK, kas pazinots ar numuru C(2004) 1914, nevis par 2004. gada 17. maija Lēmumu C(2004) 1799. Tas ir bijis iemesls labojumam, kas publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Skat. Nolīguma labojumu protokolu (OV 2005, L 255, 168. lpp.).

61. Līgumslēdzējas puses tāpat arī norāda, ka "aviopārvadātājiem, kuru rīcībā ir rezervācijas un izlidošanas kontroles sistēmas un kas ir nodibināti Eiropas Kopienas dalībvalstu teritorijā, ir jādara viss nepieciešamais, lai nodrošinātu *PNR* pārsūtīšanu *CBP*, tiklīdz tas tehniski ir iespējams, bet, kamēr tas nav iespējams, *ASV* iestādēm ir jādod tieša pieeja šiem datiem saskaņā ar šā nolīguma noteikumiem"³⁸.

62. Tādējādi nolīguma 1. punkts paredz, ka "*CBP* var iegūt elektronisku pieeju aviopārvadātāju [...] rezervācijas un izlidošanas kontroles sistēmas *PNR* datiem, kuras atrodas Eiropas Kopienas dalībvalstu teritorijā, tikai ciešā saskaņā ar šo lēmumu [³⁹] un tikmēr, kamēr šo lēmumu piemēro, proti, līdz brīdim, kad aviopārvadātājiem ir nodrošināta apmierinoša sistēma šādu datu pārsūtīšanai".

63. Papildus pilnvarām, kas piešķirtas *CBP*, tieši piekļūt *PNR* sistēmas datiem nolīguma 2. punkts uzliek pienākumu aviopārvadātājiem, kas nodrošina starptautiskos pasažieru

pārvadājumus uz Amerikas Savienotajām Valstīm vai no tām, apstrādāt *PNR* datus, kas glabājas to rezervācijas sistēmās, "kā to pieprasa *CBP* saskaņā ar *ASV* tiesību aktiem, kā arī ciešā saskaņā ar šo lēmumu [⁴⁰] un tikmēr, kamēr šo lēmumu piemēro".

64. Turklāt nolīguma 3. punktā tiek precizēts, ka *CBP* "ievēro" Lēmumu par atbilstību un "apstiprina, ka tas ievēro minētā lēmuma pielikumā ietvertās saistības". Turklāt minētā nolīguma 4. pants paredz, ka "*CBP* apstrādā saņemtos *PNR* datus un pret šādai apstrādei pakļautajiem subjektiem izturas saskaņā ar piemērojamajiem *ASV* tiesību aktiem un konstitucionālajām prasībām, bez diskriminācijas tautības un dzīvesvietas valsts dēļ".

65. Turklāt *CBP* un Kopiena apņemas kopīgi un regulāri pārbaudīt nolīguma īstenošanu⁴¹. Nolikuma arī ir paredzēts, ka "gadījumā, kad Eiropas Savienībā ir ieviesta aviosabiedrības pasažieru identifikācijas sistēma, atbilstoši kurai aviopārvadātājiem ir jānodrošina iestādēm piekļuve to personu *PNR* datiem, kuru tā brīža ceļojuma maršrutā

38 — Datu nodošana, ko veic aviopārvadātāji, atbilst tam, ko sauc par "push" sistēmu, taču tieša *CBP* pieeja datiem tiek saukta par "pull" sistēmu.

39 — Runa ir par Lēmumu par atbilstību, par vienīgo "lēmumu", kas ir minēts nolīguma preambulā.

40 — Tāda pati piezīme kā iepriekšējā zemsvītras piezīmē.

41 — Nolikuma 5. punkts.

ir iekļauts lidojums uz Eiropas Savienību vai no tās, *DHS* [*Department of Homeland Security*] cik vien iespējams aktīvi un, ievērojot savstarpējības principu, veicina tās jurisdikcijā esošo aviosabiedrību sadarbību”⁴².

66. Turklāt, neraugoties uz to, ka ir paredzēts, ka nolīgums stājas spēkā tā parakstīšanas brīdī, šī nolīguma 7. punktā ir precizēts, ka abas puses var lauzt šo nolīgumu jebkurā brīdī. Šādā gadījumā tas zaudē spēku 90 dienas pēc tam, kad paziņojums par līguma laušanu ir iesniegts pretējai pusei. Turklāt šajā pašā punktā ir paredzēts, ka šo nolīgumu var grozīt jebkurā laikā, pusēm par to savstarpēji rakstiski vienojoties.

67. Visbeidzot, nolīguma 8. punkts noteic, ka “ši nolīguma mērķis nav radīt atkāpes no pušu tiesību aktiem vai tos grozīt; tāpat šis nolīgums nerada un nepiešķir nekādas tiesības vai labumu nevienai privātai vai publiskai personai vai organizācijai”.

42 — Nolīguma 6. punkts.

IV — Parlamenta norādītie pamati abās lietās

68. Lietā C-317/04 Parlaments norāda sešus pamatus, kas ir vērsti pret Padomes lēmumu:

— nepareiza EKL 95. panta izvēle par juridisko pamatu;

— EKL 300. panta 3. punkta otrās daļas pārkāpums saistībā ar Direktīvas 95/46 grozīšanu;

— tiesību uz personas datu aizsardzību pārkāpums;

— samērīguma principa neievērošana;

— apstrīdamā lēmuma nepietiekams pamatojums;

— EKL 10. pantā paredzētā lojālās sadarbības principa neievērošana.

69. Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei, kā arī Komisijai jāva iestāties lietā, lai atbalstītu Padomes prasījumus⁴³. Turklāt Eiropas datu aizsardzības kontrolei (turpmāk tekstā — “EDAK”) jāva iestāties lietā, lai atbalstītu Parlamenta prasījumus⁴⁴.

EDAK jāva iestāties lietā, lai atbalstītu Parlamenta prasījumus⁴⁶.

70. Lietā C-318/04 Parlaments norāda četrus pamatus pret Lēmumu par atbilstību:

72. Es analizēšu abas prasības tādā kārtībā, kādā apstrīdētie lēmumi tika pieņemti. Es vispirms pārbaudīšu prasību atcelt Lēmumu par atbilstību (lieta C-318/04), pēc tam prasību atcelt Padomes lēmumu (lieta C-317/04).

— pilnvaru pārsniegšana;

— Direktīvas 95/46 pamatprincipu neievērošana;

V — Par prasību atcelt Lēmumu par atbilstību (lieta C-318/04)

— pamattiesību neievērošana;

A — Par pamatu, kas balstīts uz to, ka Komisija ir pārsniegusi pilnvaras, pieņemot Lēmumu par atbilstību

— samērīguma principa neievērošana.

1) Lietas dalībnieku argumenti

71. Apvienotajai Karalistei jāva iestāties lietā, lai atbalstītu Komisijas prasījumus⁴⁵. Turklāt

73. Lai pamatotu šo pamatu, Parlaments, pirmkārt, apgalvo, ka Lēmums par atbilstību

43 — Attiecīgi Tiesas priekšsēdētāja 2005. gada 18. janvāra un 2004. gada 18. novembra rīkojumi.

44 — Tiesas 2005. gada 17. marta rīkojums.

45 — Tiesas priekšsēdētāja 2004. gada 17. decembra rīkojums.

46 — Tiesas 2005. gada 17. marta rīkojums.

tādā redakcijā, ka tas paredz realizēt mērķi, kas attiecas uz sabiedrības drošību un krimināltiesībām, ir pretrunā Direktīvas 95/46/EK noteikumiem, jo tas attiecas uz jomu, kas ir ārpus minētās direktīvas materiālās piemērošanas jomas. To, ka minētā joma atrodas ārpus direktīvas piemērošanas jomas, skaidri nosaka Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmais ievilkums, un to nevar interpretēt tādā veidā, lai samazinātu piemērošanas jomu. Fakts, ka personas dati tiek vākti, veicot ekonomisko darbību, proti, pārdodot aviobiļeti, kas dod tiesības izmantot pakalpojumu, nevar attaisnot šīs direktīvas un it īpaši tās 25. panta piemērošanu jomā, kas ir ārpus šīs direktīvas piemērošanas jomas.

tieši ļauj *CBP PNR* datus nodot citām ASV vai ārvalstu iestādēm.

74. Otrkārt, Parlaments norāda, ka *CBP* nav trešā valsts Direktīvas 95/46 25. panta nozīmē. Taču šī panta 6. punkts noteic, ka Komisijas lēmums, ar ko tā konstatē atbilstošu personas datu aizsardzības līmeni, attiecas uz “trešo valsti”, proti, valsti vai tai pielīdzinātu struktūru, bet ne administratīvu vienību vai struktūru, kas ir daļa no valsts izpildvaras.

76. Ceturtkārt, Parlaments uzskata, ka Lēmums par atbilstību paredz dažus ierobežojumus un izņēmumus no principiem, kas iekļauti Direktīvā 95/46, lai gan šīs pašas direktīvas 13. pants piešķir šīs pilnvaras tikai dalībvalstīm. Tādējādi, pieņemot apstrīdamo Lēmumu par atbilstību, Komisija ir rīkojusies dalībvalstu vietā un līdz ar to nav ievērojusi Direktīvas 95/46 13. pantu. Līdz ar Direktīvas 95/46 izpildes aktu Komisija ir piesavinājusies pilnvaras, kas paredzētas tikai dalībvalstīm.

77. Piektkārt, Parlaments pauž argumentu, ka datu nodošana, kas tiek veikta ar “pull” (izvilksana) sistēmas palīdzību, neveidoja datu “nodošanu” Direktīvas 95/46 25. panta nozīmē un tāpēc tā nebija pieļaujama.

75. Treškārt, Parlaments uzskata, ka, pieņemot Lēmumu par atbilstību, Komisija ir pārsniegusi pilnvaras, jo paziņojums par iesaistīšanos, kas ir pievienots lēmumam,

78. Visbeidzot, ņemot vērā Lēmuma par atbilstību un nolīguma savstarpēju atkarību, minētais lēmums būtu uzskatāms par nepiemērotu pasākumu attiecībā uz *PNR* datu nodošanas īstenošanu.

79. Atšķirībā no Parlamenta EDAK uzskata, ka tas, ka kādai trešās valsts personai vai iestādei tiek dota pieeja datiem, var tikt uzskatīts par datu nodošanu un tāpēc Direktīvas 95/46 25. pants ir piemērojams. Tāpēc tas uzskata, ka, ierobežojot nodošanas, ko veic izsūtītājs, jēdzienu, varētu izvairīties no noteikumiem, kas ir aprakstīti šajā pantā, un tādējādi radīt kaitējumu datu aizsardzībai, ko paredz šis pants.

82. Visbeidzot, Komisija norāda, ka Direktīvas 95/46 13. pants nav piemērojams šajā lietā un ka "nodošana" šīs direktīvas 25. panta nozīmē attiecībā uz aviopārvadātājiem nozīmē faktisku *PNR* datu nodošanu *CBP* rīcībā. Izpētītā sistēma attiecas uz datu nodošanu Direktīvas 95/46 nozīmē.

2) Vērtējums

80. Komisija, ko atbalsta Apvienotā Karaliste, uzskata, ka aviopārvadātāju darbības ietilpst Kopienas tiesību piemērošanas jomā un tādējādi Direktīva 95/46/EK ir pilnībā piemērojama. Sistēmu, kas ieviesta, nododot *PNR* datus, nebija paredzēts piemērot kādas dalībvalsts vai publiskas iestādes darbībām, kas ir ārpus Kopienas tiesību piemērošanas jomas.

83. Pirmajā pamatā Parlaments norāda, ka ar Lēmumu par atbilstību ir pārkāpta Direktīva 95/46 un it īpaši tās 3. panta 2. daļa, kā arī 13. un 25. pants. Tas norāda, ka šis lēmums nevarēja būt likumīgi balstīts uz pamata tiesību aktu, ko veido minētā direktīva.

81. Turklāt Komisija norāda, ka nolīgums tika parakstīts ASV, nevis kāda valdības dienesta vārdā. Attiecībā uz vēlāku *PNR* datu nodošanu, ko veica *CBP*, Komisija uzskata, ka personas datu aizsardzība nav nesavienojama ar šādas nodošanas atļaušanu ar noteikumu, ka tā ir pakļauta atbilstošiem un nepieciešamiem ierobežojumiem.

84. Kā es jau minēju, Direktīvas 95/46 mērķis attiecībā uz iekšējā tirgus izveidi un darbību ir likvidēt šķēršļus personas datu plūsmām, padarot vienādu personas tiesību un brīvību aizsardzības līmeni attiecībā uz šādu datu apstrādi visās dalībvalstīs.

85. Kopienas likumdevējs ir arī vēlējies, lai aizsardzības sistēma, kas tiks ieviesta, netiktu apdraudēta brīdī, kad personas dati šķērso Kopienas teritorijas robežu. Tas ir izvēlējis sistēmu, atbilstoši kurai, lai atzītu, ka personas datus var nodot trešai valstij, attiecīgajai valstij ir jānodrošina pietiekams datu aizsardzības līmenis. Tādējādi Direktīva 95/46 ietver principu, kas noteic, ka, tiklīdz trešā valsts nenodrošina pietiekamu datu aizsardzības līmeni, personas datu nodošana ir jāaizliedz.

86. Minētās direktīvas 25. pants nosaka vairākus pienākumus dalībvalstīm un Komisijai, lai kontrolētu personas datu nodošanu trešām valstīm, ņemot vērā šādiem datiem noteikto aizsardzības līmeni katrā no šīm valstīm. Tas arī paredz metodi un kritērijus, kas ļauj uzskatīt, ka trešā valsts nodrošinās atbilstošu tai nodoto personas datu aizsardzību.

87. Sistēmu, kas attiecas uz personas datu nodošanu trešai valstij, Tiesa ir kvalificējusi kā "īpašu sistēmu ar specifiskiem noteikumiem, kas attiecas uz dalībvalstu veikto kontroli pār personas datu nodošanu trešām

valstīm". Tiesa ir arī precizējusi, ka runa ir par "sistēmu, kas papildina vispārējo sistēmu, kas ieviesta ar minētās direktīvas II nodaļu par personas datu apstrādes likumību"⁴⁷.

88. Noteikumu, kas nosaka personas datu nodošanu trešām valstīm, īpatnība lielā mērā ir izskaidrojama ar svarīgo nozīmi, kāda piemīt atbilstošas aizsardzības jēdzienam. Lai noteiktu šī jēdziena saturu, tas ir skaidri jānošķir no līdzvērtīgas aizsardzības jēdziena, kas noteic, ka trešās valstis atzīst un efektīvi piemēro Direktīvā 95/46 iekļauto principu kopumu.

89. Atbilstošas aizsardzības jēdziens nozīmē, ka trešai valstij ir jābūt spējīgai garantēt pieņemamu aizsardzību, vadoties pēc modeļa, kas attiecībā uz personas datu aizsardzības līmeni tiek uzskatīts par pieņemamu. Šāda sistēma, kas ir balstīta uz atbilstošu aizsardzību, ko nodrošina trešā valsts, dalībvalstīm un Komisijai piešķir plašas izvērtēšanas pilnvaras, lai novērtētu garantijas, kas tiek nodrošinātas datu saņēmējvalstī. Šī vērtēšana ir reglamentēta Direktīvas 95/46 25. panta 2. punktā, kurā ir uzskaitīti daži

47 — 2003. gada 6. novembra spriedums lietā C-101/01 *Lindqvist* (*Recueil*, I-12971. lpp., 63. punkts).

faktori, kas būtu jāņem vērā, lai veiktu novērtēšanu⁴⁸. Raugoties šādā perspektīvā, Kopienas likumdevējs ir paredzējis, ka “trešās valsts sniegtās aizsardzības līmeņa atbilstība ir jānovērtē, ņemot vērā visus ar datu pārsūtīšanas darbību vai datu pārsūtīšanas darbību kopumu saistītos apstākļus”.

nodošanu, ir datu plūsma no dalībvalsts uz trešo valsti, šajā gadījumā — uz ASV⁵⁰. Šajā gadījumā nav būtiskas nozīmes tam, vai nodošanu īsteno nosūtītājs vai saņēmējs. Kā to arī precizē EDAK, ja Direktīvas 95/46 25. panta piemērošanas joma tiktu ierobežota, tajā iekļaujot tikai pārvedumus, ko veicis nosūtītājs, būtu viegli izvairīties no nosacījumiem, ko paredz šis pants.

90. Kā Tiesa jau ir konstatējusi, Direktīva 95/46 nedefinē jēdzienu “nodošana trešai valstij”⁴⁹. Tā tieši neprecizē, vai jēdzienā ietilpst tikai darbība, ar kuras palīdzību persona, kas atbildīga par personas datu nodošanu trešai valstij, vai arī tas attiecas uz gadījumiem, kad kādai trešās valsts struktūrai ir ļauts piekļūt datiem, kas atrodas dalībvalstī. Šajā direktīvā nekas nav teikts par to, kā zināt, ar kādas metodes palīdzību ir jāveic personas datu nodošana trešai valstij.

92. Lai gan tas jau tika precizēts, tomēr īpaši jāuzsver, ka minētās direktīvas IV nodaļā, kurā ir atrodams minētais 25. pants, nav paredzēts reglamentēt *visu* personas datu pārsūtīšanu trešai valstij, lai kāds būtu pārsūtīšanas raksturs. Tas attiecas tikai uz tādu personas datu pārsūtīšanu, “*kuri atrodas apstrādē*” vai ir paredzēti *apstrādei* pēc pārsūtīšanas”, kā to paredz šis direktīvas 25. panta 1. punkts.

91. Pretēji Parlamentam es pieņemu, ka šajā lietā pieeja *PNR* datiem, kāda ir dota *CBP*, ietilpst jēdzienā “nodošana trešai valstij”. Noteicošais faktors, kas raksturo šādu datu

93. Šajā sakarā es atgādinu, ka saskaņā ar Direktīvas 95/46 2. panta b) punktu personu datu apstrāde ir “jebkura ar personas datiem veikta darbība vai darbību kopums [...] — kā

48 — Es atgādinu, ka viens no šiem faktoriem ir datu veids, kā arī plānotās apstrādes mērķis un ilgums.

49 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Lindqvist*, 56. punkts. Minētajā lietā Tiesa ir atzinusi, ka personas datu ierakstīšana timeklā vietnē tāpēc vien, ka pēc šīs ierakstīšanas dati ir kļuvuši pieejami personām trešās valstīs, nenozīmē, ka ir notikusi “datu nodošana trešai valstij” Direktīvas 95/46 25. panta nozīmē. Lai nonāktu pie šāda secinājuma, Tiesa ir ņēmusi vērā, pirmkārt, attiecīgo darbību tehnisko raksturu un, otrkārt, minētās direktīvas IV nodaļas, kurā ir iekļauts 25. pants, mērķi, kā arī struktūru.

50 — Arī tad, ja datus ir saņēmusi kāda minētās trešās valsts iekšējās administratīvās struktūras daļa.

vākšana, reģistrēšana [...] konsultēšana, izmantošana, atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai darot tos pieejamus citādā veidā [...]”⁵¹.

94. Lai kādas būtu ar personas datu pārsūtīšanu trešai valstij saistītā režīma īpatnības, kas, kā redzējām, ir balstītas uz atbilstības jēdzienu, tas ir pakļauts noteikumiem, kas attiecas uz Direktīvas 95/46 piemērošanas jomu⁵², kurā tas ietilpst.

95. Lai datu pārsūtīšana trešai valstij tiktu pakļauta Direktīvas 95/46 25. panta noteikumiem, pārsūtīšanai jāattiecas uz tādu personas datu pārsūtīšanu, kuru apstrāde, kas pašreiz notiek Kopienas iekšienē vai tiek

plānota trešās valstīs, ietilpst minētās direktīvas piemērošanas jomā. Tikai šādā gadījumā Lēmums par atbilstību var būt tiesību akts Direktīvas 95/46 izpildei.

96. Šajā sakarā es atgādinu, ka, ņemot vērā *ratione materiae*, minētā direktīva neattiecas uz visu veidu personas datu apstrādi, kas var ietilpt kādā no darbību kategorijām, kas paredzētas tās 2. panta b) punktā. Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā ir noteikts, ka tā neattiecas uz tādu personas datu apstrādi “tādu pasākumu gaitā, uz kuru neattiecas Kopienas tiesību akti, kā Līguma par Eiropas Savienību V un VI sadaļā paredzētie pasākumi un, *jebkurā gadījumā, uz apstrādes operācijām attiecībā uz sabiedrisko drošību, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja apstrādes operācija attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz valsts pasākumiem krimināltiesību jomā*”⁵³.

51 — Ir interesanti vērot, ka personas datu pārsūtīšanas jēdziens un apstrādes jēdziens zināmā mērā dublējas. Tādējādi šādu datu atklāšana, pielietojot pārsūtīšanu, izplatīšanu vai to nodošanu citādā veidā, manuprāt, var likt domāt vienlaikus par šo datu apstrādi un pārsūtīšanu minētās direktīvas nozīmē. Šajā lietā pārsūtīšanas un apstrādes jēdzieni sakrīt tāda ziņā, ka ieviesta režīma mērķis ir ļaut CBP dienestam piekļūt PNR datiem. Manuprāt, šo faktu var izskaidrot ar plašo apstrādes definīciju, kas ietver sevi plašu darbību loku. Visbeidzot, līdz ar šādu pieņēmumu personas datu pārsūtīšana trešai valstij var tik analizēta kā ipaša apstrādes forma. Šādā sakarā skat. Komisijas pamatlēmuma projektu: tā 15. pants, kas attiecas uz “pārsūtīšanu kompetentajām trešās valsts iestādēm vai starptautiskām organizācijām”, ir iekļauts III nodaļā, kuras nosaukums ir “Ipašas apstrādes formas”.

52 — Minot kā piemēru, es norādu, ka 1. pants Komisijas 2000. gada 26. jūlija Lēmumā 2000/519/EK, ar ko saskaņā ar Direktīvu 95/46 konstatē atbilstošu personas datu aizsardzības līmeni Ungārijā (OV L 215, 4. lpp.), noteic, ka, “pamatojoties uz Direktīvas 95/46/EK 25. panta 2. punktu, Ungārija tiek uzskatīta par valsti, kas nodrošina atbilstošu personas datu, kas pārsūtīti no Kopienas, aizsardzības līmeni *attiecībā uz visām darbībām, kas ietilpst šīs direktīvas piemērošanas jomā*” (mans izcēlums).

97. Taču, manuprāt, tas, ka CBP kļūst zināmi, tas izmanto un tā rīcībā tiek nodoti

53 — Mans izcēlums. Iepriekš minētajā spriedumā lietā *Lindqvist* Tiesa ir norādījusi, ka “Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmajā ievilkumā piemēru veidā minētās darbības katrā ziņā ir valstu vai valsts iestāžu darbības, kas nav saistītas ar privātpersonu darbības jomu” (43. punkts).

lidmašīnu pasažieru dati, kas iegūti no dalībvalstu teritorijā esošo aviopārvadātāju rezervācijas sistēmām, ir uzskatāms par tādu personas datu apstrādi, kuras mērķis ir sabiedrības drošība un kas attiecas uz valsts darbību krimināltiesību jomā. Tādējādi šī apstrādes forma nav iekļauta Direktīvas 95/46 materiālās piemērošanas jomā.

izmantos vienīgi tādā nolūkā, lai novērstu un apkarotu terorismu un ar to saistītos noziegumus, citus smagus noziegumus, tostarp organizēto noziedzību, kam būtībā piemīt starptautisks raksturs, kā arī izvairīšanos no apcietinājuma vai ieslodzījuma par minētajiem noziedzīgiem nodarījumiem”.

98. Jēdzieni, kas izmantoti Lēmumā par atbilstību, atklāj apstrādes, kam ir pakļauti lidmašīnu pasažieru personas dati, priekšmetu. Tādējādi, vispirms norādot, ka prasības par *PNR* iekļauto lidmašīnu pasažieru personas datu pārsūtīšanu *CBP* ir pamatotas ar likumu, ko 2001. gada novembrī ir parakstījušas Amerikas Savienotās Valstis, un ar izpildes noteikumiem, ko ir pieņēmis *CBP*, atsaucoties uz šo likumu⁵⁴, Komisija precizē, ka viens no ASV tiesību aktu priekšmetiem ir “drošības pastiprināšana”⁵⁵. Tāpat ir arī norādīts, ka “Kopiena pilnībā atbalsta Amerikas Savienotās Valstis cīņā pret terorismu tiktāl, ciktāl to nosaka Kopienas tiesības”⁵⁶.

100. Direktīva 95/46, it īpaši tās 25. panta 6. punkts, manuprāt, nav atbilstošs pamats, lai Komisija pieņemtu izpildes aktu, proti, lēmumu par atbilstošu tādu personas datu aizsardzības līmeni, kas ir tādas apstrādes priekšmets, kura neietilpst direktīvas piemērošanas jomā. Ja, pamatojoties uz minēto direktīvu, tiktu atļauta šādu datu pārsūtīšana, neatļautā veidā tiktu paplašināta minētās direktīvas piemērošanas joma.

99. Turklāt Lēmuma par atbilstību piecadsmitais apsvērums noteic, ka “*PNR* datus

101. Taču ir jāpatur prātā, ka Direktīva 95/46, kas ir pieņemta, pamatojoties uz EKL 100.a pantu, nosaka aizsardzības principus, kas jāievēro, apstrādājot personas datus, jo personas, kura ir atbildīga par apstrādāšanu, darbības ietilpst Kopienas tiesību piemērošanas jomā, taču tā atkarībā no juridiskā pamata izvēles nevar reglamentēt valsts darbības, kā, piemēram, tās, kas attiecas uz

54 — Sestais apsvērums.

55 — Septītais apsvērums.

56 — Astotais apsvērums.

sabiedrības drošību un kam ir represīvi mērķi, kas neietilpst Kopienu tiesību piemērošanas jomā⁵⁷.

102. Apstrādei, kas paredz, ka aviosabiedrības vāc un reģistrē lidmašīnu pasažieru datus, ir komerciāls mērķis tādā ziņā, ka tas ir tieši saistīts ar lidojuma, ko nodrošina gaisa pārvadātājs, norisi. Tāpat ir arī pamats uzskatīt, ka *PNR* datus gaisa pārvadājumu sabiedrības sākotnēji ievāc tādas darbības ietvaros, uz kuru attiecas Kopienu tiesības, proti, aviobiļetes, kas dod tiesības personai saņemt pakalpojumu, pārdošana. Tomēr datu apstrādei, kas ņemta vērā Lēmumā par atbilstību, piemīt cits raksturs tādā ziņā, ka tā attiecas uz vēlāku sākotnējo datu ievākšanas

stadiju. Kā es to jau minēju, apstrāde saistīta ar to, ka *CBP* kļūst zināmi, tas izmanto un tā rīcībā tiek nodoti lidmašīnu pasažieru dati, kas iegūti no dalībvalstīs esošo aviopārvadātāju rezervācijas sistēmām.

103. Īstenībā Lēmums par atbilstību neattiecas uz datu apstrādi, kas ir nepieciešama attiecībā uz pakalpojumu sniegšanu, bet gan uz tādu, kas tiek uzskatīta par nepieciešanu, lai nodrošinātu sabiedrības drošību un represīvos mērķus. Tāds arī ir *PNR* datu nosūtīšanas un apstrādes mērķis. Līdz ar to fakts, ka personas dati tiek ievākti, veicot saimniecisku darbību, manuprāt, nevar atļaut Direktīvas 95/46, it īpaši tās 25. panta, piemērošanu tādā jomā, kas atrodas ārpus tās piemērošanas jomas.

57 — Šajā sakarā skat. Poullet, Y. un Peres Asinan, M. V., "Données des voyageurs aériens: le débat Europe — États-Unis". *JTDE*, 2004, Nr. 113, 274. lpp. Kā uzskata autori, "risinājumam, kas šos īpašos pārrobežu lidojumus padarīs par likumīgiem, būtu jāgarantē, ka datu nodošana ārvalstu valsts iestādēm ar mērķi cīnīties pret terorismu [...] ir likumīga, kas nepārprotami pārsniedz pirmā pilāra direktīvas piemērošanas jomu". Viņi piebilst, ka "tas Eiropas līmeni atbilst jautājumam, kas ietilpst trešajā pilārā, kā rezultātā tiek apšaubīta Komisijas kompetence rīkoties šajā jautājumā [...]". Skat. arī De Schutter, O., "La Convention européenne des droits de l'homme à l'épreuve de la lutte contre le terrorisme", no: *Lutte contre le terrorisme et droits fondamentaux*: Bribosia, E. un Weyembergh, A. (dir.), *Collection droit et justice*, Bruylant, Bruxelles, 2002, 112. lpp., piezīme Nr. 43: pēc Direktīvas 95/46 3. panta 2. punkta pirmā ievilkuma citēšanas autors norāda, ka "šie direktīvas piemērošanas jomas ierobežojumi ir izskaidrojami ar ierobežoto kompetenci, kas ir piešķirta Eiropas Komisijai, kurai nav vispārējas kompetences pieņemt tiesību aktus cilvēktiesību jomā, bet kura var darboties šajā jomā tad un tik lielā mērā, kādā, kā tas ir gadījuma ar [minēto direktīvu], runa ir par iekšēja tirgus izveides atvieglošanu, kas tādējādi paredz likvidēt šķēršļus, kas traucē preču brīvu apriti un pakalpojumu sniegšanas brīvību".

104. Manuprāt, šie argumenti ir pietiekami, lai tāpat kā Parlaments uzskatītu, ka Komisijai, pamatojoties uz Direktīvas 95/46 25. pantu, nebija tiesību pieņemt lēmumu attiecībā uz pietiekamu aizsardzības līmeni personas datiem, kas pārsūtīti, veicot un lai veiktu apstrādi, kas ir skaidri izslēgta no direktīvas piemērošanas jomas⁵⁸.

58 — *PNR* dati tiek apstrādāti Kopienas iekšienē, kas nozīmē to pārsūtīšanu *CBP*. Tie pēc to pārsūtīšanas ir arī paredzēti apstrādei, jo tos izmanto *CBP*.

105. Šis lēmums par atbilstību tādējādi ir uzskatāms par pamata akta, kas ir Direktīva 95/46, un it īpaši tās 25. panta, kas nav pareizais juridiskais pamats, pārkāpumu. Es uzskatu, ka šāda iemesla dēļ šis lēmums ir jāatceļ.

106. Turklāt, tā kā es uzskatu, ka Lēmums par atbilstību atrodas ārpus Direktīvas 95/46 piemērošanas jomas, man nešķiet, ka šis lēmums, kā to otrajā pamatā ierosina Parlaments, būtu jāanalizē attiecībā uz galvenajiem principiem, kas iekļauti minētajā direktīvā⁵⁹. Tādējādi es uzskatu, ka nav jāanalizē otrais pamats.

107. Attiecībā uz šīs prasības trešo un ceturto pamatu, kurus es aplūkošu tikai pakārtoti, manuprāt, nav iespējama to atsevišķa analīze, jo pārbaude, vai ar Lēmumu par atbilstību ir pārkāptas pamattiesības,

obligāti ietver izvērtējumu, vai šajā aktā ir ievērots samērīguma princips attiecībā uz tā mērķi. Tādēļ es piedāvāju, lai Tiesa trešo un ceturto pamatu apskata kopā.

B — Par pamatiem, kas ir balstīti uz pamattiesību un samērīguma principa pārkāpumu

108. Parlaments apgalvo, ka Lēmumā par atbilstību nav ievērotas tiesības uz personas datu aizsardzību, kā to garantē Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants. Konkrētāk runājot, pamatojoties uz nosacījumiem, ko paredz šis pants, tas uzskata, ka minētais lēmums ir iejaukšanās privātajā dzīvē, kas nav paredzēta likumā, jo runa ir par pasākumiem, kas nav pieejami un paredzami. Turklāt Parlaments uzskata, ka pasākumi nav samērīgi ar to mērķi, it īpaši attiecībā uz pārmērīgo *PNR* datu grupu skaitu un ilgo datu uzglabāšanas laiku.

⁵⁹ — Tas nenozīmē, ka ir jāuzskata, ka Lēmums par atbilstību, kas ir pieņemts tādā kontekstā, kā šajā lietā esošais, Eiropas Savienības tiesību sistēmas ietvaros būtu jāatbrīvo no galveno garantiju ieviešanas attiecībā uz personas datu aizsardzību, kādas ir uzskaitītas Konvencijā Nr. 108. Tikai, raugoties no šī skatu punkta, es uzskatu, ka Direktīva 95/46 nav pietiekams atsaucies dokuments, jo, kā es jau minēju, Lēmuma par atbilstību mērķis sniedz ārpus šīs direktīvas piemērošanas jomas. Tāpēc, tā kā nepastāv atvasināto tiesību akts, kas būtu piemērojams personas datu apstrādei ar mērķi nodrošināt sabiedrības drošību un represīvos nolūkos, nav iespējama minēto garantiju vispārēja tiesiska kontrole. Tomēr šādā gadījumā tiesas aizstāvība pastāv. Galveno garantiju attiecībā uz personas datu aizsardzību pārbaude, kā mēs to redzēsim, ir tieši saistīta ar nosacījumu, kas ir iekļauti Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktā, pārbaudi.

109. Prasībā, ko Parlaments iesniedza lietā C-317/04, kas attiecas uz Padomes lēmuma atcelšanu, Parlaments arī norāda šos divus pamatus un to pamatojumam sniedz argumentus, kas lielākoties saskan. Es uzskatu, ka

minētie pamati abās Tiesā izskatāmajās lietās ir jāaplūko vienlaicīgi, kas, manuprāt, ir veicams apsvērumos, ko esmu paudis attiecībā uz lietu C-317/04.

ASV tiesību aktiem”, kā arī “ciešā saskaņā ar šo lēmumu [par atbilstību] un tik ilgi, kamēr šo lēmumu piemēro”. Visbeidzot, nolīguma 3. punkts noteic, ka “[CBP] ievēro šo lēmumu un apstiprina, ka tas ievēro šā lēmuma pielikumā ietvertās saistības”.

110. No pušu argumentiem, kas ir minēti to procesuālajos dokumentos, izriet, ka, pamatojoties uz privātās dzīves neaizskaramību, nav iespējams atsevišķi izvērtēt režīma, kas attiecas uz *PNR* datu apstrādi, ko veic *CBP*⁶⁰, sastāvdaļas, par ko ir uzskatāms ar Padomes lēmumu apstiprinātais nolīgums, Lēmums par atbilstību un *CBP* saistības, kas ir pievienotas minētajam Komisijas lēmumam. Turklāt puses vairākas reizes atsaucas uz vienu vai otru aktu, lai pamatotu savus uzskatus.

112. No tā izriet, ka tiesības piekļūt *PNR* datiem, ko *CBP* dod šis nolīgums, kā arī minēto datu apstrādes saistības, kas ir uzliktas minētajā nolīgumā norādītajiem aviopārvadātājiem, ir pakļauta stingrai un efektīvai Lēmuma par atbilstību piemērošanai.

111. Šo trīs *PNR* režīma sastāvdaļu savstarpēja atkarība skaidri izriet no nolīguma noteikumiem. Nolīguma preambulā ir minētas gan *CBP* saistības, gan Lēmums par atbilstību. Nolīguma 1. punkts precizē, ka *CBP* var piekļūt *PNR* datiem “tikai ciešā saskaņā ar šo lēmumu un līdz laikam, kamēr šo lēmumu piemēro [...]”. Tāpat arī, pamatojoties uz nolīguma 2. punktu, tajā minētajiem aviopārvadātājiem ir jāapstrādā *PNR* dati “atbilstīgi [*CBP*] prasībām un saskaņā ar

113. Šo trīs *PNR* režīma sastāvdaļu savstarpējā atkarība, kā arī fakts, ka pamatus, kas izriet no pamattiesību un samērīguma principa pārkāpuma, ko abās Tiesā izskatāmajās lietās minēja Parlaments, liek man uztvert šos pamatus par tādiem, kas liek konstatēt *PNR* režīma visu tā trīs sastāvdaļu ziņā neatbilstību tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību, kas tiek garantētas Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantā. Manuprāt, būtu nepareizi aplūkot Lēmumu par atbilstību, neņemot vērā nolīgumu ar ASV, kas uzliek aviopārvadātājiem noteiktas saistības, un no otras puses aplūkot šo nolīgumu, neņemot vērā citus piemērojamos dokumentus, uz kuriem atsaucas šis dokuments.

60 — Turpmāk tekstā — “*PNR* režīms”

114. Ņemot vērā faktu, ka sistēma sastāv no neatdalāmām sastāvdaļām, arī analīzi nevajadzētu mākslīgi dalīt.

115. Iejaukšanos privātajā dzīvē, raugoties no šī skatu punkta, veido tādu darbību kopums, ko veido ar Padomes lēmumu apstiprinātais nolīgums, Lēmums par atbilstību un *CBP* saistības. Lai pārbaudītu, vai šī iejaukšanās ir paredzēta likumā, vai tā atbilst leģitīmam mērķim un ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, ir arī jāņem vērā "trīs ātrumu" mehānisma kopums, kas tādējādi tiek iedarbināts, kā to pieprasa Parlaments savos divos prasības pieteikumos. Lai vispārīgi raudzītos uz *PNR* režīmu, es sāksu šo izpēti tās prasības ietvaros, kas attiecas uz Padomes lēmuma atcelšanu.

VI — Par prasību atcelt Padomes lēmumu (lieta C-317/04)

A — Par pamatu, kas ir balstīts uz EKL 95. panta kļūdaino izvēli par Padomes lēmuma juridisko pamatu

1) Lietas dalībnieku argumenti

116. Eiropas Parlaments norāda, ka EKL 95. pants nav Padomes lēmuma juridiskais

pamats, jo lēmuma mērķis nav iekšējā tirgus izveide un darbība. Padomes lēmuma mērķis drīzāk ir legalizēt personas datu apstrādi, kuru no aviopārvadātājiem, kas ir reģistrēti Kopienas dalībvalstu teritorijā, pieprasa ASV likumdošana. Šis lēmums neprecizē, kādā veidā šāda datu nosūtīšanas trešām valstīm legalizēšana veicinātu iekšējā tirgus izveidi un darbību.

117. Kā uzskata Parlaments, Padomes lēmuma saturs nepamato arī EKL 95. panta izvēli par tā juridisko pamatu. Šis lēmums paredz piešķirt *CBP* pieejas tiesības Kopienas aviosabiedrību rezervācijas sistēmu datiem, lai veiktu lidojumus starp ASV un dalībvalstīm, pamatojoties uz ASV tiesību aktiem, lai cīnītos pret terorismu. Taču šo mērķu realizācija neatbilst EKL 95. pantam.

118. Visbeidzot, Parlaments piebilst, ka EKL 95. pants nevar nepiešķirt Kopienai tiesības, lai slēgtu šādus nolīgumus, tiktāl, ciktāl tas attiecas uz datu apstrādi, kas veikta ar mērķi

nodrošināt sabiedrības drošību, un tādējādi tas ir ārpus EKL 95. panta piemērošanas jomas.

šanos ar ASV. No otras puses, dažas dalībvalstis varētu veikt sankcijas pret aviosabiedrībām, kas pārsūta attiecīgos personas datus, bet citas dalībvalstis varētu to nedarīt.

119. Savukārt Padome uzskata, ka tās lēmums bija pareizi pamatots ar EKL 95. pantu. Kā uzskata Parlaments, šis pants var pamatot pasākumus, lai nodrošinātu, ka iekšējā tirgū netiek izkropļota konkurence. Šajā sakarā tā apgalvo, ka līgums paredz novērst konkurences izkropļojumus starp dalībvalstu aviosabiedrībām un trešo valstu aviosabiedrībām, kas varētu rasties sakarā ar ASV prasībām tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar personu tiesību un brīvību aizsardzību. Konkurences nosacījumi dalībvalstu aviopārvadātāju starpā, nodrošinot starptautisku pasažieru pārvadājumu pakalpojumus uz vai no ASV, varētu tikt izkropļoti, ja tikai dažas no tām piešķirtu ASV iestādēm pieeju to datu bāzēm.

120. Līdzīgi Padome uzsver, ka, no vienas puses, aviosabiedrībām, kas neievēro ASV prasības, ASV varas iestādes varētu uzlikt soda naudu, tās varētu ciest no to lidojumu kavēšanās un zaudēt pasažierus par labu citām sabiedrībām, kas ir noslēgušas vieno-

121. Šādos apstākļos un nepastāvot kopējai likumdošanai par ASV iestāžu piekļuves tiesībām *PNR* datiem, Padome uzskata, ka konkurences nosacījumi var tikt izkropļoti un varētu tikt nodarīts smags kaitējums iekšējā tirgus vienotībai. Tāpēc Padome uzskata, ka ir jāizveido saskaņoti noteikumi, kas regulētu ASV iestāžu pieeju minētajiem datiem, ievērojot Kopienas prasības attiecībā uz pamattiesību ievērošanu. Tādējādi runa ir par saskaņotu pienākumu uzlikšanu visām attiecīgajām aviosabiedrībām un iekšējā tirgus izveides un darbības nodrošināšanas ārējiem aspektiem.

122. Visbeidzot, Padome piezīmē, ka nolīgums tika noslēgts pēc Lēmuma par atbilstību, kas tika pieņemts, pamatojoties uz Direktīvas 95/46 25. panta 6. punktu. Kā uzskata Padome, ir pareizi lēmumu par nolīguma noslēgšanu pamatot ar to pašu juridisko pamatu, kas tika izmantots Direktīvai 95/46, proti, EKL 95. pantu.

123. Komisija savā iestāšanās rakstā uzsver, ka nolīguma preambulas noteikumi norāda, ka ASV galvenais mērķis ir cīņa pret terorismu un Kopienas galvenais mērķis ir tās likumdošanas pamatprincipu ievērošana attiecībā uz personas datu aizsardzību.

125. Visbeidzot, Komisija uzsver, ka minēto datu sākotnējā apstrāde, ko veic aviosabiedrības, tiek veikta komerciālā nolūkā. Tāpat arī to izmantošanā, ko veic ASV iestādes, nevar izvairīties no Direktīvas 95/46 piemērošanas.

2) Vērtējums

124. Tā, kritizējot faktu, ka par Padomes lēmuma juridisko pamatu tika izvēlēts EKL 95. pants, arī norāda, ka Parlaments nepieļāvē pieņemamu alternatīvu. Kā uzskata Komisija, EKL 95. pants ir "dabisks" Padomes lēmuma tiesiskais pamats tiktāl, ciktāl personas datu aizsardzības ārējiem aspektiem ir jābalstās uz līguma pantu, uz kuru ir balstīts iekšējais akts, kāds ir Direktīva 95/46, un vēl jo vairāk tādēļ, ka šis ārējais aspekts ir paredzēts minētās direktīvas 25. un 26. pantā. Turklāt, ņemot vērā ciešo saikni un savstarpējo saistību starp nolīgumu, Lēmumu par atbilstību un *CBP* saistībām, EKL 95. pants izrādās piemērots juridiskais pamats. Katrā ziņā Komisija uzskata, ka Padomei bija tiesības noslēgt nolīgumu uz šī panta pamata, jo Direktīva 95/46 tiktu ietekmēta *AETR* judikatūras izpratnē, ja dalībvalstis kopēji vai atsevišķi noslēgtu šādu nolīgumu ārpus Kopienas ietvariem⁶¹.

126. Ar pirmo izvērzi to pamatu Parlaments aicina Tiesu lemt, vai EKL 95. pants ir atbilstošs juridisks pamats Padomes lēmumam par šajā lietā izskatāmā starptautiskā nolīguma slēgšanu, ko veikusi Kopiena. Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāpiemēro Tiesas pastāvīgā judikatūra, kas noteic, ka juridiskā pamata izvēlei ir jābalstās uz objektīviem apstākļiem, kurus var kontrolēt tiesa un kuru vidū cita starpā ir akta mērķis un saturs⁶². "Kopienas kompetenču sistēmas ietvaros kāda akta juridiskā pamata izvēle

61 — 1971. gada 31. marta spriedums lietā 22/70 *Komisija/Padome*, tā saucamais *AETR*, (*Recueil*, 263. lpp.).

62 — Skat. it īpaši 1994. gada 11. jūnija spriedumu lietā C-300/89 *Komisija/Padome*, "Titāna dioksīds" (*Recueil*, I-2867. lpp., 10. punkts), 1996. gada 12. novembra spriedumu lietā C-84/94 *Apvienotā Karaliste/Padome* (*Recueil*, I-5755. lpp., 25. punkts), 1999. gada 25. februāra spriedumu apvienotajās lietās C-164/97 un C-165/97 *Parlaments/Padome* (*Recueil*, I-1139. lpp., 12. punkts), 2000. gada 4. aprīļa spriedumu lietā C-269/97 *Komisija/Padome* (*Recueil*, I-2257. lpp., 43. punkts), 2002. gada 19. septembra spriedumu lietā C-336/00 *Huber* (*Recueil*, I-7699. lpp., 30. punkts), 2004. gada 29. aprīļa spriedumu lietā C-338/01 *Komisija/Padome* (*Recueil*, I-4829. lpp., 54. punkts) un 2005. gada 13. septembra spriedumu lietā C-176/03 *Komisija/Padome* (*Krājums*, I-7879. lpp., 45. punkts).

nevar būt atkarīga tikai no vienas institūcijas pārlicības attiecībā uz sasniedzamo mērķi [...]”⁶³.

127. Es atgādinu, ka Tiesa nolēma, ka “atbilstoša juridiskā pamata izvēlei ir konstitucionālā rakstura nozīme. Tā kā Kopienai ir tikai tai piešķirtā kompetence, tad tai ir jāpiesaista [attiecīgais starptautiskais līgums] Līguma noteikumam, kas piešķir tai tiesības apstiprināt šādu aktu”. Kā uzskata Tiesa, “klūdaina juridiskā pamata izvēle var padarīt par spēkā neesošu aktu par nolīguma noslēgšanu un līdz ar to padarīt par spēkā neesošu Kopienas piekrišanu tikt saistītai ar nolēmumu, ko tā ir parakstījusi”⁶⁴.

128. Pamatojoties uz analīzes metodi, kuru izmanto Tiesa, es pārbaudīšu, vai nolīguma ar ASV mērķis un saturs ļauj Padomei, pamatojoties uz EKL 95. pantu, pieņemt lēmumu, kura mērķis, kā to paredz tā 1. pants, ir apstiprināt minēto nolīgumu Kopienas vārdā.

129. Kas attiecas uz nolēmuma mērķi, no tā preambulas 1. punkta skaidri izriet, ka tam ir divi mērķi, proti, no vienas puses, terorisma

apkarošana un cīņa pret terorismu un ar to saistītiem noziegumiem, kā arī pret citiem smagiem noziegumiem, kuriem ir starptautisks raksturs, it īpaši pret organizēto noiedzību⁶⁵, un, no otras puses, pamattiesību un brīvību, it īpaši privātās dzīves neaizskaramības, aizsardzība.

130. Mērķis, kas saistīts ar cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, ir apliecināts, nolīguma preambulas 2. punktā atsaucoties uz ASV likumiem un tiesību aktiem, kas pieņemti pēc 2001. gada septembra teroristu uzbrukumiem un kuros ir noteikts, ka visiem aviopārvadātājiem, kas nodrošina pasažieru starptautisko pārvadājumu pakalpojumus uz vai no Amerikas Savienotajām Valstīm, ir jānodrošina CBP elektroniskā pieeja PNR datiem, kuri ietverti rezervācijas un lidojumu kontroles informācijas sistēmā.

131. Runājot par mērķi attiecībā uz pamattiesību, it īpaši uz privātās dzīves neaizskaramības, ievērošanu, tas parādījās atsaucē uz Direktīvu 95/46. Tādējādi runa ir par personas datu aizsardzības garantēšanu fiziskām personām, kas tiek pārvadātas.

63 — 1987. gada 26. marta spriedums lietā 45/86 Komisija/Padome (*Recueil*, 1493. lpp., 11. punkts).

64 — 2001. gada 6. decembra atzinums lietā 2/00 *Protocole de Cartagena* (*Recueil*, I-9713. lpp., 5. punkts), kas sniegts atbilstoši EKL 300. panta 6. punktam.

65 — Turpmāk, lai apzīmētu šo mērķi, es lietošu apzīmējumu “cīņa pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem”.

132. Šī garantija ir meklēta gan saistībās, ko 2004. gada 11. maijā uzņēmās *CBP*, deklarācijas preambulas 4. punktā norādot, ka saistības tiks publicētas *Federal Register*, gan arī Komisijas Lēmumā par atbilstību, kurš ir minēts preambulas 5. punktā.

šajā nolīgumā tikai tad, ja tiek atzīts, ka *ASV* spēj nodrošināt pietiekamu datu aizsardzības līmeni. Šī nolīguma noteikuma saturs norāda arī uz vienlaicīgiem centieniem ievērot mērķus cīnīties pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem un aizsargāt personas datus.

133. Pamatojoties uz nolīguma preambulas 1. punktu, šie divi mērķi ir jāievēro vienlaicīgi. Nolīgums, kas noslēgts starp Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm, cenšas saskaņot abus šos mērķus, t.i., nolīgums balstās uz ideju, ka cīņa pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem ir jāveic saskaņā ar pamattiesībām, it īpaši saskaņā ar personīgās dzīves neaizskaramību, konkrētāk runājot, saskaņā ar tiesībām uz personas datu aizsardzību.

135. Šāds pats secinājums rodas, aplūkojot nolīguma 2. punktu, kas uzliek par pienākumu aviosabiedrībām, kas nodrošina pasažieru pārvadājumu pakalpojumus uz vai no Amerikas Savienotajām Valstīm, apstrādāt savu automātisko rezervācijas sistēmu *PNR* datus "atbilstīgi *CBP* prasībām un saskaņā ar *ASV* tiesību aktiem, kā arī ciešā saskaņā ar lēmumu [par atbilstību] un tik ilgi, kamēr šo lēmumu piemēro". Arī te saistības, kas ir uzliktas aviosabiedrībām cīņā pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, ir cieši saistītas ar pietiekamu lidmašīnu pasažieru personas datu aizsardzības līmeni.

134. Nolīguma saturs apstiprina šo analīzi. Tā 1. punkts paredz, ka *CBP* var elektroniskā ceļā piekļūt *PNR* datiem, kuri atrodas Kopienas dalībvalstu aviosabiedrību rezervāciju kontroles sistēmās, "cieši piemērojot" Lēmumu par atbilstību un "tik ilgi, kamēr šo lēmumu piemēro". Es no tā secinu, ka veids, kādā notiek cīņa pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, kas nozīmē pieeju lidmašīnu pasažieru *PNR* datiem, tiek atļauts

136. Citi nolīguma noteikumi atspoguļo mērķus cīnīties pret terorismu un citiem

smagiem noziegumiem un aizsargāt lidmašīnu pasažieru personas datus.

137. Tādējādi, kas attiecas tieši uz mērķi aizsargāt šo pasažieru personas datus, nolīguma 3. punktā ir norādīts, ka “CBP ievēro lēmumu [par atbilstību] un apstiprina, ka tas ievēro šā lēmuma pielikumā ietvertās saistības”.

138. Turklāt nolīguma 6. punkts paredz iespēju, ka Eiropas Savienība savukārt varētu ieviest tādu pasažieru identifikācijas sistēmu, kuras ietvaros tā uzliktu par pienākumu aviosabiedrībām sniegt kompetentajām iestādēm pieeju to pasažieru PNR datiem, kuru maršrutā ietilpst lidojumi uz vai no Eiropas Savienības. Gadījumā, ja tā piemērotu šādus pasākumus, nolīgums paredz, ka *Department of Homeland Security* “aktīvi veicina tās jurisdikcijā esošo aviosabiedrību sadarbību”. Runa ir par noteikumu, kas kārtējo reizi apstiprina mērķi attiecībā uz cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem.

139. Es precizēju šajā sakarā, atbildot uz noteiktiem argumentiem, ko izvirza Komisi-

ja, ka man šķiet, ka ir grūti pamatot to, ka mērķi cīnīties pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem vienīgi un vienpusēji cenšas sasniegt tikai Amerikas Savienotās Valstis un ka Eiropas Savienības vienīgais mērķis ir lidmašīnu pasažieru personas datu aizsardzība⁶⁶. Īstenībā es uzskatu, ka nolīguma mērķis un saturs, vienlaicīgi raugoties no katras līgumslēdzējas puses skatu punkta, ir apvienot cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem ar lidmašīnu pasažieru personas datu aizsardzību. Tādā veidā nolīgums paredz sadarbību līgumslēdzēju pušu starpā, lai vienlaicīgi sasniegtu abus mērķus.

140. Attiecībā uz iepriekš aprakstīto līguma mērķi un saturu es uzskatu, ka EKL 95. pants nav atbilstošs juridiskais pamats Padomes lēmumam.

141. Šajā sakarā ir jāatgādina, ka EKL 95. panta 1. punkts attiecas uz Padomes pieņemtajiem pasākumiem, lai tuvinātu dalībvalstu normatīvos vai administratīvos aktus, kuri attiecas uz iekšējā tirgus izveidi un darbību.

66 — Turklāt terorisms ir starptautiska parādība, kas nepakļaujas teritoriālajam dalījumam.

142. Kompetencei, ko Kopienai piešķir šis līguma pants, ir horizontāls rakstus, kas nozīmē, ka tā neaprobežojas ar kādu noteiktu jomu. Kopienas kompetences apjoms tādējādi ir definēts “uz funkcionālo kritēriju pamata, kas horizontāli attiecas uz visiem pasākumiem, kuru mērķis ir iekšējā tirgus realizācija”⁶⁷.

sies, un attiecīgā pasākuma mērķim ir jābūt to novēršanai⁶⁹.

144. Kā es jau minēju, Padome uzskata, ka tās lēmums tika likumīgi pieņemts, pamatojoties uz EKL 95. pantu tiktāl, ciktāl, novēršot jebkādas konkurences izkropļojumus starp dalībvalstu un trešo valstu gaisa pārvadājumu kompānijām, nolīgums ar Amerikas Savienotajām Valstīm ir palīdzējis izvairīties no tā, ka iekšējā tirgus vienotībai nav nodarīts smags kaitējums.

143. Turklāt no Tiesas judikatūras izriet, ka pasākumi, kas ir paredzēti EKL 95. pantā, ir paredzēti iekšējā tirgus izveides un darbības apstākļu uzlabošanai un šis mērķis ir jāievēro, novēršot šķēršļus brīvai preču apritei vai pakalpojumu sniegšanas brīvībai vai arī novēršot konkurences izkropļojumus⁶⁸. No šīs judikatūras arī izriet, ka, kaut arī ir iespējams izmantot EKL 95. pantu kā juridisko pamatu, lai novērstu iespējamu šķēršļu tirdzniecībai rašanos, kas var izrietēt no neviendabīgas valstu likumdošanas attīstības, tad ir jābūt ticamam, ka šādi šķēršļi parādī-

145. Protams, ir jāpiemin, ka Padomes lēmuma otrais apsvērums atsaucas uz “steidzamo vajadzību labot situāciju, kas radusies aviosabiedrībām un pasažieriem, kā arī lai aizsargātu iesaistīto pušu finanšu intereses”. Šo teikumu var saprast tā, ka tas atsaucas uz sankcijām, ko kompetentās ASV iestādes var uzlikt aviosabiedrībām, kas atsakās sniegt pieeju savu pasažieru *PNR* datiem, tātad sankcijām, kas minētajām sabiedrībām radītu finansiālus zaudējumus. Šādā gadījumā var

67 — Skat. ģenerāladvokāta Tezauro [*Tesaurus*] secinājumu 10. punktu iepriekš minētajā lietā “Titāna dioksīds”.

68 — 2000. gada 5. oktobra spriedums lietā C-376/98 Vācija/Parlaments un Padome (*Recueil*, I-8419. lpp., 83., 84. un 95. punkts) un 2002. gada 10. decembra spriedums lietā C-491/01 *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco* (*Recueil*, I-11453. lpp., 60. punkts).

69 — Šajā sakarā skat. 1995. gada 13. jūlija spriedumu lietā C-350/92 Spānija/Padome (*Recueil*, I-1985. lpp., 35. punkts), kā arī iepriekš minēto lietu Vācija/Parlaments un Padome (86. punkts), 2001. gada 9. oktobra spriedumu lietā C-377/98 *Niederlande/Parlaments un Padome* (*Recueil*, I-7079. lpp., 15. punkts), spriedumu iepriekš minētajā lietā *British American Tobacco (Investments)* un *Imperial Tobacco* (61. punkts) un 2004. gada 14. decembra spriedumu lietā C-434/02 *Arnold André* (Krājums, I-11825. lpp., 31. punkts).

uzskatīt, ka sankcijas, kas rada nelabvēlīgas finansiālas sekas noteiktām sabiedrībām, var izkropļot konkurenci starp aviosabiedrībām, kas ir reģistrētas Kopienas teritorijā.

starp dalībvalstu aviosabiedrībām un trešo valstu aviosabiedrībām nav skaidri minēts nevienā no nolīguma noteikumiem. Tas ir netiešs, un tādējādi tam ir papildu raksturs salīdzinājumā ar abiem galvenajiem mērķiem.

146. Turklāt es varu uzskatīt arī, ka iespējamā atšķirīgā attieksme no dalībvalstu pusēs, no kurām dažas, piedraudot ar sankcijām, aizliegta savā teritorijā esošajām aviosabiedrībām pārsūtīt pasažieru PNR datus, savukārt citas tā nerikotos, varētu radīt sekas, kaut arī netiešas, attiecībā uz iekšējā tirgus darbību, radot iespējamus konkurences izkropļojumus aviosabiedrību starpā.

149. Es atgādināšu, kā Tiesa ir jau spriedusi, ka "vienīgi tas, ka tiesību akts var ietekmēt iekšējā tirgus izveidi un darbību, nav pietiekams, lai pamatotu šīs normas izmantošanu par šī tiesību akta juridisko pamatu"⁷⁰.

147. Tomēr galvenokārt ir jākonstatē, ka šādam mērķim izvairīties no konkurences izkropļojumiem tiktāl, ciktāl Padome cenšas to sasniegt, ir *papildu raksturs* attiecībā uz abiem galvenajiem mērķiem — cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, kā arī uz pasažieru personas datu aizsardzību, kuri, kā es to jau pieminēju, ir skaidri minēti un īstenoti nolīguma noteikumos.

150. Kopumā no Tiesas pastāvīgās judikatūras izriet, ka, ja Kopienas tiesību aktu izpētē apstiprinās, ka tam ir vairāki mērķi vai ka mērķis sastāv no vairākām daļām, un kādu no tām var definēt kā galveno vai kā izšķirošo, bet tā pārējām daļām ir tikai papildu raksturs, attiecīgajam aktam var būt tikai viens juridiskais pamats, proti, tāds, kas atbilst galvenajam mērķim vai galvenajai vai izšķirošajai sastāvdaļai⁷¹. Tikai izņēmuma gadījumā, ja ir konstatēts, ka tiesību akts pilda vienlaicīgi vairākus mērķus, kas savā starpā ir nedalāmi saistīti un no kuriem

148. Mērķis izvairīties no izkropļotas konkurences vai nu, kā to apstiprina Padome, starp dalībvalstu aviosabiedrībām, vai arī

70 — Skat. it īpaši 1995. gada 9. novembra spriedumu lietā C-426/93 Vācija/Padome (*Recueil*, I-3723. lpp., 33. punkts).

71 — Skat. it īpaši 1993. gada 17. marta spriedumu lietā C-155/91 Komisija/Padome (*Recueil*, I-939. lpp., 19. un 21. punkts), 1999. gada 23. februāra spriedumu lietā C-42/97 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-869. lpp., 39. un 40. punkts), 2001. gada 30. janvāra spriedumu lietā C-36/98 Spānija/Padome (*Recueil*, I-779. lpp., 59. punkts) un 2002. gada 12. decembra spriedumu lietā C-281/01 Komisija/Padome (*Recueil*, I-12049. lpp., 34. punkts).

neviens nav otršķirīgs vai netiešs salīdzinājumā ar otru, šis akts ir jābalsta uz dažādiem attiecīgiem juridiskiem pamatiem⁷². Taču, manuprāt, šī lieta nav tāds gadījums.

151. Es vēlreiz atzīmēšu, ka, pat ja būtu jāuzskata, ka nolīgums pilda visus trīs mērķus vienādā mērā, tad tomēr Padomes izvēle juridiski balstīt savu lēmumu uz EKL 95. pantu būtu jāuzskata par nepareizu saskaņā ar minēto judikatūru.

152. No Padomes lēmuma otrā apsvēruma redakcijas izriet, ka "steidzamās vajadzības", kas tajā minēta, galvenais mērķis ir izskaidrot, ka Parlamentam ir noteikts termiņš atzinuma sniegšanai saskaņā ar EKL 300. panta 3. punkta pirmo daļu, kas paredz, ka nolīgumu slēgšanas procedūras ietvaros "Eiropas Parlaments sniedz atzinumu termiņā, kuru Padome var noteikt atbilstīgi jautājuma steidzamībai". Šis pants arī noteic, ka, "ja atzinums noteiktajā termiņā nav sniegts, Padome ir tiesīga pieņemt lēmumu". Tāda procedūra arī tika ievērota, lai Padome pieņemtu lēmumu.

72 — Skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā "Titāna dioksīds" (13. un 17. punkts), iepriekš minēto 1999. gada 23. februāra spriedumu lietā *Parlaments/Padome* (38. un 43. punkts), iepriekš minēto spriedumu lietā *Huber* (31. punkts) un 2002. gada 12. decembra spriedumu lietā *Komisija/Padome* (35. punkts).

153. Citiem vārdiem sakot, kaut arī "steidzamā vajadzība labot situāciju, kas radusies aviosabiedrībām un pasažieriem, kā arī, lai aizsargātu iesaistīto pušu finanšu intereses", varētu būt bijusi ņemta vērā procesā, lai pieņemtu PNR datu režīmu, man šķiet, ka tās ņemšanā vērā lielāka loma ir bijusi procedūras ievērošanai nekā līguma mērķa un satura definēšanai.

154. Kas attiecas uz Padomes un Komisijas argumentu, kurā teikts, ka tiesību akts, kas attiecas uz ārēju personas datu aizsardzības dimensiju, ir jābalsta uz tādu pašu juridisko pamatu, kas izmantots iekšējiem pasākumiem, par kādu ir uzskatāma Direktīva 95/46, ir jānorāda, ka Tiesa ir jau spriedusi, ka tas, ka kāds Līguma noteikums ir izmantots par juridisko pamatu iekšējo aktu pieņemšanai, nav pietiekami, lai pierādītu, ka šis pamats tāpat ir arī jāizmanto, lai apstiprinātu starptautisku nolīgumu ar līdzīgu mērķi⁷³. Turklāt es jau pierādīju, ka ne nolīguma mērķis, ne saturs neparedz iekšējā tirgus darbības uzlabošanu, bet Direktīva 95/46, kas ir pieņemta, pamatojoties uz EKL 95. pantu, "paredz nodrošināt personas datu brīvu apriti dalībvalstu starpā, saskaņojot valsts

73 — Iepriekš minētais 2002. gada 12. decembra spriedums lietā *Komisija/Padome*, 46. punkts.

noteikumus, kas aizsargā fiziskas personas attiecībā uz šādu datu apstrādi”⁷⁴.

155. Ņemot vērā visu iepriekš minēto, es uzskatu, ka nolīguma mērķu un satura izpēte rāda, ka EKL 95. pants nav pareizais juridiskais pamats Padomes lēmumam.

156. Līdz ar to es piedāvāju Tiesai nolemt, ka Eiropas Parlamenta pirmais minētais pamats ir pamatots. No tā izriet, ka Padomes lēmums ir jāatceļ sakarā ar kļūdainu juridiskā pamata izvēli.

157. Šajā gadījumā, protams, būtu interesanti noskaidrot, kādam būtu jābūt šāda lēmuma pareizajam juridiskajam pamatam. Tomēr ir arī jāatzīmē, ka Tiesai šis delikātais jautājums konkrētās lietas ietvaros netika uzdots. Tāpēc es izteikšu tikai dažas piebildes par šo jautājumu, kā arī vispārīgi par PNR režīmu, kas bija sarunu ar Amerikas Savienotajām Valstīm priekšmets.

158. Vispirms, pretēji viedoklim, ko aizstāv Padome, apstāklis, ka PNR režīms netika ieviests Līguma par ES noteikumu ietvaros, manuprāt, nepierāda Padomes un Komisijas pieejas juridisko pareizību.

159. Otrkārt, vispārīgi runājot, es uzskatu, ka tiesību akts, kas paredz, ka kāda institūcija, kuras mērķis ir nodrošināt valsts iekšējo drošību, ir tiesīga skatīt un izmantot personas datus, un kas paredz šādu datu sniegšanu šai institūcijai, ir pielīdzināms aktam par valsts iestāžu sadarbību⁷⁵.

160. Turklāt fakts, ka juridiskai personai tiek uzlikts par pienākumu šādi apstrādāt datus un pārsūtīt tos, man nešķiet pilnībā atšķirīgs

74 — 2003. gada 20. maija spriedums apvienotajās lietās C-465/00, C-138/01 un C-139/01 *Österreichischer Rundfunk* u.c. (*Recueil*, I-4989. lpp., 39. punkts). Ņemot vērā atšķirību starp nolīguma un Direktīvas 95/46/EK mērķiem, es arī uzskatu, ka ir maz ticams, ka minētā direktīva tiktu ietekmēta AETR judikatūras izpratnē, kā to apgalvo Komisija, ja dalībvalstis kopīgi vai katra atsevišķi būtu noslēgušas šāda tipa nolīgumu ārpus Kopienas ietvariem.

75 — Es atzīmēju, ka dažreiz tiek pieminēta personas datu nosūtīšanas, ko aviosabiedrības veic uz Amerikas Savienotajām Valstīm, “trešā pīlāra” dimensija. Tādējādi “29. panta darba grupa” savā 2002. gada 24. oktobra atzinumā (Atzinums Nr. 6/2002 par aviosabiedrību pasažieru un ekipāžas locekļu datu un citu datu pārsūtīšanu uz Amerikas Savienotajām Valstīm) ir izteikusies, ka “pamata datu nosūtīšana, kas tiek veikta uz trešo valstu varas iestādēm tādu iemeslu dēļ, kas ir saistīti ar šīs valsts sabiedrisko kārtību, ir jāskata sadarbības mehānismu, kas ir iedibināti “trešajā pīlārā” (policijas un tiesu iestāžu sadarbība), kontekstā [...]”. Ir svarīgi izvairīties no parasto trešā pīlāra sadarbības mehānismu apiešanas caur pirmo pīlāru”. Skat. timekļa vietni: http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/privacy/workinggroup/wpdocs/2002_fr.htm.

no tiešas datu apmaiņas starp iestādēm⁷⁶. Svarīga ir obligātā pieeja datiem drošības un represīvos nolūkos, nevis īpašais veids, kas ir raksturīgs kādai noteiktai situācijai. Šī lieta īstenībā attiecas uz kādu jaunu problemātiku, kas attiecas uz komerciālu datu izmantošanu represīvos nolūkos⁷⁷.

ne ar vienu no EKL 2. un 3. punktā Kopienai tieši noteiktajiem mērķiem”⁷⁸.

161. Visbeidzot, ir jāpiebilst, ka Pirmās instances tiesa ir lēmusi, ka “cīņa pret starptautisko terorismu [...] nevar tikt saistīta

162. Ņemot vērā faktu, ka mana pirmā pamata analīze liek man aicināt Tiesu atcelt Padomes lēmumu tā juridiskā pamata nepareizas izvēles dēļ, citus pamatus, ko minējis Parlaments savas prasības pamatošanai, aplūkošu tikai pakārtoti.

76 — Kas attiecas uz tiešu informācijas apmaiņu iestāžu starpā, es pieminēju 2000. gada 27. marta Padomes lēmumu, kas ļauj *Europol* direktoram uzsākt sarunas par nolīgumu starp trešām valstīm un ar Eiropas Savienību nesaistītajām institūcijām (OV C 106, 1. lpp.). Uz tā pamata 2002. gada 20. decembrī tika parakstīts nolīgums starp *Europol* un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apmaiņu.

77 — Šī problemātika ir pašreizējā galvenā tēma starpinstitutionālajās debatēs par telefona pakalpojumu sniedzēju un elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniedzēju veikto datu uzkrāšanu. Pretejas pozīcijas dažādu laiku starp tiem, kas atbalsta šīs problemātikas ņemšanu vērā pirmā pīlāra ietvaros, un starp tiem, kas pilnīgi preteji uzskata, ka šī joma ietilpst trešajā pīlārā, liecina par problemātikas attiecībā uz komerciālu datu izmantošanu represīviem nolūkiem novitāti un sarežģītību. Šajā sakarā skat. 2005. gada 21. septembrī prezentēto ietvarlēmuma projektu par datu, kas tiek apstrādāti un uzglabāti sakarā ar publiski pieejamo elektronisko komunikāciju pakalpojumu sniegšanu vai datu, kas tiek nosūtīti caur publiskiem komunikāciju tīkliem, uzkrāšanu nolūkā novērst, izmeklēt, konstatēt vai apkarot noziedzīgus nodarījumus, tajā skaitā arī terorismu (projekts tika iesniegts 2004. gada 28. aprīlī pēc Francijas Republikas, Irijas, Zviedrijas Karalistes un Apvienotās Karalistes iniciatīvas), un vienlaicīgo Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par datu, kas apstrādāti, sniegt publiski pieejamus elektronisko komunikāciju pakalpojumus, saglabāšanu, kas groza Direktīvu 2002/58 [dokuments COM (2005) 438, galīgā redakcija].

78 — Attiecībā uz ekonomisku un finansiālu sankciju ieviešanu, kā, piemēram, līdzekļu iesaldēšana personām un apvienībām, kas tiek turētas aizdomās par teroristisku darbību finansiālu atbalstīšanu, skat. 2005. gada 21. septembra spriedumu lietā T-306/01 *Yusuf* un *Al Barakaat International Foundation*/Padome un Komisija (Krajums, II-3533. lpp., 152. punkts), kā arī lietā T-315/01 *Kadi*/Padome un Komisija (Krajums, II-3649. lpp., 116. punkts). Šo lietu ietvaros Tribunāls tomēr ņēma vērā “pārskatīšanas, kuras rezultātā tika pieņemts Māstrihtas Līgums, [laikā] īpaši izveidot[o] tilt[u] starp Kopienas rīcību, atbilstoši EKL 60. un 301. pantam nosakot ekonomiskās sankcijas, un ES līguma mērķ[us] ārējo attiecību jomā” (sprieduma lietā T-306/01 159. punkts un sprieduma lietā T-315/01 123. punkts). Runājot vispārīgāk, tā ir arī konstatējusi, ka “cīņa pret starptautisko terorismu un tā finansēšanu ir neapstrīdami saistīta ar tādām Savienības mērķiem KĀDP ietvaros kā tie, kas noteikti LES 11. pantā [...]” (sprieduma lietā T-306/01 167. punkts un sprieduma lietā T-315/01 131. punkts). Es arī piebilstu, ka saskaņā ar LES 2. pantu “Savienībai ir šādi mērķi [...] saglabāt un attīstīt Savienību kā telpu, kurā valda brīvība, drošība un tiesiskums, kur personu brīva pārvietošanās ir nodrošināta *saistībā ar piemērotiem pasākumiem*, kas attiecas uz ārējo robežu kontroli, patvēruma meklētājiem, imigrāciju un *noziedzības novēršanu un apkarošanu* [...]” (mans izcēlums). Turklāt, kā to paredz LES 29. panta otrā daļa, Savienības mērķis nodrošināt pilsoņiem augstu aizsardzības līmeni teritorijā, kur valda brīvība, drošība un tiesiskums, “ir *sasniedzams, novēršot un apkarojot organizētu un citādu noziedzību, jo īpaši terorismu* [...]” (mans izcēlums). Par Eiropas krimināltiesību telpas ārējo dimensiju skat. de Kerchove, G. un Weyembergh, A., *Sécurité et justice: enjeu de la politique extérieure de l'Union européenne*, Briseles Universitātes izdevniecība, 2003. gads.

B — *Par pamatu, kas ir balstīts uz EKL 300. panta 3. punkta otrās daļas pārkāpumu sakarā ar Direktīvas 95/46 grozījumiem*

tādu datu apstrādi, ko šī direktīva nepieļauj. Šādā ziņā nolīgums groza Direktīvu 95/46. Parlaments norāda uz šādiem grozījumiem.

1) Lietas dalībnieku argumenti

163. Otrajā pamatā Parlaments apgalvo, ka nolīgums starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm nevarēja tikt noslēgts Kopienas vārdā, ievērojot procedūru, kas ir paredzēta EKL 300. panta 3. punkta otrajā daļā. Šis pants paredz, ka “[...] nolīgumus, kuru dēļ jāizdara grozījumi kādā aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru, slēdz tikai pēc tam, kad saņemta Eiropas Parlamenta piekrišana”. Taču, kā uzskata šī iestāde, nolīgums, par kuru ir runa, groza Direktīvu 95/46, kas tika pieņemta, pamatojoties uz EKL 251. pantu.

164. Pēc Parlamenta domām, saistības, ko ASV iestādes ir uzņēmušās pildīt saskaņā ar nolīgumu, pārkāpj Direktīvas 95/46 noteikumus par datu apstrādi. Tādējādi nolīgums atkāpjas no minētajā direktīvā noteiktiem svarīgiem principiem un par likumīgu padara

165. Pirmkārt, nolīgums paredz ciņu pret terorismu un citiem smagiem noziedzumiem, bet Direktīvas 3. panta 2. punkta pirmais ievilkums izslēdz no tās piemērošanas jomas datu pārsūtīšanu trešās valsts iestādēm tādu iemeslu dēļ, kas saistīti ar šīs valsts drošību. Parlaments norāda, ka šajā sakarā dalībvalstis ir paredzējušas īpašus noteikumus *Europol* konvencijā un līdz ar to var uzskatīt, ka šai jomā šie abi instrumenti papildina viens otru.

166. Otrkārt, iespēja kompetentajām ASV iestādēm tieši piekļūt personas datiem Kopienas teritorijā (“pull” sistēma) arī ir uzskatāma par Direktīvas 95/46 grozījumu. Šīs direktīvas 25. un 26. pantā nav noteikumu, kas ļautu kādai no trešām valstīm tieši piekļūt šiem datiem.

167. Treškārt, nolīgums, atsaucoties uz saistībām, atļauj *CBP* pēc savas izvēles un konkrētos gadījumos nosūtīt *PNR* datus citu valstu iestādēm, kas nodarbojas ar represijas

pasākumiem un cīņu pret terorismu, kas nav Amerikas Savienoto Valstu iestādes. Šī diskrecionārā vara, kas ir piešķirta ASV iestādēm, pārkāpj Direktīvu 95/46, it īpaši tās 25. panta 1. punktu, kas paredz, ka "personas datu [...] pārsūtīšana var notikt tikai tad, ja attiecīgā trešā valsts nodrošina pietiekamu aizsardzības līmeni". Parlaments uzskata, ka minētajā direktīvā paredzētā aizsardzības sistēma tiks iznīcināta, ja trešās valstis, par kurām ir pieņemts pozitīvs Lēmums par atbilstību, pēc tam brīvi varēs pārsūtīt personas datus citām trešām valstīm, kuras Komisija nav vērtējusi.

168. Ceturtkārt, nolīgums groza Direktīvu 95/46/EK arī tādā ziņā, ka *CBP*, pat ja tas nolemtu neizmantojot "sensitīvus" personas datus, varētu juridiski tos apkopot, kas tādējādi jau būtu datu apstrāde direktīvas 2. panta b) punkta izpratnē.

169. Piektkārt, Parlaments uzskata, ka šis nolīgums groza minēto direktīvu tādā ziņā, ka netiek pietiekamā mērā nodrošinātas tiesības vērsties tiesā, ja tiek pārkāptas tiesības, ko visām personām nodrošina datu apstrādei piemērojamās valsts tiesību normas, kā to paredz Direktīvas 95/46/EK 22. pants. Proti, personai, uz ko attiecas šo *PNR* datu pārsūtīšana, nav nekādu iespēju

vērsties tiesā, piemēram, tādā gadījumā, kad dati, kas uz viņu attiecas, ir nepareizi, vai sensitīvo datu izmantošanas gadījumā, vai arī gadījumā, kad tās dati ir nodoti kādai citai iestādei.

170. Visbeidzot sestkārt, Parlaments uzsver *CBP* pārsūtīto *PNR* datu pārmērīgi ilgo uzglabāšanas termiņu, kas arī ir Direktīvas 95/46 grozījums, it īpaši attiecībā uz tās 6. panta 1. punkta e) apakšpunktu, kas paredz tādu personas datu uzglabāšanas termiņu, kas būtu "ne ilgāk, kā tas nepieciešams nolūkiem, kuriem datus vāca vai kuriem tos turpmāk apstrādā".

171. EDAU atbalsta Parlamenta apsvērumus tādā ziņā, ka tas uzskata, ka nolīgums rada sekas attiecībā uz Direktīvu 95/46. EDAU uzskata, ka nolīgumu varēja noslēgt vienīgi, Parlamentam veicot demokrātisko kontroli, ciktāl tas var ietekmēt valstu likumdošanas saskaņošanas līmeni, kas ir paredzēts minētajā direktīvā, un pat pamattiesību ievērošanu. Tas uzskata, ka personas datu aizsardzības līmeņa, kāds tas ir paredzēts minētajā direktīvā, apdraudējums rodas no tā, ka gan "pull" sistēmā, gan "push" sistēmā aviosabiedrības ir spiestas pārkāpt direktīvu, it īpaši tās 6. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktu.

Tā kā šis personas datu aizsardzības līmeņa apdraudējums izraisa direktīvas 95/46 grozījumus, EDAU uzskata, ka procesuālās garantijas, kas ir paredzētas EKL 300. panta 3. punkta otrajā daļā, netiek ievērotas. Tās uzskata, ka arī “materiālās garantijas” nav ievērotas, tāpēc ka *CBP* saistībām nav obligāts raksturs.

172. Savukārt Padome, kuru atbalsta Komisija, uzskata, ka nolīgums ar Amerikas Savietotajām Valstīm negroza Direktīvu 95/46. Pamatojot šo uzskatu, tā citē minētā nolīguma 8. punktu, kas noteic, ka tā “nolūks nav radīt atkāpes no pušu tiesību aktiem vai tos grozīt”. Padome arī apgalvo, ka Direktīva 95/46 piešķir Komisijai plašu diskrecionāro varu, lai novērtētu, vai trešās valstis nodrošina pietiekamu datu aizsardzības līmeni. Šajā sakarā, kā uzskata Padome, jautājums par to, vai Komisija ir pārkāpusi savas diskrecionārās varas robežas, ir prasības atcelt Lēmumu par atbilstību lietā C-318/04 priekšmets.

173. Tāpat Padome arī norāda, ka, viņasprāt, iemesli (drošība, cīņa pret terorismu vai citiem noziegumiem), kas arī lika *CBP* pieprasīt *PNR* datu pārsūtīšanu, raugoties no Kopienas skatu punkta, nav ne nolīguma saturs, ne tā priekšmets. Turklāt Direktīva 95/46 atļauj iekšējā tirgus piemērošanas jomā izmantot personas datus likumīgiem mērķiem, tādiem kā valsts drošības aizsardzība.

174. Katrā ziņā, kā uzskata Padome, pat pieņemot, ka Kopienai nebija tiesību noslēgt nolīgumu, no tā neizriet, ka Parlamentam bija jādod piekrišana, tāpēc ka nolīgums it kā groza Direktīvu 95/46. Padome precizē, ka Parlamenta piekrišana nekādā gadījumā nevarēja paplašināt Kopienas kompetenci.

175. Kas attiecas uz *CBP* iespējām tieši piekļūt *PNR* datiem (izmantojot “pull” sistēmu, gaidot “push” sistēmas ieviešanu), kaut arī Padome atzīst, ka šāda iespēja netiek tieši pieminēta Direktīvā 95/46, tomēr šī direktīva to neaizliedz. Raugoties no Kopienas skatu punkta, svarīgākie būtu pieejas datiem nosacījumi.

176. Šiem argumentiem Komisija piebilst, ka, lai kāds būtu iemesls, kāpēc *CBP* izmanto personas datus, tomēr aviosabiedrībām šie dati ir un paliek komerciālie dati, uz ko attiecas Direktīva 95/46, un šie dati ir jāaizsargā un jāapstrādā atbilstoši šai direktīvai.

2) Vērtējums

177. Kopienai noslēdzot starptautiskus nolīgumus, apspriešanās ar Parlamentu ir parasta likumīga procedūra, izņemot kopējo tirdzniecības politiku. Šāda apspriešanās ar Parlamentu ir nepieciešama saskaņā ar EKL 300. panta 3. punkta pirmo daļu, tostarp gadījumos, kad nolīgums attiecas uz jomu, attiecībā uz kuru jāievēro EKL 251. pantā paredzētā koplēmuma procedūra, lai pieņemtu iekšējos noteikumus.

178. Atkāpjoties no šiem noteikumiem, EKL 300. panta 3. punkta otrā daļa noteic, ka Parlamenta piekrišana jāsaņem četros gadījumos, viens no kuriem attiecībā uz šo lietu ir gadījums, kad nolīguma dēļ jāizdara "grozījumi kādā tiesību aktā, kurš pieņemts saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru". Runa ir par kontroles tiesību nodrošināšanu Parlamentam kā otrajam likumdevējam, lai pārbaudītu iespējamus grozījumus, ko tā pieņemtajā tiesību aktā rada starptautisks nolīgums.

179. Direktīva 95/46 tika pieņemta koplēmuma procedūrā. Parlaments uzskata, ka, tā kā nolīgums paredz šīs direktīvas grozīšanu, Padomes lēmumam attiecībā uz minētā

nolīguma apstiprināšanu Kopienas vārdā bija nepieciešama Parlamenta piekrišana, lai tas tiktu pieņemts saskaņā ar Līguma noteikumiem.

180. Lai novērtētu šī pamata pamatotību, es vispirms precizēšu, ka, manuprāt, ir mazsvarīgi, ka nolīgums noteic, kā to nosaka tā 8. punkts, ka "līguma nolūks nav radīt atkāpes no pušu tiesību aktiem vai grozīt tos". Lai padarītu efektīvu EKL 300. panta 3. punkta otro daļu, svarīgi ir pārliecināties, vai starptautiskais nolīgums *izraisa* Kopienas iekšējā tiesību akta grozīšanu, t.i., vai tā *rezultātā* tiek grozīts minētais tiesību akts, kaut arī tas nav nolīguma mērķis.

181. Izskatās, ka Tiesa nav vēl spriedusi par to, kāda nozīme ir jāpiešķir diezgan plaši saprotamajam jēdzienam "grozījumi aktā, kas pieņemts saskaņā ar 251. pantā minēto procedūru"⁷⁹. Vairāki autori ir aplūkojuši, vai "grozījumi" nozīmē "grozījumus, kas ir pretēji iekšējā tiesību akta tekstam", vai arī "jebkādi grozījumi, kas pat atbilst iekšējā tiesību akta tekstam", ir pietiekami, lai tiktu prasīts ievērot piekrišanas procedūru⁸⁰.

79 — Tiesa savukārt ir lēmusi par citu gadījumu, kurā tiek pieprasīta Parlamenta piekrišana, proti, attiecībā uz "nolīgumiem, kas atstāj ievērojamas sekas uz Kopienas budžetu": 1999. gada 8. jūlija spriedums lietā C-189/97 *Parlaments/Padome (Recueil, I-4741. lpp.)*.

80 — Skat. Schmitter, C., "Article 228", Constantinesco, V., Kovar, R., un Simon, D., *Traité sur l'Union européenne, commentaire article par article*, Economica, 1995, 725. lpp., īpaši 43. punkts.

182. Frāze, kas izmantota EKL 300. panta 3. punkta otrajā daļā, liek arī uzdot jautājumu, vai, lai būtu pieprasāma piekrišana, plānotā nolīguma piemērošanas jomai vismaz daļēji ir jāattiecas uz pieņemtā iekšējā tiesību akta piemērošanas jomu, vai arī pietiekams ir fakts, ka iekšējais tiesību akts attiecas uz juridisko pamatu, kas ir izmantots minētā nolīguma noslēgšanai⁸¹.

183. Vispār es uzskatu, ka, lai starptautisks nolīgums grozītu kādu Kopienas iekšējo aktu, kas ir pieņemts saskaņā ar koplēmuma procedūru, viens no nosacījumiem ir tāds, ka nolīguma piemērošanas jomai jāsakrīt ar iekšēja tiesību akta piemērošanas jomu. Šajā gadījumā starptautisks nolīgums var grozīt iekšējo tiesību aktu vai nu tiktāl, ciktāl nolīgums paredz noteikumu, kas ir pretrunā kādam no tiesību akta noteikumiem, vai arī tāpēc, ka nolīgums papildina iekšējā tiesību akta saturu pat bez tiešas pretrunas.

184. Šajā lietā es uzskatu, ka nolīgums nevar grozīt Direktīvas 95/46 saturu.

185. Mans uzskats, pirmkārt, balstās uz faktu, kā tas izriet no manas pirmā pamata analīzes, ka nolīguma galvenais mērķis ir

cīnīties pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, vienlaicīgi nodrošinot lidmašīnu pasažieru personas datu aizsardzību. Savukārt Direktīva 95/46 paredz nodrošināt personas datu brīvu apriti dalībvalstu starpā, saskaņojot nacionālās likumdošanas noteikumus, kas aizsargā fiziskās personas attiecībā uz šādu datu apstrādi. Tātad abiem tiesību aktiem ir divi ļoti atšķirīgi mērķi, kaut arī tie abi attiecas uz personas datu aizsardzības jomu⁸².

186. Otrkārt un atbilstoši secinājumam, ka tiesību aktu mērķi ir atšķirīgi, izrādās, ka nolīgumam un Direktīvai 95/46/EK ir atšķirīgas piemērošanas jomas. Kaut gan nolīgums attiecas uz personas datu apstrādi, kas tiek veikta saistībā ar ASV iekšējās drošības darbībām, un konkrētāk — uz darbībām, kas attiecas uz cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem, es atgādinu, ka minētās direktīvas 3. panta 2. punkta pirmais ievilkums skaidri noteic, ka šī direktīva neattiecas uz personas datu apstrādi "tādu pasākumu gaitā, uz kuru neattiecas Kopienas tiesību akti, kā līguma par Eiropas Savienību

81 — Šajā sakarā skat. *Schmitter, C., op. cit.*

82 — Es šajā sakarā norādu, ka pieeja, kas saglabāta Līgumā par Konstitūciju Eiropai, ir plašāka un paredz Parlamenta piekrišanu: III-325. panta, kas attiecas uz starptautisku nolīgumu noslēgšanu, 6. punkta a) un v) apakšpunkts paredz, ka Padome pieņem ierolēmumu par nolīguma slēgšanu pēc Parlamenta piekrišanas saņemšanas, cita starpā "slēdzot nolīgumus jomās, kurās vai nu piemēro parasto likumdošanas procedūru, vai arī īpašu likumdošanas procedūru, kad ir nepieciešama Eiropas Parlamenta piekrišana" (mans izcēlums).

V un VI sadaļā paredzētie pasākumi un, *jebkurā gadījumā, uz apstrādes operācijām attiecībā uz sabiedrisko drošību*, aizsardzību, valsts drošību (ieskaitot valsts ekonomisko labklājību, ja apstrādes operācija attiecas uz valsts drošības jautājumiem) un uz *valsts pasākumiem krimināltiesību jomā*" (mans izcēlums)⁸³.

187. Ņemot vērā faktu, ka abiem tiesību aktiem ir dažādi mērķi un piemērošanas jomas, es nesaskatu, kā viena akta saturs var grozīt otra akta saturu. Patiesību sakot, nolīgums attiecas uz personas datu apstrādi, attiecībā uz kuru Kopienas likumdevējs neparedz tās aizsardzības sistēmas piemērošanu, kas ir paredzēta Direktīvā 95/46. Turklāt šī Kopienas likumdevēja nostāja atbilst minētās direktīvas juridiskā pamata izvēlei, proti, EKL 95. pantam.

188. Man šķiet, ka šādu analīzi nevar atspēkot Komisijas arguments, saskaņā ar kuru, lai kāds arī būtu mērķis, kādam *CBP* izmanto personas datus, tomēr šie dati aviosabiedrībām Kopienas teritorijā ir un paliek komer-

ciālie dati, uz kuriem attiecas Direktīva 95/46 un kas ir jāaizsargā un jāapstrādā saskaņā ar tās noteikumiem.

189. Šajā sakarā es atgādinu, ka, kaut arī aviosabiedrību veiktā lidmašīnas pasažieru datu apstrāde, kas nozīmē datu vākšanu un reģistrēšanu, tiek darīta ar komerciālu mērķi tiktāl, ciktāl tie ir tieši saistīti ar lidojuma norisi, ko nodrošina aviosabiedrības, tomēr datu apstrādei, kuru paredz nolīgums, ir citādāks mērķis, jo no vienas puses, tā attiecas uz nākošo stadiju pēc datu ievākšanas un, no otras puses, tā tiek veikta drošības nolūkos.

190. Ņemot vērā visus apsvērumus, es uzskatu, ka otrais pamats, ko norāda Parlaments, nav pamatots, un tāpēc tas ir jānoraida.

191. To pašu iemeslu dēļ, kas tika minēti lietas C-318/04⁸⁴ izskatīšanas laikā, tagad es kopīgi izskatīšu trešo un ceturto Parlamenta minēto pamatu, proti, tiesību uz personas datu aizsardzību un samērīguma principa pārkāpumus.

83 — Mans izcēlums.

84 — Skat. šo secinājumu 107. punktu.

192. Es arī atgādināšu, ka, ņemot vērā nolīguma, kas ir apstiprināts ar Padomes lēmumu, savstarpējo saistību ar Lēmumu par atbilstību un *CBP* saistību deklarāciju, kas ir pievienota minētajam Komisijas lēmumam, manuprāt, attiecībā uz šiem pamatiem ir jāanalizē viss *PNR* režīms kopā⁸⁵.

pieprasa *CBP* saskaņā ar ASV tiesību aktiem, nolīgums paredz tādu personas datu apstrādi, kas ir uzskatāma par ieviešanu personīgajā dzīvē Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta izpratnē. Arī Lēmumā par atbilstību netiek ievērots šis pants.

C — Par pamatiem, kas ir balstīti uz tiesību uz personas datu aizsardzību un samērīguma principa pārkāpšanu

1) Lietas dalībnieku argumenti

193. Parlaments uzskata, ka *PNR* režīms pārkāpj tiesības uz personas datu aizsardzību, ko atzīst Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants.

194. Parlaments uzskata, ka, paredzot, ka *CBP* elektroniskā ceļā var piekļūt *PNR* datiem, kas nāk no aviosabiedrību, kas atrodas dalībvalstu teritorijā, rezervācijas sistēmām, un paredzot, ka minētajām aviosabiedrībām, kad tās nodrošina starptautiskus pasažieru pārvadājumus uz vai no ASV, ir jāapstrādā šie *PNR* dati tādā veidā, kā to

195. Parlaments precizē, ka, lai nepārkāptu Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantu, šāda ieviešanās ir jāparedz ar likumu, tai ir jāievēro leģitīms mērķis un tai ir jābūt nepieciešamai demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu šo mērķi. Parlaments uzskata, ka nolīgums un Lēmums par atbilstību nepilda šos nosacījumus.

196. Pirmkārt, runājot par nosacījumiem, kas noteic, kāda ieviešanās ir jāparedz ar likumu, Parlaments atzīmē, ka gan nolīgums, gan Lēmums par atbilstību nepilda likuma pieejamības un paredzamības prasības, ko paredz Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūra. No vienas puses, kas attiecas uz likuma pieejamības prasībām, Parlaments uzskata, ka, vispārēji un nekonkrēti atsaucoties uz piemērojamajām ASV tiesību normām, nolīgums un Lēmums par atbilstību paši neparedz tiesības un saistības, kas attiektos uz lidmašīnu pasažieriem vai Eiropas aviosabiedrībām. Taču tiesiskās drošības prasības pieprasa, lai Kopienas tiesību akti, kas rada juridiskas saistības, ļautu ieinteresētajām

85 — Skat. šo secinājumu 109. un turpmākos punktus.

personām skaidri iepazīties ar tām uzliktajām saistībām⁸⁶. Turklāt pretēji tam, ko paredz likuma pieejamības prasības, ASV tiesību normas nav pieejamas visās Kopienas oficiālajās valodās. Parlaments arī norāda atsaucē, kas minēta līguma preambulā, un Lēmuma par atbilstību pieņemšanas datumu nepareizību. No otras puses, kas attiecas uz likuma paredzamības prasībām, tad tās nav ievērotas, jo nolīgums un Lēmums par atbilstību pilnībā neietver Kopienas aviosabiedrību un pilsoņu tiesības un saistības. Turklāt pasāžieri saņemtu tikai vispārēju informāciju, un tas pārkāpj informēšanas prasības, kas paredzētas Direktīvas 95/46 10. un 11. pantā un Konvencijas Nr. 108 8. panta a) daļā. Visbeidzot, nolīgumā un *CBP* saistību deklarācijā ir neprecizitātes, kas nav savienojamas ar Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pantu.

197. Otrkārt, attiecībā uz nosacījumu, ka, pamatojoties uz Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktu, ieviešanās tiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību ir jāpamato ar leģitīmu mērķi, Parlaments atzīst, ka šīs prasības ir izpildītas. Šajā sakarā tas atgādina atbalstu, ko tas ir vairākkārt sniedzis Padomei cīņā pret terorismu.

198. Treškārt, attiecībā uz nosacījumu, ka ieviešanās ir jāveic, izmantojot tādu pasākumu, kāds pastāv demokrātiskā sabiedrībā, lai aizsargātu valsts vai sabiedrisko drošību vai valsts ekonomiskās labklājības intereses, lai nepieļautu nekārtības vai noziegumus, lai aizsargātu veselību vai tikumību vai lai aizstāvētu citu tiesības un brīvības, Parlaments uzskata, ka tas nav ievērots šādu iemeslu dēļ:

- no *CBP* saistību deklarācijas 3. punkta izriet, ka datu apstrādei vienīgais mērķis nav cīņa pret terorismu, bet tās mērķis arī ir novērst un apkarot citus smagus noziegumus, tostarp organizēto noziedzību, un izvairīšanos no ordera vai apcietinājuma par iepriekš minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem. Tiktāl, ciktāl datu apstrāde neattiecas uz cīņu pret terorismu, tā nav nepieciešama leģitīma mērķa īstenošanai;

- nolīgums paredz liela datu daudzuma (34) nosūtīšanu, un tādējādi tas pārkāpj samērīguma principu. Vērtējot, vai šo personas datu aizsardzības līmenis ir pietiekams, tas attiecībā uz 19 no šiem 34 datiem izrādījās pieņemams. Parlaments uzskata, ka ir radušās "ievērojamās pretrunas" starp to datu skaitu, ko paredz piemērojamie juridiskie instrumenti Eiropas Savienības līmenī, un

⁸⁶ — Parlaments šajā sakarā citē 2003. gada 20. maija spriedumu lietā C-108/01 *Consorzio del Prosciutto di Parma un Salumificio S. Rita* (Recueil, I-5121. lpp., 89. punkts).

tiem, kas tiek pieprasīti saskaņā ar nolīgumu⁸⁷. Turklāt dažās pieprasīto PNR datu grupās var atrasties sensitīvi dati;

- ASV iestādes datus uzglabās pārāk ilgi salīdzinājumā ar to izmantošanas mērķi. No CBP saistībām izriet, ka uzreiz pēc pilnvaroto CBP personu piekļūšanas datiem tiešsaistē, kas ir pieejami septiņas dienas, visi dati tiek glabāti trīs ar pusi gadus ilgu laika posmu un tad datus, kas minētajā periodā ir tikuši manuāli skatīti, CBP pārsūta uz izdzēsto datu failu, kur tos saglabā kā izejas datus, kur tad tie tiek uzglabāti astoņus gadus, pirms tie tiek iznīcināti. Salīdzinājums ar uzstādītajām informācijas sistēmām, piemēram, Šengenas konvencijas piemērošanas, Eurojust lēmuma ietvaros, kas paredz datu uzglabāšanas termiņu no viena līdz trim gadiem, pierāda saistībā minētā termiņa pārmērīgo ilgumu;

- nolīgums neparedz tiesas kontroli attiecībā uz ASV iestāžu veikto datu apstrādi. Turklāt, tā kā nolīgums un saistības nepiešķir nekādas tiesības personām, kuru personas dati tiek apstrādāti, Parlaments neredz veidu, kā personas var atsaukties uz savām tiesībām ASV tiesās;

- nolīgums ļauj pārsūtīt datus citām valsts iestādēm; tas pārsniedz to, kas ir nepieciešams cīņai pret terorismu.

199. EDAU aizstāv uzskatu, ka sešu datu kategoriju apstrāde ir pierādījums tiesību uz privāto dzīvi apdraudējumam⁸⁸. Šis apdraudējums rodas arī no iespējas izveidot personas profilu, izejot no šiem datiem. EDAU atbalsta Parlamenta argumentus, ka iejaukšanās nav attaisnojama, ievērojot Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktu. Tas arī uzskata, ka CBP nodrošinātais datu aizsardzības līmenis nav pietiekams Direktīvas 95/46 25. panta izpratnē, it īpaši

87 — Šajā sakarā Parlaments citē Eurojust konvenciju, kuras 8. panta 2. punktā paredzēts, ka tiek apstrādātas piecas datu kategorijas, kā to arī paredz Padomes 2004. gada 29. aprīļa Direktīva 2004/82/EK par pārvadātāju pienākumu darīt zināmus datus par pasažieriem (OV L 261, 24. lpp.). Šīs direktīvas, kuras juridiskais pamats ir EKL 62. panta 2. punkta a) apakšpunkts un 63. panta 3. punkta b) apakšpunkts, 3. pantā paredzēts pārvadātāju pienākums pēc to iestāžu pieprasījuma, kuras ir atbildīgas par personu pārbaudi uz ārējām robežām, sniegt deviņu veidu personas datus.

88 — Kā uzskata EDAU, runa ir par datu grupām 11. Frequent flyer informācija (tikai nolidotās jūdzes un galamērķi), 19. Vispārīgās piezīmes; 26. OSI [Other Service Information] piezīmes; 27. SSI/SSR [Special Service Request] piezīmes; 30. Ceļotāju skaits rezervācijā un 33. Jebkāda apkopota papildu informācija (APIS — Advanced Passenger Information System).

tāpēc, ka nav ievērots Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants.

CBP saistības un ASV likumi un konstitucionālās prasības netiek pilnībā minētas *PNR* nolīgumā, nav uzskatāms par šādas prasības pārkāpumu. Turklāt *CBP* saistības, kas ir aprakstītas ar pietiekamu precizitāti, ļauj iesaistītajām personām pielāgot savas darbības.

200. Taču Padome un Komisija uzskata, ka *PNR* režīms atbilst nosacījumiem, kurus paredz Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punkts, kā to ir interpretējusi Eiropas Cilvēktiesību tiesa.

202. Otrkārt, attiecībā uz nosacījumu, ka ieviešanās jāveic ar leģitīmu mērķi, Padome norāda, ka cīņa pret smagiem noziegumiem, kā arī pret terorismu ietilpst vairākās leģitīmo interešu kategorijās, kādas tās ir minētas Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktā (it īpaši sabiedriskā drošība, kārtības uzturēšana un noziedzīgu nodarījumu novēršana). Tādējādi nolīgums un *CBP* saistību deklarācija atbilst leģitīmam mērķim tiktāl, ciktāl tas attiecas uz citiem smagiem noziegumiem.

201. Pirmkārt, attiecībā uz nosacījumu, ka šāda ieviešanās jāparedz likumā, Padome uzskata, ka tāpēc, lai atbilstu likuma pieņemības nosacījumam, nav nepieciešams, lai nolīguma par *PNR* datiem tekstā būtu ietverti visi noteikumi, kas, iespējams, varētu skart iesaistītās personas. Nebūtu pretrunīgi nolīgumā paredzēt atsauci uz Lēmumu par atbilstību un *CBP* saistību deklarāciju, kas ir atrodamā lēmuma pielikumā, jo visi šie teksti ir publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Turklāt tajā netiek publicēti trešo valstu likumi. Attiecībā uz kļūdaino atsauci uz Lēmumu par atbilstību, kas parādās nolīguma preambulā, Padome norāda, ka tā darīs visu, lai tā labojums tiktu publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*. Taču tā uzskata, ka minētā tiesību akta tehniskās dabas kļūdas neietekmē attiecīgo tiesību aktu pieņemību Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūras nozīmē. Attiecībā uz nosacījumu par likuma paredzamību Padome uzskata, ka fakts, ka

203. Treškārt, Padome uzskata, ka ieviešanās ir samērīga attiecībā uz pieprasīto mērķi. Konkrētāk runājot, tā uzsver, ka *CBP* pieprasīto *PNR* datu kategorijas ir lietderīgas terorisma aktu novēršanā vai apkarojot organizēto noziedzību, kā arī izmeklēšanas darbībās pēc atentātiem, atvieglojot personu, kas ir saistītas ar teroristu grupējumiem vai organizēto noziedzību, identifikāciju. Kas attiecas uz *PNR* datu skaitu, kas tiek nodots, tad salīdzinājumam ar informācijas sistēmām, kas ir ieviestas Eiropas Savienībā, nav nozīmes, jo, izņemot to, ka šīm sistēmām ir cits mērķis un saturs nekā *PNR* režīma sistēmām, šai sistēmai ir nepieciešams lielāks datu skaits, lai sastādītu potenciālo teroristu

raksturojumu. Attiecībā uz trim *PNR* datu grupām, kurās, kā uzskata Parlaments, varētu būt ietverti sensitīvie dati⁸⁹, Padome atzīmē, ka *CBP* pieeja šīm trim grupām tika ierobežota, pamatojoties uz *CBP* saistību deklarācijas 5. punktu⁹⁰. Turklāt, kā to paredz *CBP* saistību deklarācijas 9., 10. un 11. punkts, ir pilnīgi izslēgts, ka *CBP* varētu izmantot šos sensitīvos datus⁹¹. Kas attiecas uz *PNR* datu glabāšanas termiņu, Padome uzskata, ka, ņemot vērā faktu, ka izmeklēšana pēc atentātiem dažreiz turpinās vairākus gadus, tad normāls datu glabāšanas periods trīs ar pusi gadus, izņemot īpašus gadījumus, kad tas tiek saglabāts ilgāk, ir sabalansēts risinājums. Turklāt nav iemesla uzskatīt, ka trūkst neatkarīgas kontroles sistēmas. Visbeidzot, datu nosūtīšanu citām iestādēm pavada pietiekamas garantijas; it īpaši tas, ka *CBP* var pārsūtīt datus citām iestādēm tikai

konkrētos gadījumos un tikai nolūkā novērst vai apkarot terorismu vai citus smagus noziegumus.

204. Kā uzskata Komisija, nav šaubu par to, ka nolīguma, Lēmuma par atbilstību un *CBP* saistību deklarācijas kopums paredz noteiktu ieviešanu privātajā dzīvē, kuras smagums mainās atkarībā no pārsūtītajiem datiem. Šī ieviešanās ir paredzēta ar likumu, t.i., ar iepriekš minēto kopumu, tai ir leģitims mērķis, proti, pretrunu mazināšana starp ASV tiesību aktiem attiecībā uz drošību un Kopienas tiesību aktiem attiecībā uz personas datu aizsardzību, un tā ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu šo mērķi.

89 — Runa ir par datu grupu Nr. 19, 26 un 27 (skat. iepriekšējo zemsvītras piezīmi).

90 — Saistību deklarācijas 5. punkts nosaka:
"Kas attiecas uz datu grupām "OSI" un "SSI/SSR" (kas tiek uzskatītas par vispārējām piezīmēm un atvērtajiem laukiem), *CBP* informācijas sistēma šajos laukos meklē citus [pieprasīto *PNR* datu grupu sarakstā] uzskaitītos informācijas elementus. *CBP* personālam nav jāaut manuāli pārskatīt visus *OSI* un *SSI/SSR* laukus, izņemot gadījumus, kad personu, kas ir *PNR* datu sistēmas priekšmets, *CBP* uzskata par personu, kas rada paaugstinātu risku attiecībā uz mērķiem, kas ir noteikti 3. punktā."

91 — Saistību deklarācijas 9. punkts paredz:
"*CBP* neizmanto "sensitīvus" datus (t.i., personas datus, kas atklāj personas rasi vai etnisko izcelsmi, politiskos uzskatus, reliģisko vai filozofisko pārliecību, piederību arodabiedrībām, kā arī datus, kas attiecas uz veselību vai seksuālo dzīvi) no *PNR*, kā aprakstīts zemāk."

Minētās deklarācijas 10. punkts nosaka:
"*CBP* maksimāli īsā laikā ievieš automatizētu sistēmu, kas atlasa un izdēš atsevišķus "sensitīvus" *PNR* kodus un elementus, kurus *CBP* ir noteicis, konsultējoties ar Eiropas Komisiju."

Saistību deklarācijas 11. punkta redakcija ir šāda:
"Līdz šādu automatizētu datu atlasē sistēmu ieviešanai *CBP* apliecina, ka tas neizmanto un neizmanto "sensitīvus" *PNR* datus un apņemas izdzēst "sensitīvus" datus pirms *PNR* datu jebkāda veida izpaušanas pēc saviem iesakiem atbilstīgi 28. līdz 34. punktam."

Minētie pēdējie saistību deklarācijas punkti attiecas uz *PNR* datu nosūtīšanu citām valsts iestādēm.

205. Apvienotā Karaliste uzskata, ka iespējamā tiesību uz personas datu aizsardzību pārkāpuma analīzes ietvaros Padomes lēmums, nolīgums, Lēmums par atbilstību un *CBP* saistību deklarācija ir jāizskata kopā, jo šie dokumenti veido cieši saistītu juridisko instrumentu kopumu. Tā arī uzskata, ka ir jāizskata Kopienas piemērojamo tiesību, nevis likumu, kas valda ASV teritorijā, pieejamība un paredzamība. Ja salīdzina nolīgumu, Lēmumu par atbilstību un *CBP* saistību deklarāciju, tad Kopienas tiesības, kā to uzskata Apvienotā Karaliste, ietver skaidru

un pilnīgu visu iesaistīto pušu juridisko nostāju. Turklāt tā nedomā, ka *CBP* saistības ir vienpusējas un tās ASV iestādes varētu nesodīti grozīt vai atsaukt.

Lēmums par atbilstību pārkāpj tiesības uz personas datu aizsardzību, kā to garantē Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants.

206. Runājot par ieviešanas nepieciešamību, Apvienotā Karaliste, pirmkārt, uzsver, ka cīņa pret citiem smagiem noziegumiem ir skaidri formulēta kā nolīguma mērķis un tas ir sabiedriskās kārtības mērķis, kas ir tikpat leģitīms kā cīņa pret terorismu. Apvienotā Karaliste tāpēc uzskata, ka datu virkne, kas var tikt pārsūtīta, to glabāšanas ilgums un iespējamība tos pārsūtīt citām iestādēm atbilst un ir samērīga šiem mērķiem, īpaši ņemot vērā, ka ir piešķirtas vairākas garantijas, kas ir iekļautas saistību deklarācijā un Lēmumā par atbilstību, lai tādējādi mazinātu risku pasažieru privātās dzīves apdraudējumam. Tā, visbeidzot, arī precizē, ka, pēc tās domām, samērīguma princips ir jāpiemēro, pamatojoties gan uz Eiropas Kopienas Tiesas, gan Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūru, ievērojot attiecīgo mērķu raksturu un nozīmīgumu.

208. No pastāvīgās judikatūras izriet, ka pamattiesības ir vispārējo tiesību princips, kuru ievērošanu nodrošina Tiesa, neatņemama sastāvdaļa⁹². Šajā nolūkā Tiesa ievēro dalībvalstu kopējās konstitucionālās tradīcijas, kā arī norādes tajos starptautiskajos dokumentos attiecībā uz cilvēktiesību aizsardzību, uz kuru pamata dalībvalstis sadarbojas vai kuriem tās ir pievienojušās. Tā uzskata, ka Eiropas Cilvēktiesību konvencijai piemīt "īpaša nozīme"⁹³. Eiropas Kopienā netiek atzīti pasākumi, kas nav savienojami ar cilvēktiesību, kas tādējādi tiek atzītas un nodrošinātas, ievērošanu⁹⁴. Šie principi ir aprakstīti LES 6. panta 2. punktā.

209. Veidojot šo judikatūru, Tiesa Kopienas tiesībās iekļāva tiesības uz privātās dzīves

2) Vērtējums

207. Ar šiem pamatiem Parlaments pamato apgalvojumu, ka Padomes lēmums, kā arī

92 — Skat. it īpaši 1969. gada 12. novembra spriedumu lietā 29/69 *Stauder* (*Recueil*, 419. lpp., 7. punkts), 1970. gada 17. decembra spriedumu lietā 11/70 *Internationale Handelsgesellschaft* (*Recueil*, 1125. lpp., 4. punkts) un 1974. gada 14. maija spriedumu lietā 4/73 *Nold*/Komisija (*Recueil*, 491. lpp., 13. punkts).

93 — Skat. it īpaši 1991. gada 18. jūnija spriedumu lietā C-260/89 *ERT* (*Recueil*, I-2925. lpp., 41. punkts), 1997. gada 29. maija spriedumu lietā C-299/95 *Kremzow* (*Recueil*, I-2629. lpp., 14. punkts) un 2001. gada 6. marta spriedumu lietā C-274/99 P *Connolly*/Komisija (*Recueil*, I-1611. lpp., 37. punkts).

94 — 1989. gada 13. jūlija spriedums lietā 5/88 *Wachauf* (*Recueil*, 2609. lpp., 19. punkts).

neaizskaramību⁹⁵. Tiesības uz personas datu aizsardzību ir viens no tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību aspektiem, un tādējādi to aizsargā Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. pants, tostarp arī Kopienas tiesību sistēmā kā vispārējs tiesību princips.

skaidrs, ka tas, ka *CBP* aplūko un izmanto lidmašīnu pasažieru datus, kas atrodas Kopienas aviosabiedrību reģistrācijas sistēmās un ko tās nodod *CBP*, ir iestāžu iejaukšanās pasažieru privātajā dzīvē.

210. Es apskatīšu, vai *PNR* režīms pārkāpj tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, pamatojoties uz analīzi, kas izriet no Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta redakcijas. Tādējādi pēc tam, kad pārbaudišu, vai minētais režīms rada iejaukšanos lidmašīnu pasažieru privātajā dzīvē, es centīšos noteikt, vai šī iejaukšanās ir pietiekami pamatota.

212. Es arī precizēšu, ka iejaukšanās lidmašīnu pasažieru privātajā dzīvē ir pierādīta, kaut arī noteiktas *PNR* datu grupas atsevišķi varētu tikt uzskatītas par tādām, kas neapdraud iesaistīto pasažieru privāto dzīvi. Man šķiet, ka *PNR* datu grupu saraksts, ko pieprasa *CBP*, jāvērtē kopumā tiktāl, ciktāl šo datu pārbaude var ļaut veidot individuālus personu raksturojumus.

a) Par iejaukšanās privātajā dzīvē pastāvēšanu

213. Iejaukšanās privātajā dzīvē pārkāpj tiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, ja vien tā nav pietiekami pamatota.

211. Dokumentu kopuma, ko veido Padoles lēmums, kas apstiprina nolīgumu, Lēmums par atbilstību un *CBP* saistību deklarācija, manuprāt, nerosina šaubas par iejaukšanās privātajā dzīvē pastāvēšanu. Man šķiet

b) Par iejaukšanās privātajā dzīvē pamatojumu

95 — 1980. gada 26. jūnija spriedums lietā 136/79 *National Panasonic/Komisija* (*Recueil*, 2033. lpp., 18. un 19. punkts). Šīs tiesības cita starpā ietver arī tiesības uz medicīniskā noslēpuma aizsardzību [skat. 1992. gada 8. aprīļa spriedumu lietā C-62/90 *Komisija/Vācija* (*Recueil*, I-2575. lpp.) un 1994. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-404/92 *X/Komisija* (*Recueil*, I-4737. lpp.)]. Attiecībā uz tiesībām uz personas datu aizsardzību es atkārtoti norādu uz iepriekš minētajiem spriedumiem lietās *Österreichischer Rundfunk* u.c. un *Lindqvist*.

214. Lai iejaukšanās privātajā dzīvē būtu pieļaujama, tā tiek pakļauta triju nosacījumu

pārbaudei — tai jābūt likumā paredzētai, tai jānotiek legītimā nolūkā un tai ir jābūt nepieciešamai demokrātiskā sabiedrībā.

217. Es uzskatu, ka pilnīgi pretēji — Padomes lēmuma un tam pievienotā nolīguma redakcija, kā arī Lēmuma par atbilstību, kas ir *CBP* saistību deklarācijas sastāvdaļa, redakcija ļauj iesaistītajām personām, proti, aviosabiedrībām un lidmašīnu pasažieriem, būt pietiekoši precīzi informētām, lai pielāgotu savas darbības.

i) Vai iejaukšanās ir paredzēta ar likumu?

215. Saskaņā ar Eiropas Cilvēktiesību tiesas pastāvīgo judikatūru šis noteikums paredz, ka attiecīgajam pasākumam ir juridisks pamats un tas attiecas arī uz attiecīgā likuma statusu⁹⁶. Likuma statusa izpēte paredz, ka tam ir jābūt pieejamam pilsoņiem, tam jābūt precīzam un tā sekām jābūt paredzamām. Tas paredz, ka likumam pietiekamā mērā jānosaka ierobežojamo tiesību nosacījumi un veids, lai ļautu pilsoņiem saskaņot savas darbības un saņemt pietiekamu aizsardzību no patvaļas⁹⁷.

216. Parlaments norāda, ka pasākumi, kas paredz iejaukšanos, nav ne pieejami, ne arī paredzamas to sekas. Es šim viedoklim nepiekrītu.

218. Šajā sakarā es norādu uz to, ka *CBP* saistību deklarācijas 48 punkti, kas sniedz precizējumus attiecībā uz piemērojamām tiesību normām, ir detalizēti. Turklāt Lēmums par atbilstību deklarācijas preambulā atsaucas uz attiecīgo ASV likumu un īstenošanas noteikumiem, ko pieņēmis *CBP*, pamatojoties uz šo likumu⁹⁸. Tādēļ man šķiet pārmērīgi pieprasīt, lai tiesību aktu noteikumi un piemērojamie ASV tiesību akti tiktu pilnībā publicēti *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. Lai gan, kā norāda Padome, tā mērķis nav publicēt trešo valstu likumus, es uzskatu, ka *CBP* saistību deklarācijā, kas tika publicēta *Oficiālajā Vēstnesī*, ietverta galvenā informācija par procedūru, kādā datus izmanto *CBP*, un par garantijām, kas attiecas uz šo procedūru.

96 — Skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1990. gada 24. aprīļa spriedumu lietā *Kruslin/Francija* (Sērija A, Nr. 176, § 27).

97 — Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1988. gada 24. marta spriedums lietā *Olsson/Zviedrija* (Sērija A, Nr. 130, § 61 un 62). Ierobežojumi ir jāparedz normatīvajos aktos, kas ir izstrādāti pietiekami precīzi, lai interesentiem ļautu pielāgot savas darbības un vajadzības gadījumā saņemt kompetentus paskaidrojumus (Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1979. gada 26. aprīļa spriedums lietā *Sunday Times/Apvienotā Karaliste* (Sērija A, Nr. 30, § 49).

98 — Skat. Lēmuma par atbilstību sesto apsvērumu, kā arī 2. un 3. piezīmi.

219. Saskaņā ar tiesiskās drošības prasībām aviosabiedrības, uz ko attiecas *PNR* režīms, tiek informētas par saistībām, kas tām ir uzliktas saskaņā ar nolīgumu, un lidmašīnu pasažieri tiek informēti par to tiesībām, it īpaši attiecībā uz pieeju viņu datiem un to labojumiem⁹⁹.

220. Protams, ņemot vērā *PNR* režīma sastāvdaļu savstarpējo saistību, ir jāizsaka nožēla par to, ka nolīguma preambulā ir kļūdas atsaucēs un Lēmuma par atbilstību pieņemšanas datumā. Šīs kļūdas sarežģī Eiropas Savienības pilsoņu mēģinājumus gūt informāciju par režīma, kas apspriests ar Amerikas Savienotajām Valstīm, saturu. Tomēr šīs kļūdas, manuprāt, nerada īpašas grūtības šādiem meklējumiem, jo Lēmums par atbilstību ir publicēts *Oficiālajā Vēstnesī* un meklēšanas rīki, it īpaši datortehnoloģijas, ļauj to viegli uzmeklēt. Turklāt Padome ir uzņēmusies panākt, lai nolīguma labojums tiktu publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*¹⁰⁰.

221. Ņemot vērā šos apsvērumus, es uzskatu, ka ieviešanas privātajā dzīvē ir jāuzskata par "likumā paredzētu" Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punkta izpratnē.

ii) Vai ieviešanās notiek ar legītimu mērķi?

222. Ņemot vērā dažādos mērķus, kas minēti Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktā, es uzskatu, ka ieviešanās privātajā dzīvē, kas ir šīs lietas priekšmets, notiek ar legītimu mērķi. It īpaši tas attiecas uz cīņu pret terorismu.

223. Tāpat kā Padome es uzskatu, ka cīņa pret citiem smagiem noziegumiem, kas nav terorisms¹⁰¹, ietilpst vairākās legītimo mērķu kategorijās, kas ir minētas Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punktā, tādās kā valsts drošība, sabiedriskā drošība, kārtības uzturēšana vai noziedzīgo nodarījumu novēršana. Līdz ar to es uzskatu, ka *PNR* režīms atbilst legītimam mērķim arī tiktāl, ciktāl tas attiecas uz citiem smagiem nodarījumiem.

224. Tagad ir jāpārbauda ieviešanās samērīgums, uzdodot jautājumu, vai tā ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā attiecībā uz cīņu pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem.

99 — Skat. saistību deklarācijas 36.–42. punktu.

100 — Skat. nolīguma labojumu protokolu, kas, atgādināšu, tika publicēts OV L 255 2005. gada 30. septembrī.

101 — Es atgādinu, ka nolīguma preambulā tiek norādīts uz terorisma "un citu smagu pārobežu rakstura noziegumu, tostarp organizētās noziedzības," novēršanu un apkarošanu. Turklāt saistību deklarācijas 3. punkts noteic, ka "*CBP* izmanto *PNR* datus vienīgi tādā nolūkā, lai novērstu un apkarotu: 1) terorismu un ar to saistītos noziegumus; 2) citus smagus noziegumus, tostarp organizēto noziedzību, kas pēc būtības ir starptautiska; un 3) izvairīšanos no ordera vai apcietinājuma par iepriekš minētajiem noziedzīgajiem nodarījumiem". Skat. arī Lēmuma par atbilstību pieņemšanas apsvērumu, kas ir izteikti tādā pašā veidā.

iii) Vai ieviešanās ir nepieciešama demokrātiskā sabiedrībā, lai sasniegtu šo mērķi?

indivīda interesēm¹⁰⁴. Mācoties no šīs judikatūras, tādējādi var redzēt, ka "samērīguma princips, kas izpaužas kā atbildības prasība starp leģitīmo mērķi un izmantojamajiem pasākumiem, lai sasniegtu šo mērķi, atrodas valsts diskrecionārās varas robežu kontroles centrā"¹⁰⁵.

225. Pirms tiek pārbaudīta šī noteikuma ievērošana, es minēšu dažas sākotnējas norādes attiecībā uz Tiesas kontroles plašumu.

226. Eiropas Cilvēktiesību tiesa uzskata, ka apzīmējais "nepieciešams", kā to nosaka Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. punkts, nozīmē, ka pastāv "imperatīva sociāla vajadzība" un veiktie pasākumi ir "samērīgi attiecībā uz izvirzīto mērķi"¹⁰². Turklāt "valsts iestādēm ir jābūt diskrecionārai varai, kuras robežas ir atkarīgas ne tikai no mērķa, bet arī no pašas ieviešanās rakstura"¹⁰³.

228. Samērīguma kontrole, ko veic Eiropas Cilvēktiesību tiesa, ir atkarīga no tādiem parametriem kā, piemēram, tiesību un veicamo darbību raksturs, ieviešanās mērķis un kopsaucēja esamība visām valsts tiesību sistēmām.

229. Kas attiecas uz tiesībām un attiecīgajām darbībām, līdzko ir runa par tiesībām, kas tieši skar tādu indivīda personīgo sfēru kā tiesības uz datu par veselības stāvokli aizsardzību¹⁰⁶, Eiropas Cilvēktiesību tiesa uz-

227. Valstu diskrecionārās varas robežu pārbaudes ietvaros Eiropas Cilvēktiesību tiesa parasti pārbauda, vai iemesli, kas ir minēti, lai pamatotu ieviešanos, ir atbilstoši un pietiekami, pēc tam, vai ieviešanās ir samērīga attiecībā uz leģitīmo mērķi, kā arī, vai tiek nodrošināts līdzsvars starp vispārējām un

104 — Skat., piemēram, ECTT 1978. gada 6. septembra spriedumu lietā *Klass* (Sērija A, Nr. 28, § 59) attiecībā uz slepenu korespondences un pilsoņu saziņas ar telekomunikāciju palīdzību novērošanu ar mērķi cīnīties pret terorismu. Šajā lietā tiesa sprieda, ka "konvencijas sistēmai ir raksturīga noteikta saskaņošana starp demokrātiskās sabiedrības aizsardzības imperatīvajām prasībām un individuālo tiesību aizsardzību".

105 — Sudre, F., *Droit européen et international des droits de l'homme*, septītais papildinātais izdevums, PUE 2005, 219. lpp.). Autors arī konstatē, ka "atkarībā no tā, vai Tiesa vairāk vai mazāk stingri vērtē samērīguma principu — stingrs, atbilstošs, saprātīgs samērīgums, — Eiropas Kopienes Tiesa pielāgo savas kontroles intensitāti un tādējādi tā padara dažādas valsts diskrecionārās varas robežas".

106 — ECTT 1997. gada 25. februāra spriedums lietā *Z./Somija* (Spriedumu un lēmumu krājums, I-1997).

102 — Skat. it īpaši Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1986. gada 24. novembra spriedumu lietā *Gillow*/Apvienotā Karaliste (Sērija A, Nr. 109, § 55).

103 — Skat. Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1987. gada 26. marta spriedumu lietā *Leander*/Zviedrija (Sērija A, Nr. 116, § 59).

skata, ka valsts diskrecionārā vara ir samazināta un ka tās tiesiskajai kontrolei ir jābūt stingrākai¹⁰⁷.

bu tiesa valstīm piešķir plašu diskrecionāro varu.

230. Tomēr, līdzko iejaukšanās mērķis ir saistīts ar valsts drošības sargāšanu¹⁰⁸ vai cīņu pret terorismu¹⁰⁹, Eiropas Cilvēktiesi-

231. Ņemot vērā mērķa, kas attiecas uz cīņu pret terorismu, raksturu un svarīgumu, kas izrādījās izšķirošais PNR režīma ietvaros, un ņemot vērā politiski jutīgo kontekstu, kādā notikušas sarunas starp Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm, es uzskatu, ka šajā lietā Tiesai būtu jāuzskata, ka Padomei un Komisijai bija plaša diskrecionārā vara attiecībā uz PNR režīma satura apspriešanu ar ASV iestādēm. No tā izriet, ka, lai ievērotu šīs diskrecionāras varas plašās robežas, kontrolei, ko veikusi Tiesa attiecībā uz iejaukšanās nepieciešamību, manuprāt, būtu jāaprobežojas ar iespējamās acimredzamas kļūdas abu šo iestāžu vērtējumā pārbaudīšanu¹¹⁰. Veicot šādu ierobežotu kontroli, Tiesa tādējādi izvairītos no briesmām aizstāt Kopienas politisko iestāžu vērtējumu ar savu vērtējumu par atbilstošākajiem pasākumiem cīņā

107 — Šajā sakarā skat. *Sudre, F., op. cit.*, 219. lpp. Skat. arī Wachsmann, P. "Le droit au secret de la vie privée", no: *Le droit au respect de la vie privée au sens de la Convention européenne des droits de l'homme*, Sudre, S. (dir.), Bruylant, 2005, 141. lpp.: attiecībā uz iepriekš minēto lietu Z./Somija, kurā autors norāda, ka "iejaukšanās nepieciešamības kontrole tiek veikta stingri, kas arī izskaidro īpaši jutīgo jautājuma attiecībā uz personas inficēšanās atklāšanu trešām valstīm raksturu".

108 — Iepriekš minētais spriedums lietā *Leander/Zviedrija*. Linders bija kļuvis par kāda Zviedrijas jūras kara muzeja sargu un zaudēja šo darbu viņa personīgas dzīves kontroles dēļ, kuras laikā tika ievākta slepena informācija par to, ka viņš nevar strādāt muzejā, kura vairākas noliktavas atradās aizliegtā militārā zonā. Šī lieta ļāva ECTT apstiprināt principu, kas noteik, ka personas datu paziņošana kopā ar atteikumu tos atspēkot ir privātās dzīves aizskārums. Veicot šāda aizskāruma pamatojuma izpēti, tiesnesis uzskatīja, ka, "lai aizsargātu valsts drošību, līgumslēdzējam valstīm nenoliedzami ir nepieciešams likums, kas ļautu iekšējām kompetentajām iestādēm ievākt un uzglabāt datus par personām slepenās kartotēkās, tad tos izmantot, lai novērtētu kandidātu spējas veikt svarīgu ieņemamo amatu pienākumus, minētas drošības nolūkos" (§ 59). Ņemot vērā garantijas, kuras nodrošināja Zviedrijas personāla kontroles sistēma, un plašo valsts diskrecionāro varu, Tiesa sprieda, ka "atbildējuma valdība bija tiesīga uzskatīt, ka valsts drošības intereses stāv pāri prasītajai personīgajām prasībām". Iejaukšanās, no kuras cieta Linders, nav nesamērīga attiecībā uz tās lēgātino mērķi (§ 67).

109 — ECTT 1994. gada 28. oktobra spriedums lietā *Murray/ Apvienotā Karaliste* (Sērija A, Nr. 300, § 47 un 90). Šajā lietā cīņas pret terorismu mērķis ļauj pamatot pirmās prasītāja personas datu konsignāciju, ko veica armijas spēki. Šī tiesa norādīja, ka tai nav "jaaizstāj ar savu novērtējumu valsts varas iestāžu novērtējums attiecībā uz to, kāda ir labākā politika cīņā pret teroristiskiem noziegumiem" (§ 90). Skat. arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Klass*, § 49.

110 — Kā uzskata Ritleng, D., tāpat kā gadījumā ar sinonīmu "acimredzama kļūda", acimredzama kļūda vērtējumā pastāv "tik smaga juridisko normu pārkāpuma gadījumā, ka tas ir acimredzams, noteikumu pārkāpšanas gadījumos. Lai cik tā būtu neierobežota, faktu diskrecionāra novērtēšana nevar ļaut likt Kopienas institūcijām lemt jebko; kontrolējot acimredzamu kļūdu vērtējumā, tiesnesis aizliedz izmantot acimredzami kļūdainu vērtējuma brīvību". Skat. "Le contrôle de la légalité des actes communautaires par la Cour de justice et le Tribunal de première instance des Communautés européennes", tēzi, kas apstiprināta 1998. gada 24. janvārī Roberta Šūmana universitātē Strasbūrā 538. lpp., 628. punkts.

pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem.

faktu, ka kādā darbības jomā Kopienas institūcijai ir jāīsteno kompleksā izvērtēšana¹¹³.

232. Lai noteiktu tās veiktās kontroles apmērus, Tiesa papildus Eiropas Cilvēktiesību tiesas judikatūrai varētu balstīties arī uz savu judikatūru, kurā tā uzskata, ka, ja Kopienas institūcijai kādā noteiktā jomā ir plaša diskrecionārā vara, "[...] tikai šajā jomā pieņemtā pasākuma acimredzami nepiemērotais raksturs attiecībā pret mērķi, ko kompetentās iestādes plāno sasniegt, var ietekmēt šāda pasākuma likumīgumu"¹¹¹. Šāda samērīguma kontrole ir "īpaši svarīga", kad "Padomei ir jāizvērtē dažādas intereses un ir jāizdara izvēle, pieņemot politiskus lēmumus, kas ir tās kompetencē"¹¹². Šādu kontroles ierobežošanu var arī attaisnot ar

233. Šī judikatūra un iemesli, kas to pamato, manuprāt, bija jāpiemēro šajā lietā tiktāl, ciktāl Padome un Komisija PNR režīma izstrādāšanas ietvaros sastapās ar politisku izvēli starp dažādām interesēm, kuras ir grūti apvienot, un kompleksiem vērtējumiem¹¹⁴. Tas saskanētu ar varas dalīšanas principu, kas liek Tiesai ievērot Kopienas likumdošanas un administratīvo orgānu politiskos pienākumus un līdz ar to neaizstāt šos orgānus politiskajā izvēlē, kas tiem ir jāveic.

111 — Skat. attiecībā uz kopējo lauksaimniecības politiku 1990. gada 13. novembra spriedumu lietā C-331/88 *Fedesa u.c.* (*Recueil*, I-4023. lpp., 14. punkts). Skat. arī attiecībā uz antidempinga maksājumiem Pirmās instances tiesas 1996. gada 5. jūnija spriedumu lietā T-162/94 *NMB France u.c./Komisija* (*Recueil*, II-427. lpp., 70. punkts).

112 — Skat. attiecībā uz kopējo lauksaimniecības politiku Tiesas 1994. gada 5. oktobra spriedumu lietā C-280/93 *Vácija/Padome* (*Recueil*, I-4973. lpp., 91. punkts). Šī judikatūra attiecas arī uz citām jomām, piemēram, uz sociālo politiku, kur Tiesa ir atzinusi, ka Padomei "ir plaša diskrecionārā vara saistībā ar jomu, [...] kas likumdevējam paredz sociālas politikas izvēli un kas paredz veikt kompleksu izvērtēšanu" (iepriekš minētais spriedums lietā *Apvienotā Karaliste/Padome*, 58. punkts). Es norādu arī, ka saistībā ar sabiedrības piekļuvi Kopienas institūciju dokumentiem un saistībā ar atteikuma lēmuma likumības tiesas kontroli Pirmā instances tiesa ir atzinusi, ka Padomei piemīt plaša diskrecionārā vara atteikuma lēmuma, kas ir balstīts uz sabiedrības interešu aizstāvību starptautisko attiecību jomā vai uz sabiedrības interešu aizstāvību attiecībā uz sabiedrisko drošību, ietvaros, it īpaši attiecībā uz cīņu pret terorismu skat. Pirmās instances tiesas 2005. gada 26. aprīļa spriedumu apvienotajās lietās T-110/03, T-150/03 un T-405/03 *Sison/Padome* (Krajums, II-1429. lpp., 46. un 71.–82. punkts).

234. Tagad ir jāpārbauda, vai, pieņemot dažādos elementus, kas veido PNR režīmu, Padome un Komisija ir acimredzami pārkāpušas robežas, kas attiecas uz to diskrecio-

113 — Bez iepriekš minētā sprieduma lietā *Apvienotā Karaliste/Padome* pastāv vairāki piemēri, kad Kopienas tiesnesis ir atzinis izvērtējumu, kas ir jāveic Kopienas institūcijām, komplekso dabu: skat. attiecībā uz uzņēmējdarbības veikšanas brīvību 1997. gada 13. maija spriedumu lietā C-233/94 *Vácija/Parlaments un Padome* (*Recueil*, I-2405. lpp., 55. punkts). Attiecībā uz piemēru, kurā Pirmās instances tiesa ir atzinusi "kompleksa ekonomiska un sociāla izvērtējuma" pastāvēšanu, skat. 1995. gada 13. septembra spriedumu apvienotajās lietās T-244/93 un T-486/93 *TWD/Komisija* (*Recueil*, II-2265. lpp., 82. punkts).

114 — Tādējādi, piemēram, Komisijai, manuprāt, piemīt plaša diskrecionārā vara, lai noteiktu, vai PNR datu pārsūtīšanas ietvaros Amerikas Savienotās Valstis var nodrošināt atbilstošu minēto personas datu aizsardzības līmeni.

nāro varu, ņemot vērā privātās dzīves neaizskaramību, un it īpaši uz lidmašīnu pasažieru tiesībām uz personas datu aizsardzību saistībā ar legītīmo mērķi.

dalībvalstu iestādes var pārtraukt datu pār-sūtīšanu *CBP* un gadījumā, ja netiek ievēroti galvenie principi, kas ir nepieciešami, lai nodrošinātu pietiekamu iesaistīto personu datu aizsardzības līmeni, Lēmums par atbilstību var tikt apturēts vai atcelts, kas tādējādi neļautu piemērot nolīguma 1. un 2. punktu.

235. Šīs pārbaudes ietvaros *CBP* saistību deklarācijas saturam ir īpaša nozīme, jo tajā ir detalizēti norādītas *PNR* režīma garantijas. Es norādu, ka šajā sakarā, manuprāt, būtu kļūdaini uzskatīt, ka minētajai deklarācijai trūkst obligātā spēka un ka tajā ietvertas saistības, kuras ASV varas iestādes var viegli grozīt vai atcelt.

237. Lai Tiesa varētu konstatēt, ka ieviešamās šo pasažieru privātajā dzīvē neatbilst samērīguma principam, Parlaments pirmkārt norāda, ka datu, ko no aviosabiedrībām pieprasa *CBP*, skaits ir pārmērīgs. Turklāt tas arī uzskata, ka dažās pieprasīto *PNR* datu grupās var būt ietverti sensitīvie dati.

236. Istenībā šī saistību deklarācija, kas, kā jau tika minēts, ir pievienota Lēmumam par atbilstību, ir viena no *PNR* režīma sastāvdaļām, un tādējādi tās neievērošana varētu pilnībā paralizēt visu režīmu. Es uzsveru, ka šajā sakarā nolīguma 1. un 2. punkts aviosabiedrībām uzliek pienākumu apstrādāt *PNR* datus, stingri ievērojot Lēmumu par atbilstību, un šis pienākums ir jāpilda “tik ilgi, kamēr lēmumu piemēro”. Turklāt atbilstoši nolīguma 3. punktam *CBP* “ievēro šo lēmumu un apstiprina, ka tas ievēro šā lēmuma pielikumā ietvertās saistības”. Visbeidzot, Lēmuma par atbilstību 3., 4. un 5. pants nosaka veicamos pasākumus gadījumā, ja netiek ievērotas aizsardzības normas, ko paredz saistību deklarācija. Viens no šiem pasākumiem paredz, ka kompetentās

238. Es uzskatu, ka, izveidojot trīsdesmit četru personas datu grupu sarakstu, kāds tas arī ir pievienots Lēmumam par atbilstību, Komisija nav pieņēmusi nevienu pasākumu, kas būtu acīmredzami neatbilstīgs attiecībā uz mērķa sasniegšanu cīņā pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem. No vienas puses, ir jāuzsver uzziņas pasākumu nozīmība cīņā pret terorismu, jo atbilstīgas informācijas iegūšana varētu palīdzēt valsts drošības dienestiem novērst iespējamo teroraktu. Šādi raugoties, nepieciešamība izveidot potenciālo teroristu profilu var prasīt, lai

būtu nodrošināta pieeja lielumam skaitam datu. No otras puses, apstākļi, ka citi instrumenti, kas attiecas uz informācijas, kas pieņemta Eiropas Savienības ietvaros, apmaiņu un kas paredz mazāku datu skaitu pieejamību, nav pietiekami, lai pierādītu, ka pieprasīto datu skaits tādā līdzeklī cīņai pret terorismu kā *PNR* režīms ir pārmērīgs¹¹⁵.

239. Turklāt, kaut arī ir piebilstams, kā to dara Parlaments, ka trīs pieprasīto datu grupās var būt ietverti sensitīvie dati¹¹⁶, es tomēr piezīmēju, ka, no vienas puses, *CBP* pieeja šīm trim grupām ir stingri ierobežota, pamatojoties uz saistību deklarācijas 5. punktu, un, no otras puses, ka, pamatojoties uz šīs pašas deklarācijas 9.–11. punktu, ir izslēgts, ka *CBP* varētu izmantot sensitīvos datus, un, visbeidzot, ka *CBP* ir ieviesis minēto datu filtrēšanas sistēmu, kā to paredz *CBP* saistības¹¹⁷.

240. Otrkārt, Parlaments uzskata, ka ASV iestādes pārāk ilgi glabā lidmašīnu pasažie-

ru *PNR* datus salīdzinājumā ar izvirzīto mērķi.

241. Šo datu glabāšanas ilgums ir paredzēts saistību deklarācijas 15. pantā, kas paredz tiešsaistes pieeju *PNR* datiem pilnvarotiem *CBP* lietotājiem septiņu dienu laika posmā. Pēc šī posma ierobežots pilnvarotu amatpersonu skaits varēs piekļūt *PNR* datiem trīs gadus un sešus mēnešus. Pēc šī otrā posma dati, kuriem nav manuāli piekļūts šajā laika posmā, tiks iznīcināti, bet *PNR* datus, kuriem ir manuāli piekļūts sākotnējā 3,5 gadu perioda laikā, *CBP* nosūtīs uz izdzēsto datu failu, kur tie tiks saglabāti astoņus gadus pirms to iznīcināšanas¹¹⁸.

242. No šiem noteikumiem izriet, ka ierasts *PNR* datu glabāšanas ilgums ir trīs gadi un seši mēneši, izņemot datus, kam ir manuāli piekļūts šajā periodā. Es uzskatu, ka šis laiks nav pārāk ilgs, ņemot vērā tieši to faktu, ka izmeklēšana, ko var veikt pēc teroristu uzbrukumiem vai citiem smagiem noziegumiem, kā uz to norāda Padome, dažreiz ilgst pat vairākus gadus. Turklāt, kaut arī būtu

115 — Kā uzskata Komisija, "*PNR* režīms rada īpašu risinājumu īpašai problēmai. [...] Eiropas Kopiena un Amerikas Savienotās Valstis ir vienojušās par slēgtu datu aizsardzības sistēmu, kas piemīt *CBP* un kas ir atšķirīga no ASV sistēmas, un uz to attieksies ASV kontroles papildu administratīvās garantijas, kā arī Eiropas administratīvā un kontrole" (EDAU iestāšanās raksta lieta C-318/04 13. punkts).

116 — Es atgādinu, ka runa ir par datu grupām 19. vispārīgās piezīmes, 26. OSI piezīmes un 27. SSI/SSR piezīmes.

117 — Skat. Komisijas apsvērumu par EDAU iestāšanās lieta C-318/04 rakstu 20. un 21. punktu.

118 — Saistību deklarācijas 7. punktā tiek arī minēts, ka, līdzko *PNR* dokuments tiek nosūtīts uz izdzēsto datu failu, to saglabā kā izejas datus, kurus nevar viegli sameklēt, un tādējādi tie nav izmantojami "tradicionālai izmeklēšanai".

vēlams, lai personas dati tiktu glabāti īsu laika periodu, šajā lietā datu, kas izriet no *PNR*, glabāšanas ilgums jāsalīdzina ne tikai ar šo datu noderību cīņā pret terorismu, bet arī ar to izmantošanu represīvos nolūkos.

243. Saskaņā ar šiem apsvērumiem datu glabāšanas režīms, kādu to paredz *CBP* saistību deklarācijas 15. punkts, manuprāt, nav acīmredzama tiesību uz privātās dzīves neaizskaramību pārkāpums.

244. Treškārt, Parlaments norāda, ka *PNR* režīms neparedz tiesas kontroli attiecībā uz personas datu apstrādi, ko veic ASV varas iestādes.

245. Es atzīmēju, ka gan Konvencija Nr. 108, gan Direktīva 95/46 paredz iespējas vērsties tiesā gadījumā, kad netiek ievērotas nacionālo tiesību normas, ar kurām piemēro noteikumus, kuros ietverti šie divi juridiskie instrumenti¹¹⁹.

119 — Skat. Konvencijas Nr. 108 8. panta d) daļu, kā arī Direktīvas 95/46 22. pantu.

246. Attiecībā uz Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. daļu es uzskatu, ka noteikumi, kas noteikti saistību deklarācijas 36. un turpmākajos punktos, kas paredz vairākas garantijas attiecībā uz informāciju, pieeju datiem un iesaistīto pasažieru pārsūdzībām, ļauj izvairīties no iespējamās ļaunprātīgas izmantošanas. Šo garantiju kopums man liek domāt, ka, ņemot vērā plašo diskrecionāro varu, kas šajā gadījumā ir piešķirta Padomei un Komisijai, iejaukšanās lidmašīnu pasažieru privātajā dzīvē ir samērīga ar legītīmo *PNR* režīma mērķi.

247. Konkrētāk runājot, ir jānorāda, ka bez vispārīgas informācijas, kura *CBP* ir jāsniedz lidmašīnu pasažieriem¹²⁰, saistību deklarācijas 37. pants precizē, ka iesaistītās personas saskaņā ar Informācijas atklātības likumu¹²¹

120 — Skat. saistību deklarācijas 36. pantu, kas nosaka: "*CBP* nodrošinās informāciju ceļotājiem par *PNR* prasībām un ar tā lietošanu saistītajiem jautājumiem (t.i. vispārīga informācija par pilnvarojumu, saskaņā ar kuru tiek apkopoti dati, datu apkopšanas nolūks, datu aizsardzība, datu sniegšana citām iestādēm, atbildīgas amatpersonas vārds, pārsūdzības iespējas un kontaktinformācija personām, kurām ir jautājumi vai interese, uzt. izvietojumam *CBP* tīmekļa vietnē, ceļojumu brošūrās utt.)."

121 — Runa ir par *Freedom of Information Act* (ASV kodeksa 5. daļas 552. nodaļa) (turpmāk tekstā — "*FOIA*"). Kas attiecas uz dokumentiem, kurus patur *CBP*, *FOIA* noteikumi ir jāsaista ar Federālo likumu kodeksa 19. daļas 103.0 un turpmākajām nodaļām.

ir tiesīgas saņemt *CBP* datubāzēs iekļauto *PNR* datu, kas uz tām attiecas, kopiju¹²².

248. Protams, saistību deklarācijas 38. pants paredz *CBP* tiesības “dažos izņēmuma apstākļos”, lai atteiktu vai atliktu *PNR* datu izpaušanu pilnā mērā vai daļēji, ja datu izpaušana ir “traucējoša piespiedu izpildes procesiem” vai “varētu atklāt metodes un procedūras izmeklēšanā tiesībaizsardzības sakarā”. Taču, neskatoties uz to, ka šīs pilnvaras, kas piešķirtas *CBP*, ir likumā paredzētas, ir arī svarīgi atzīmēt, ka saskaņā ar saistību deklarācijas to pašu punktu, *FOIA* paredz, ka “ikvienam pieprasītājam ir *tiesības administratīvā kārtībā* un tiesas ceļā apšaubīt *CBP* lēmumu neizpaust informāciju”¹²³.

122 — *FOIA* paredz prezumpciju, kas noteic, ka katram federālās valdības dokumentam ir jābūt pieejamam ikvienai personai. Turklāt iesaistīta valdības institūcija var noraidīt šo izziņošanas prezumpciju, ja tas pierāda, ka meklētā informācija ir daļa no tādas informācijas kategorijas, uz ko neattiecas izziņošanas saistības. Šajā sakarā ir jānorāda, ka saskaņā ar saistību deklarācijas 37. punktu “pirmā līmeņa prasījuma gadījumos fakts, ka *CBP* citādi uzskata *PNR* datus par datu subjekta konfidencialu personas informāciju un konfidencialu avioparvadātāja komercinformāciju, saskaņā ar *FOIA* nebūs pamats *PNR* datu neizpaušanai datu subjektam”.

123 — Mans izcēlums. Saistību deklarācijas 38. punkts šajā sakarā atsaucas uz *ASV* kodeksa 5. daļas 522(a)(4)(B) nodaļu, kā arī uz Federālo noteikumu 19. daļas 103.7–103.9 nodaļu. No šiem dokumentiem izriet, ka prasība tiesā pret *CBP* noraidīto lūgumu izpaust datus ir jāsniedz pēc administratīvās prasības “*FOIA Appeals Officer*” (Federālo noteikumu kodeksa 19. daļa, 103.7 nodaļa). Ja atteikums izpaust datus paliek spēkā arī pēc administratīvās prasības izskatīšanas, prasītājs var iesniegt prasību federālajā *District Court*, kura ir kompetenta pieprasīt tādas informācijas izpaušanu, kuru prettiesiski ir atteikusi izpaust valsts iestāde.

249. Turklāt, kas attiecas uz prasībām grozīt *PNR* datus, kas atrodas *CBP* datu bāzēs, un privātpersonu sūdzībām attiecībā uz *PNR* datu apstrādi, ko veic *CBP*, saistību deklarācijas 40. punkts precizē, ka tās ir jāsaņem *CBP* “Assistant Commissioner”¹²⁴.

250. Gadījumā, ja *CBP* nespēj atrisināt sūdzību, to var rakstiski adresēt “Chief Privacy Officer” — atbildīgajam par privātās dzīves aizsardzību Valsts drošības departamentā¹²⁵.

251. Turklāt saistību deklarācijas 42. pants paredz, ka “DHS Privātuma birojs (*Privacy Office*)” paātrinātā procedūrā izskatīs sūdzības, ko tam sūta Eiropas Savienības dalībvalstu *DPA* ES iedzīvotāju vārdā, ciktāl attiecīgais rezidents ir pilnvarojis *DPA* rīkoties viņa vārdā un uzskata, ka viņa sūdzība par datu aizsardzību attiecībā uz *PNR* nav apmierinoši atrisināta *CBP* (kā noteikts šo Saistību 37.–41. punktā) vai DHS Privātuma birojā”.

124 — “Assistant Commissioner” adrese ir norādīta tajā pašā punktā.

125 — Tā adrese ir norādīta saistību deklarācijas 41. punktā.

252. Tas pats 42. punkts arī paredz, ka, no vienas puses, minētais birojs “ziņos par saviem secinājumiem un sniegs padomu attiecīgajai (-ām) DPA par pieņemtajiem pasākumiem, ja tādi ir”, un, no otras puses, Privātuma biroja vadītājs “ietvers savā ziņojumā Kongresam informāciju par sūdzību skaitu, saturu un risinājumiem attiecībā uz personas datu, tādu kā *PNR*, apstrādi”¹²⁶.

253. Parlaments pamatoti norāda, ka Privātuma biroja vadītājs nav tiesu varas iestāde. Tomēr es uzskatu, ka runa ir par administratīvu iestādi, kas noteiktā ziņā ir neatkarīga no Valsts drošības departamenta un kuras lēmumi ir jāpilda¹²⁷.

254. Šādi veidota iespēja, lai lidmašīnu pasažieri varētu iesniegt sūdzības Privātuma

biroja vadītājam un iesniegt pārsūdzību *FOIA* ietvaros, paredz nozīmīgas garantijas attiecībā uz tiesībām uz privātās dzīves neaizskaramību. Saskaņā ar šīm garantijām es uzskatu, ka Padome un Komisija nav pārkāpušas to diskrecionārās varas robežas, pieņemot *PNR* režīmu.

255. Visbeidzot, Parlaments uzskata, ka *PNR* režīms pārsniedz to, kas ir nepieciešams cīņai pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem tiktāl, ciktāl tas ļauj lidmašīnu pasažieru personas datu pārsūtīšanu citām valsts iestādēm. Kā uzskata Parlaments, *CBP* ir neierobežota vara pārsūtīt *PNR* datus citām valsts iestādēm, tostarp ārvalstu valsts iestādēm, kas ir pretēji Eiropas Cilvēktiesību konvencijas 8. panta 2. daļā noteiktajam.

256. Es tā neuzskatu. Garantijas, kas attiecas uz *PNR* datu pārsūtīšanu citām valsts iestādēm, manuprāt, ļauj uzskatīt, ka iejaukšanās lidmašīnu pasažieru privātajā dzīvē ir samērīga un atbilst mērķim, ko izvirza *PNR* režīms.

257. Kaut arī saistību deklarācija atzīst *CBP* ievērojamu diskrecionāro varu, es vēlētos

126 — Šajā sakarā skat. 2002. gada ASV likuma par iekšējo drošību 5. punkta 222. daļu (*Homeland Security Act — Public Law*, 107-296, 2002. gada 25. novembri), kas paredz, ka Privātuma biroja vadītājam katru gadu ir jāsniedz Kongresam ziņojums par iekšējās drošības ministrijas ministra darbību, kas attiecas uz privātās dzīves aizsardzību, un jāinformē par iespējamām sūdzībām par iejaukšanos privātajā dzīvē.

127 — Skat. saistību deklarācijas 11. punktu, no kura izriet, ka “Privātuma biroja vadītājs nav atkarīgs ne no viena Valsts drošības departamenta [...] direktorāta. Saskaņā ar likumu tam ir pienākums nodrošināt, ka personas dati tiek izmantoti atbilstīgi attiecīgiem likumiem [...]. Privātuma biroja vadītāja nolēmumi ir saistoši departamentam, un tie nav grozāmi politisku iemeslu dēļ”. Turklāt es precizēju, ka prasība attiecībā uz iespēju par prasības iesniegšanu neatkarīgai institūcijai, kam ir lēmēja tiesības, izriet no Eiropas Cilvēktiesību tiesas 1989. gada 7. jūlija sprieduma lieta *Gaskin*/Apvienotā Karaliste (Sērija A, Nr. 160, § 49). Es arī norādu, ka ES Pamattiesību hartas 8. panta 3. punkts paredz, ka atbilstību tās noteikumiem “kontrolē neatkarīga iestāde”.

atzīmēt, ka šīs pilnvaras ir ierobežotas. Tādējādi, pamatojoties uz saistību deklarācijas 29. punktu, *PNR* datu pārsūtīšana citām valsts iestādēm, “tostarp ārvalstu valdības iestādēm”, “kuru funkcijās ietilpst terorisma apkarošana”, var tikt izskatīta, “katru gadījumu apskatot atsevišķi” un tikai “lai novērstu un apkarotu nodarījumus, kas ir noteikti šā dokumenta 3. punktā”. Pamatojoties uz minētās deklarācijas 30. punktu, *CBP* no sākuma novērtēs, vai iemesls *PNR* datu izpaušanai citai izraudzītajai iestādei atbilst šiem mērķiem.

258. Protams, saistību deklarācijas 34. un 35. punkts paplašina minētos mērķus, ļaujot attiecīgi, no vienas puses, kompetentajām valdības iestādēm izmantot vai izpaust *PNR* datus, “kur šāda izpaušana ir vajadzīga, lai aizsargātu datu subjektu vai citu personu sevišķi svarīgas intereses, jo īpaši attiecībā uz nopietniem veselības apdraudējumiem”, un, no otras puses, izmantot un izpaust *PNR* datus “saistībā ar krimināllietu tiesvedību vai kā citādi noteikts saskaņā ar likumu”.

259. Tomēr, neskatoties uz to, ka šie mērķi ir liela daļa no legītimā mērķa, ko izvirza *PNR* režīms, es norādu, ka saistību deklarācijā ietvertas vairākas garantijas. Tādējādi, piemēram, tās 31. punkts paredz, ka, “lai regulētu to *PNR* datu izplatīšanu, ko var sniegt citām izraudzītajām iestādēm, *CBP* tiek uzskatīts par datu “īpašnieku” un šādām izraudzītajām iestādēm ir pienākum[i] sa-

skaņā ar noteiktajiem izpaušanas noteikumiem”. Viens no šiem pienākumiem, kas ir uzlikts datu saņēmējaiestādēm, ir “nodrošināt pienācīgu saņemtās *PNR* informācijas iznīcināšanu atbilstīgi izraudzītās iestādes datu glabāšanas kārtībai” un “iegūt nepārprotamu *CBP* atļauju turpmākai izplatīšanai”.

260. Turklāt saistību deklarācijas 32. pants precizē, ka “*CBP* ir tiesīgs izpaust *PNR* datus ar nosacījumu, ka saņēmējaiestāde rīkosies ar šiem datiem kā ar konfidenciālu komercinformāciju un sensitīvu ar tiesībaizsardzību saistītu informāciju vai kā ar datu subjekta konfidenciālu personas informāciju [...], uz ko attiecināmi Informācijas atklātības likumā [...] noteiktie atbrīvojumi”. Turklāt tajā pašā punktā tiek norādīts, ka “saņēmējaiestāde tiks informēta, ka turpmāka šādas informācijas izpaušana nav atļauta bez *CBP* speciālas iepriekšējas atļaujas. *CBP* neatļaus nekādu tālāku *PNR* datu pārsūtīšanu citos nolūkos, izņemot tos, kas noteikti šā dokumenta 29., 34. vai 35. punktā”. Visbeidzot, saistību deklarācijas 33. punkts noteic, ka “personas, kuras ir nodarbinātas šādās izraudzītajās iestādēs un kuras bez attiecīgas atļaujas izpauž *PNR* datus, var tikt sauktas pie kriminālatbildības”.

261. Manuprāt, ja ņem vērā visu šo garantiju kopumu, tad tas izslēdz to, ka Padome un Komisija ir pārkāpušas savas diskrecionārās varas robežas, kuras, kā es uzskatu, tām ir jāatzīst, lai cīnītos pret terorismu un citiem smagiem noziegumiem.

262. No tā seko, ka pamati, kas izriet no tiesību uz personas datu aizsardzību un samērīguma principa pārkāpšanu, nav pamatoti un tādējādi tie ir jānoraida.

D — *Par pamatu, kas ir balstīts uz Padomes lēmuma nepietiekamo pamatotību*

263. Parlaments norāda, ka Padomes lēmumā nav izpildīta prasība norādīt pamatojumu, kāda tā ir noteikta EKL 253. pantā. Tas it īpaši norāda, ka minētajam lēmumam nav nekāda pamatojuma, kas izskaidrotu, vai un kādā mērā šī tiesību akta priekšmets ir iekšējā tirgus darbība.

264. Toties Padome, kuru atbalsta Apvienotā Karaliste un Komisija, uzskata, ka šī lēmuma pamatojums saskan ar prasībām, kuras noteikusi Tiesa.

265. Es uzskatu, ka, kaut arī Padomes lēmuma pamatojums ir kodolīgs, tomēr tas ir pietiekošs.

266. Saskaņā ar pastāvīgo judikatūru pamatojumam, ko pieprasa EKL 253. pants, “ir jābūt piemērotam attiecīgajam aktam un tam ir skaidri un viennozīmīgi jāparāda iestādes apsvērumi un akta izdevējs, lai ieinteresētās personas varētu uzzināt pieņemtā akta pamatojumu un Tiesa varētu veikt savu kontroli”. No šīs judikatūras izriet, ka “netiek prasīts, lai pamatojumā tiktu norādīti visi attiecīgie faktiskie un juridiskie apstākļi, jo jautājums par to, vai tiesību akta pamatojums atbilst EKL 253. panta prasībām, ir jāvērtē, ne tikai ņemot vērā tā redakciju, bet arī tā kontekstu, kā arī visas tiesību normas, kas regulē attiecīgo jomu”¹²⁸.

267. Attiecībā uz akta raksturojumu ir jāatgādina, ka tas ir lēmums, kura galvenais mērķis ir Kopienas vārdā apstiprināt nolikumu starp Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm. Minētajā lēmumā šajā gadījumā ietverti nepieciešamie norādījumi attiecībā uz procedūru, proti, tas, ka Padome ir to pieņēmusi atbilstoši procedūrai, kas paredzēta EKL 300. panta 2. punkta pirmajā daļā, kā

¹²⁸ — Skat., piemēram, 1996. gada 29. februāra spriedumu lietā C-56/93 Beļģija/Komisija (*Recueil*, I-723. lpp., 86. punkts).

arī norāde, ka Parlaments nav sniedzis atzinumu termiņā, ko Padome ir noteikusi atbilstoši EKL 300. panta 3. punkta pirmajai daļai. Turklāt es piebildīšu, ka Padomes lēmuma vīzās ir atsauce uz EKL 95. pantu.

Ļauj Padomei noteikt termiņu Parlamenta atzinuma sniegšanai atkarībā no steidzamības un EKL 300. panta 6. punktā paredzētā Tiesas iepriekšēja atzinuma sniegšanas procedūra neaptur procesu, Padome nolīguma pieņemšanas procedūras ietvaros nav ievērojusi lojālas sadarbības principu, ko paredz EKL 10. pants.

268. Turklāt, ņemot vērā minētā lēmuma, kuru nav iespējams atdalīt no starptautiskā nolīguma, uz kuru tas attiecas, dabu, pamatotības pietiekamības pārbaudē, manuprāt, ir jāiekļauj paša nolīguma preambula. Šajā sakarā Padomes lēmuma un nolīguma preambulas kopīgs interpretējums, kā to parāda iepriekš minētie pamati, ļauj Tiesai veikt savu kontroli, tostarp attiecībā uz izvēlētā juridiskā pamata atbilstību.

271. Padome, ko atbalsta Komisija un Apvienotā Karaliste, uzskata, ka tā nav pārkāpusi lojālas sadarbības principu, noslēdzot līgumu, kaut arī Parlaments Tiesā bija iesniedzis lūgumu sniegt atzinumu atbilstoši EKL 300. panta 6. punktam.

269. Tā rezultātā es uzskatu, ka pamats, kas ir balstīts uz to, ka Padomes lēmums nav pietiekoši pamatots, ir nepamatots un tas ir jānoraida.

E — Par pamatu, kas ir balstīts uz lojālas sadarbības principa, ko paredz EKL 10. pants, pārkāpumu

272. EKL 10. pants uzliek dalībvalstīm pienākumu lojāli sadarboties ar Kopienas iestādēm, taču skaidri nenorāda uz lojālas sadarbības starp minētajām iestādēm principu. Tomēr Tiesa uzskata, ka starpiestāžu dialoga ietvaros, uz kuru balstās tieši konsultācijas procedūra, darbojas tie paši savstarpējie lojālas sadarbības pienākumi, kādi tie pastāv starp dalībvalstīm un Kopienas iestādēm¹²⁹.

270. Ar šo pamatu Parlaments norāda, ka, kaut arī EKL 300. panta 3. punkta pirmā daļa

¹²⁹ — 1988. gada 27. septembra spriedums lietā 204/86 Grieķija/Padome (*Recueil*, 5323. lpp., 16. punkts) un 1995. gada 30. marta spriedums lietā C-65/93 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-643. lpp., 23. punkts).

273. No šīs lietas faktiem izriet, ka 2004. gada 17. martā Komisija nosūtīja Parlamentam Padomes lēmuma projektu un ka 2004. gada 25. marta vēstulē Padome ir lūgusi Parlamentam iesniegt savu atzinumu attiecībā uz šo lēmuma projektu vēlākais līdz 2004. gada 22. aprīlim. Padome savā vēstulē uzsver, ka “cīņa pret terorismu, kas pamato piedāvātos pasākumus, ir būtiska Eiropas Savienības prioritāte. Pašlaik aviopārvadātāji un pasažieri atrodas nenoteiktības stāvoklī, kas steidzami jānovērš. Turklāt ir jāaizsargā attiecīgo pušu finanšu intereses”.

274. 2004. gada 21. aprīlī Parlaments, pamatojoties uz EKL 300. panta 6. punktu, nolēma lūgt Tiesai sniegt atzinumu par minētā nolīguma atbilstību Līguma noteikumiem.

275. 2004. gada 28. aprīlī Padome, pamatojoties uz EKL 300. panta 3. punkta pirmo daļu, nosūtīja Parlamentam vēstuli ar lūgumu sniegt atzinumu attiecībā uz nolīguma noslēgšanu līdz 2004. gada 5. maijam. Lai pamatotu steidzamību, Padome atkārtoja iemeslus, kas minēti 2004. gada 25. marta vēstulē.

276. Šo steidzamības lūgumu Parlaments noraidīja, un tā priekšsēdētājs savukārt lūdza Padomei un Komisijai neturpināt īstenot

savus nodomus, kamēr Tiesa nebūs sniegusi 2004. gada 21. aprīlī pieprasīto atzinumu. Tomēr Padome 2004. gada 17. maijā pieņēma apstrīdēto lēmumu.

277. Es neuzskatu, ka Padome pārkāpa savus lojālas sadarbības pienākumus attiecībā uz Parlamentu, pieņemot šo lēmumu apstiprināt nolīgumu Kopienas vārdā pirms atbilstoši EKL 300. panta 6. punktam Parlamenta iesniegtā lūguma Tiesai sniegt atzinumu procedūras beigām.

278. Kā atzina pats Parlaments, Tiesas atzinuma sniegšanas procedūra neaptur procesu. Tā netraucē Padomei pieņemt lēmumu apstiprināt nolīgumu, lai arī minētā procedūra vēl nav beigusies un laika periods starp lūgumu Tiesai sniegt atzinumu un lēmumu apstiprināt nolīgumu ir salīdzinoši īss.

279. Šajā sakarā ir jānorāda, ka tas, ka lūgums Tiesai sniegt atzinumu, kas iesniegts, pamatojoties uz EKL 300. panta 6. punktu, neaptur procesu, var tikt izsecināts gan no šī panta redakcijas, kas skaidri neparedz šādu apturošu spēku, gan no Tiesas judikatūras.

Tiesa savā atzinumā Nr. 3/94¹³⁰ nolēma, ka šādam lūgumam sniegt atzinumu zūd priekšmets un ka Tiesai nav uz to jāatbild, ja nolīgums, uz kuru attiecas lūgums un kas bija paredzēts, vēršoties Tiesā, pa šo laiku ir noslēgts. Tā arī norādīja, ka EKL 300. panta 6. punktā paredzētās procedūras “mērķis, pirmkārt, [...] ir tādu grūtību novēršana, kas var rasties no starptautisku nolīgumu, kas saista Kopienu, neatbilstības Līgumam, *nevis dalībvalstu vai Kopienas iestādes, kas iesniegusi lūgumu sniegt atzinumu, interešu un tiesību aizsardzības*”¹³¹, un, no otras puses, ka “jebkurā gadījumā valsts vai Kopienas iestāde, kas iesniegusi lūgumu, var iesniegt prasību atcelt Padomes lēmumu apstiprināt nolīgumu [...]”¹³².

280. Turklāt gan no lietas dokumentiem, gan no Padomes lēmuma otrā apsvēruma izriet, ka šis lēmums pietiekošā mērā pamato steidzamību, kuru Padome ir minējusi, lai iespējami īsā termiņā saņemtu Parlamenta atzinumu, pamatojoties uz EKL 300. panta 3. punkta pirmo daļu. Jāatzīmē, ka šis pants skaidri paredz, “ja atzinums noteiktā termiņā nav sniegts, Padome ir tiesīga pieņemt lēmumu”.

130 — 1995. gada 13. decembra atzinums (*Recueil*, I-4577. lpp.), kas sniegts pēc Vācijas Federatīvās Republikas lūguma attiecībā uz ietvarlīguma par banāniem starp Eiropas Kopienu un Kolumbiju, Kostariku, Nikaragvu, kā arī Venecuēlu atbilstību Līgumam.

131 — Atzinuma 21. punkts (mans izcēlums).

132 — Atzinuma 22. punkts.

281. Ņemot vērā visu minēto, es uzskatu, ka pamats, kas ir balstīts uz lojālas sadarbības pienākumu nepildīšanu no Padomes puses, nav pamatots un ir jānoraida.

VII — Par tiesāšanās izdevumiem

282. Lietā C-318/04 sakarā ar Parlamenta prasības pamatotību Komisijai ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam. Turklāt, pamatojoties uz šī Reglamenta 69. panta 4. punktu, puses, kas iestājušās lietā, proti, Apvienotā Karaliste un EDAU, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

283. Lietā C-317/04 sakarā ar Parlamenta prasības pamatotību Padomei ir jāatlīdzina tiesāšanās izdevumi atbilstoši Tiesas Reglamenta 69. panta 2. punktam. Turklāt, pamatojoties uz šī Reglamenta 69. panta 4. punktu, puses, kas iestājušās lietā, proti, Apvienotā Karaliste un EDAU, sedz savus tiesāšanās izdevumus pašas.

VIII — Secinājumi

284. Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, es piedāvāju Tiesai:

- lietā C-318/04 atcelt Komisijas 2004. gada 14. maija Lēmumu 2004/535/EK par pietiekamu aizsardzību *Passenger Name Records* iekļautajiem lidmašīnu pasažieru personas datiem, kas nosūtīti Amerikas Savienoto Valstu Muitas un robežapsardzes birojam;
- lietā C-317/04 atcelt Padomes 2004. gada 17. maija Lēmumu 2004/496/EK par nolīguma noslēgšanu starp Eiropas Kopienu un Amerikas Savienotajām Valstīm attiecībā uz personas datu apstrādi un pārsūtīšanu, ko aviopārvadātāji veic ASV Nacionālās drošības ministrijas Muitas un robežsardzes departamentam.